ผลการดำเนินงาน
ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
และไตรมาสที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

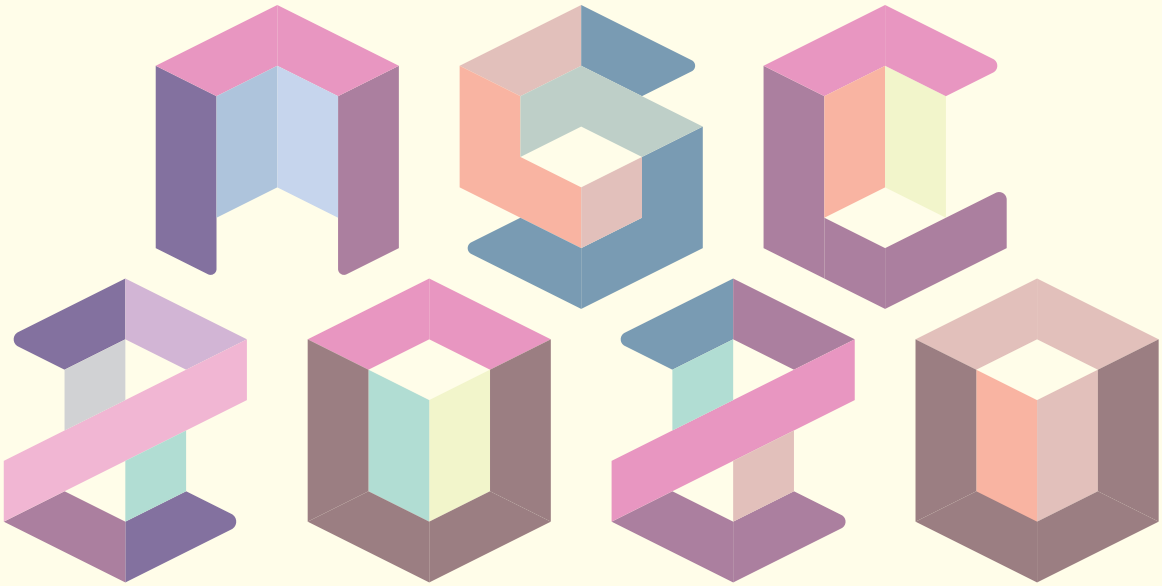

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
OFFICE OF THE NATIONAL SECURITY COUNCIL

ผลการดำเนินงาน
ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
และไตรมาสที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สารบัญ/CONTENT

CHAPTER

ส่วนที่ 1

สำนักงาน
สภาความมั่นคงแห่งชาติ

4 คณะผู้บริหาร

7 ประวัติความเป็นมา

8 วิสัยทัศน์ / ค่านิยม / พันธกิจ

9 สภาความมั่นคงแห่งชาติ

12 อำนาจหน้าที่ของ
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

13 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

14 ข้าราชการและเจ้าหน้าที่
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

CHAPTER

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และไตรมาสที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

15
ผลการดำเนินงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ
และคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

21
ผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง/แผนแม่บทฯ
ประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

- การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 35
- การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ 38
- การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ 44
- การข่าวกรองและการประเมินด้านสถานการณ์ความมั่นคง 47
- การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 51
- การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน 60
- การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง 67
- การรักษาความมั่นคงทางทะเล 71
- การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ 81
- การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ 89
- การรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ 92
- การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง 102

105
ผลการดำเนินงานทางวิชาการ

116
ผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ สมช. ได้รับมอบหมายเป็นกรณีพิเศษ

125
กรอบการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570)

คณะผู้บริหาร

พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
(ตุลาคม 2563 - ปัจจุบัน)

เพื่อเยี่ยมชม
และรู้จักกับคณะผู้บริหาร
ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

SCAN ME

นางศิริวรรณ สุคนธมาน
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นายฉัตรชัย บางชวด
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นายสิทธินันท์ มานิตกุล
ที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการ
ความมั่นคง

นายวรณัฐ คงเมือง
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบาย
และยุทธศาสตร์ความมั่นคง

นายสรพงค์ ศรียานงค์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

CHAPTER

ส่วนที่ 1

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ประวัติความเป็นมา

สภาความมั่นคงแห่งชาติ เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกโดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีสภาเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวขึ้นเมื่อปี 2453 ใช้ชื่อว่า **"สภาเกี่ยวกับการป้องกันพระราชอาณาจักร"** โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประธานฯ

ต่อมา ได้มีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและองค์ประกอบของสภามาเป็นลำดับ จนกระทั่งเป็น **"สภาความมั่นคงแห่งชาติ"** จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2502 โดยกำหนดให้มี **"สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ"** ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นส่วนราชการพลเรือน สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา

ปัจจุบัน สมช. ได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ในลักษณะยกเลิกกฎหมายเดิม โดยเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2559 พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

พ.ศ. 2453

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีสภาเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวขึ้น ใช้ชื่อว่า "สภาเกี่ยวกับการป้องกันพระราชอาณาจักร"

พ.ศ. 2502

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2502 มีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและองค์ประกอบของสภามาเป็นลำดับ จนกระทั่งเป็น "สภาความมั่นคงแห่งชาติ"

พ.ศ. 2559

สมช. ได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ในลักษณะยกเลิกกฎหมายเดิม โดยพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2559

วิสัยทัศน์ สมช.

"องค์กรนำด้านความมั่นคงแบบองค์รวม
บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
และบริหารจัดการความมั่นคงทุกมิติ
อย่างสมดุลและยั่งยืน"

ค่านิยม NSC

N National Interest
การมุ่งรักษาผลประโยชน์ของชาติ

S Strategic Thinking
การคิดวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์

C Competency
การมีสมรรถนะในอาชีพ

พันธกิจ

1. ให้คำปรึกษา และเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางและแผนด้านความมั่นคงแห่งชาติ เป็นทิศทางด้านความมั่นคงของประเทศ
2. อำนวยการ ประสาน และติดตามประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
3. ประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง และการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและบริหารวิกฤติความมั่นคงในการรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคง
4. พัฒนาองค์ความรู้ความมั่นคงและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
5. พัฒนาประสิทธิภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะองค์กรและบุคลากร เพื่อเป็นองค์กรหลักด้านความมั่นคง

สภาความมั่นคงแห่งชาติ

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มีความมุ่งหมายสำคัญ ดังนี้

ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นองค์กรหลักด้านความมั่นคง ทำหน้าที่กำหนดทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์ เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคง และกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบของสมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ครอบคลุมภารกิจงานในด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ครบถ้วน

สภาความมั่นคงแห่งชาติหรือที่เรียกโดยย่อว่า สภา มช. มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.	นายกรัฐมนตรี	ประธาน
2.	รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	รองประธาน
3.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	สมาชิก
4.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	สมาชิก
5.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	สมาชิก
6.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	สมาชิก
7.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	สมาชิก
8.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	สมาชิก
9.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	สมาชิก
10.	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	สมาชิก
11.	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	สมาชิกและเลขานุการ

นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า **สมาชิกเฉพาะกิจ** โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้นให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวด้วยก็ได้ โดยมีฐานะเป็นสมาชิกสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญ

อำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(1) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(2) เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคง หรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

(3) พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(4) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา

(5) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(6) กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

อนึ่ง ในการทำหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการของสภาความมั่นคงแห่งชาติขึ้นมาเพื่อช่วยกลั่นกรองเรื่องก่อนเสนอแนะความเห็นและข้อพิจารณาต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่สำคัญได้แก่

(1) **คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ** ทำหน้าที่ในการเสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวกับความมั่นคง และแผนงานหรือโครงการสำคัญ ตลอดจนแนวทางการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ก่อนเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติต่อไป คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงเป็นกรรมการ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

② **คณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ** ทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงและประสานงานในการนำยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคง ไปสู่การปฏิบัติ/การกำกับ/ติดตาม ผ่านการขับเคลื่อนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน

③ **คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ** ทำหน้าที่นอกเหนือจากคณะกรรมการตามข้อ 1) และ 2) โดยส่วนใหญ่จะพิจารณาเรื่องการวางแนวทางปฏิบัติ หรือการแก้ไขปัญหาความมั่นคงเฉพาะหน้าหรือเร่งด่วน โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน

④ **คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ** ตามที่พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ได้กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และเสนอความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมพร้อมและป้องกันประเทศ 2) ด้านความมั่นคงภายในและระหว่างประเทศ 3) ด้านเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา 4) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล 5) ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และ 6) ด้านการข่าวกรอง

กำหนดกลไกการผลักดันเพื่อนำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดให้มี **"นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ"** เป็นกรอบหรือทิศทางการดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงการเพิ่มบทบาทหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการให้ความเห็นประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของสำนักงบประมาณ โดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานหรือโครงการซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ซึ่งดำเนินการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

กำหนดให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักทางนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ และเป็นที่ปรึกษาด้านความมั่นคงให้แก่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งอำนวยการและประสานงานเชื่อมต่อภารกิจงานด้านความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างสอดคล้องต้องกันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(1) รับผิดชอบในงานธุรการของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านความมั่นคงที่เกี่ยวกับงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(2) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมายและแนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ กำหนดเพื่อเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(3) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ แผนงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(4) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความเห็น ตลอดจนอำนวยการและประสานการปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สภาวะแวดล้อม ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ พิสูจน์ทราบและคาดการณ์ภัยคุกคามและการประเมินกำลังอำนาจของชาติ

(6) ประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศในกิจการด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม และด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง

(7) ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

(8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่สภานายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สมช. ได้จัดโครงสร้างภายในตามยุทธศาสตร์องค์กร เป็น 4 กลุ่มภารกิจ

- กลุ่มภารกิจนโยบายและบริหารแผนงานความมั่นคง เพื่อกำหนดทิศทางนโยบายภาพรวมด้านความมั่นคง
- กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และอำนวยการความมั่นคงเฉพาะด้าน เพื่อเสนอแนะนโยบาย/ยุทธศาสตร์ความมั่นคงเฉพาะเรื่อง/แผนความมั่นคงเฉพาะเรื่อง/แนวทางความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบกลไกและเครือข่ายการขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ความมั่นคงเฉพาะเรื่อง
- กลุ่มภารกิจสนับสนุนทางวิชาการและเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาสมรรถนะองค์กรและขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคง
- กลุ่มภารกิจสนับสนุนทางการบริหารเพื่อสนับสนุนงานทางการบริหาร

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

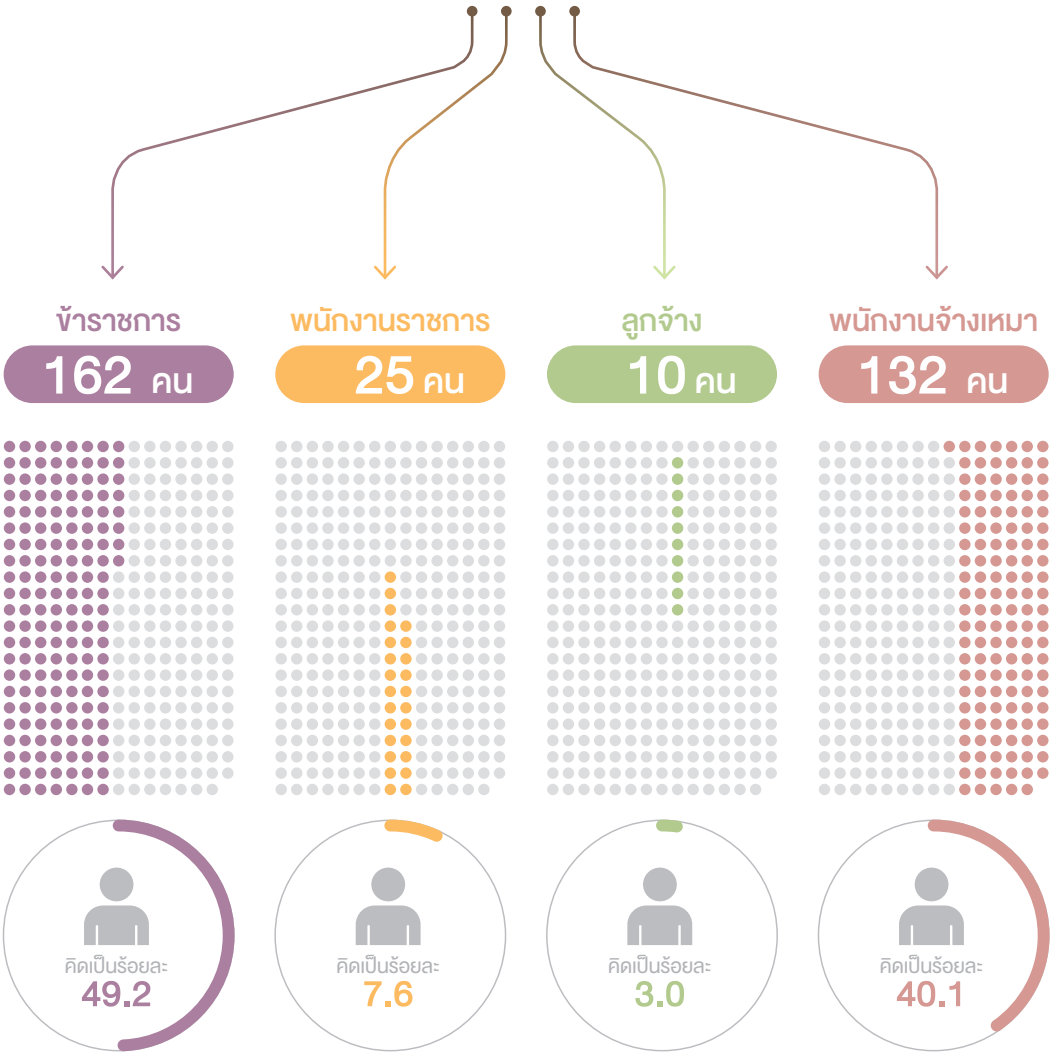

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 329 คน

CHAPTER

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และไตรมาสที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความสำคัญกับภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจให้ประชาชนอยู่ดีกินดี และคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยได้เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี และให้ข้อคิดเห็นแก่ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) **“มีเสถียรภาพภายในประเทศ ลดภัยข้ามพรมแดน และมีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก”** โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่

- **ผลการดำเนินงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ**
- **ผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580) / แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)**
- **ผลการดำเนินงานทางวิชาการของสถาบันความมั่นคงศึกษา**
- **ภารกิจที่ สมช. ได้รับมอบหมายพิเศษ**
- **กรอบการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)**

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ

การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) ภายหลังจากที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ โดยจะขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกันกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติ

ที่ประชุมยังได้พิจารณาแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงผ่านระบบฐานข้อมูลด้านความมั่นคงที่ทันสมัย ถูกต้อง และสมบูรณ์เพียงพอต่อการสนับสนุนกลไกการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบในวงกว้าง เป็นเรื่องที่รัฐบาลจะต้องเตรียมพร้อมในการบริหารจัดการ จึงได้มีการพิจารณาหารือกลไกตามกฎหมายที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยความรวดเร็ว โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านการข่าว หน่วยงานด้านความมั่นคง และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการให้สังคมเกิดความมั่นใจในมาตรการต่าง ๆ ในการเตรียมพร้อม ป้องกัน และแก้ไข อีกทั้งที่ประชุมยังได้ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงและความขัดแย้งระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้วงปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ของสถานการณ์และผลกระทบที่อาจเกิดกับประเทศไทย เพื่อเตรียมความพร้อมและวางแนวทางดำเนินการรองรับสถานการณ์ โดยเฉพาะการดูแลและแจ้งเตือนความปลอดภัยของคนไทยในพื้นที่เสี่ยง การป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ และการเฝ้าระวังกลุ่มคนสัญชาติที่มีความเสี่ยงด้านก่อการร้ายเดินทางเข้าประเทศไทย ซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้บูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมพร้อมรับมืออย่างเหมาะสมและดูแลรักษาความมั่นคงของประเทศไทย

การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ประชุมได้รับทราบการจัดตั้งคณะกรรมการ จำนวน 2 คณะ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้แก่ 1) คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และ 2) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการ 5 คณะ ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน

ที่ประชุมได้รับทราบเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป นำไปสู่การจัดตั้งกองความมั่นคงทางทะเล เพื่อพัฒนานโยบายยุทธศาสตร์ และประสานงานในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และการจัดตั้งกลุ่มกฎหมายในการอำนวยการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

อีกทั้งที่ประชุมได้รับทราบข้อเสนอการเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย 1) การเร่งรัดออกประกาศ โดยอาศัยอำนาจประกาศตามมาตรา 11 ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 3) เพื่อให้ผู้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่นำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ไปยังระบบจัดเก็บข้อมูลของตำรวจภูธร ภาค 9 และ 2) การกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีความมั่นคงให้กับกลุ่มสอบสวนในกองบังคับต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และที่ประชุมยังได้รับทราบเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคืบหน้าการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีพัฒนาการมาตามลำดับอีกด้วย

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้พิจารณา (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างเป็นระบบภายใต้หลักการส่งเสริมการเข้าเมืองอย่างถูกกฎหมายและป้องกันการเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย โดยจะได้มีการประกาศใช้ต่อไปรวมถึงที่ประชุมได้พิจารณาโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่โป่งน้ำร้อน (พ.ศ. 2564 - 2565) ซึ่งเป็นโครงการที่บูรณาการงานความมั่นคงควบคู่กับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่คลองยุทธศาสตร์ช่วงบ้านคลองใหญ่ - เขาหนองบัว ตำบลคลองใหญ่ อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เป็นแหล่งเก็บน้ำธรรมชาติ เพื่อช่วยเหลือประชาชนและตอบสนองความมั่นคงทางทหารตามแนวชายแดนซึ่งจะได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2563

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2563 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวได้รับทราบแนวทางการปรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและความคืบหน้าการจัดทำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและปรับปรุง (ร่าง) นโยบายฯ ให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของกลไกที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ต่อไป

อีกทั้งที่ประชุมได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงในด้านเทคโนโลยี 5G ของไทย ซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจะได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กลไกของสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อขับเคลื่อนแนวทางเสริมสร้างความมั่นคงสำหรับเทคโนโลยี 5G ของไทยอย่างเหมาะสม ทั้งในการดำเนินการระดับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติและกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ รวมถึงประเด็นการจัดตั้งสถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ. สมช.) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการศึกษา วิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และบริหารจัดการคลังสมองเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคง และรับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ใน 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ความร่วมมือระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ 2) การสร้างการรับรู้รับทราบการดำเนินงานด้านความมั่นคง และ 3) การกำหนดนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ อันประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ นักวิชาการ รวม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมพร้อมและป้องกันประเทศ 2) ด้านความมั่นคงภายในและระหว่างประเทศ 3) ด้านเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา 4) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล 5) ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และ 6) ด้านการข่าวกรอง

ประเด็นสุดท้าย ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางการพัฒนาแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อรองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงอุบัติใหม่จากโรคติดต่ออันตรายซึ่งจะมีส่วนช่วยพัฒนาระบบบริหารวิกฤติการณ์ของประเทศเพื่อรองรับกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงอุบัติใหม่จากโรคติดต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และเห็นชอบในการมอบหมายให้สถาบันวัคซีนแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการแสวงหาแนวทางการผลิตวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ให้สำเร็จโดยเร็วต่อไป

การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2564 - 2566 เพื่อเป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ครอบคลุมทั้งมิติความมั่นคงและการพัฒนาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบาย/แผนหลักที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะได้นำ (ร่าง) นโยบายดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้รับทราบการดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติและการดำเนินงานทางวิชาการด้านความมั่นคงซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานในการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องอันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงที่สำคัญของประเทศต่อไป

คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือนเพื่อติดตามสถานการณ์และเสนอความคิดเห็นต่อประเด็นความมั่นคงที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกประเทศ เสนอข้อคิดเห็นให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรวบรวมและเสนอแนะสภาความมั่นคงแห่งชาติใช้ประโยชน์ต่อไป รวมทั้งพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นอกจากนี้ คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ติดตามสถานการณ์ที่เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2564 คณะที่ปรึกษาฯ ได้มีการประชุมคณะที่ปรึกษาฯ (เฉพาะกิจ) ในการหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ในเมียนมาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กรมข่าวทหาร กรมข่าวทหารบก กรมข่าวทหารเรือ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เพื่อกำหนดฉากทัศน์และท่าทีของไทยต่อประเทศเมียนมารวมถึงมาตรการรองรับสถานการณ์ตามห้วงระยะเวลา เสนอต่อที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบและพิจารณาใช้ข้อเสนอเพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายต่อไป

ปัจจุบัน คณะที่ปรึกษาฯ อยู่ระหว่างการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติตามประเด็นความมั่นคงที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความประสงค์ขอรับความคิดเห็น จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่

1. แนวทางการปรับโครงสร้างองค์กรด้านความมั่นคงและแผนการพัฒนาภายในองค์กรเพื่อรองรับสภาวการณ์ในอนาคต
2. การศึกษาและพิจารณาสถานการณ์ ภัยคุกคาม หรือแนวโน้มด้านความมั่นคงที่จะเกิดขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า
3. การประเมินกำลังอำนาจของชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่
4. การสื่อสารเพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคม
5. แนวทางการจัดการความหลากหลายทางสังคมพหุวัฒนธรรมตามภูมิสังคม
6. การเสริมสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญจากภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย
7. การพัฒนาระบบงานข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง

และมีประเด็นความมั่นคงที่คณะที่ปรึกษาฯ เห็นความสำคัญและอยู่ระหว่างการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

1. การพัฒนากำลังพลสำรองให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำการในกองทัพ
2. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก
3. กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้
4. การแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนของไหล่ทวีประหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา

โดยมีสถาบันความมั่นคงศึกษาทำหน้าที่ให้การสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาฯ ดังกล่าว

ผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2561-2580)/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในหกด้านของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นภายใต้กรอบแนวคิด "ความมั่นคงแบบองค์รวม" โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ "ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ ควบคู่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 เป้าหมาย ได้แก่ 1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข 2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ 3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง 4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ 5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงดำเนินการโดยการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติจะดำเนินการผ่านแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางดำเนินการที่มีความสำคัญในการนำไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ 3 ประกอบด้วย 1) แผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติที่เป็นแผนพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-Based) และ 2) แผนปฏิบัติราชการรายปีและ 5 ปี โดยมีการระบุการดำเนินงาน/โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 2 และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่งคงให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

บทบาทของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในภาพรวม และเป็นหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนแผนระดับที่ 2 ได้แก่ 1) **แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง** โดยนัยมติ ครม. เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ สมช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (จ.1) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมาย

ระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (จ.2) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับของแผนย่อย (จ.3) และ 2) **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยกำหนดให้แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติมีฐานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ในฐานะแผนระดับที่ 1 ซึ่งทั้ง 2 แผนมีสาระสำคัญ ดังนี้

สาระสำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคง

แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง เป็นแผนระดับที่ 2 ที่ใช้เป็นกรอบแนวทางหลักในการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง ประกอบด้วย 5 แผนย่อย ดังนี้

- **แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ** มุ่งเน้นการสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคีปรองดองและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหาของชาติ
- **แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง** มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้ปัญหาใหม่เกิดขึ้น อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- **แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ** มุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไข และรับมือกับปัญหาความมั่นคงทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับแบบบูรณาการให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง
- **แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ** มุ่งเน้นการสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาร่วมกันได้
- **แผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** มุ่งเน้นการพัฒนาให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ สามารถขจัดปัญหา การทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เกิดความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบทั้งหลักและรองพร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สาระสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565)

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามเป้าหมายและแนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด เพื่อเสนอต่อสภาและคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชน และจัดทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

■ เจตนารมณ์ของการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง หรือดำเนินการตามหน้าที่อำนาจในการกำหนดแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยสามารถดำเนินการป้องกันแจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับปัจจุบัน เป็นฉบับปี พ.ศ. 2562 - 2565 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

■ วิสัยทัศน์

"มีเสถียรภาพภายในประเทศ มีศักยภาพในการลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก" กล่าวคือ ชาติมีเสถียรภาพและเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ประเทศมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปลอดภัยจากภัยคุกคามข้ามพรมแดน พร้อมเผชิญวิกฤตการณ์ มีบทบาทที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคและประชาคมโลกเพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ

■ ผลประโยชน์แห่งชาติ

1. การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ
2. การดำรงอยู่อย่างมั่นคงยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ
3. การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ
4. การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
5. ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน
6. ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร
7. ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
8. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

■ วัตถุประสงค์แห่งชาติ

1. เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความสามัคคีปรองดอง ความเป็นธรรม และความสมานฉันท์ในชาติ เพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ

4. เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง

5. เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

6. เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคง ความยั่งยืนและมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

7. เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคง อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

8. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงคราม และสามารถผนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ

9. เพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

ประกอบด้วย 16 นโยบาย และ 19 แผนประเด็นด้านความมั่นคง

16 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายที่ 1	เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
นโยบายที่ 2	สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ
นโยบายที่ 3	ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้
นโยบายที่ 4	จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน
นโยบายที่ 5	สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
นโยบายที่ 6	ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล
นโยบายที่ 7	จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

16 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (ต่อ)

นโยบายที่ 8	เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน
นโยบายที่ 9	เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต
นโยบายที่ 10	เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
นโยบายที่ 11	รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นโยบายที่ 12	เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร
นโยบายที่ 13	พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ
นโยบายที่ 14	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ
นโยบายที่ 15	พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ
นโยบายที่ 16	เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

19 แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

1	**การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์** ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีส่วนร่วมและมีความพร้อมเผชิญปัญหา และรับมือกับภัยคุกคามและปัญหาด้านความมั่นคง
2	**การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง** การมีระบบข่าวกรองที่มีการบูรณาการ มีความทันสมัยและมีเครือข่ายความร่วมมือที่พร้อมเผชิญภัยคุกคาม รวมทั้งมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงที่หลากหลายในทุกมิติ สามารถสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติได้
3	**การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข** สถาบันพระมหากษัตริย์ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับการธำรงรักษาด้วยการปกป้อง เชิดชู เทิดทูน อย่างสมพระเกียรติ
4	**การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ** ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นทิศทางและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยให้ทุกภาคส่วนพร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ
5	**การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ** ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร
6	**การสร้างความสามัคคีปรองดอง** คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ยึดมั่นในหลักนิติรัฐและแนวทางสันติวิธี
7	**การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
8	**การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง** การบูรณาการและการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองมีเอกภาพและประสิทธิภาพ
9	**การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์** ประชาชนกลุ่มเป้าหมายปลอดภัยจากการค้ามนุษย์ และแรงงานต่างด้าว/บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเข้าสู่ระบบการจ้างแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด
10	**การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด** การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสังคมไทยมีความปลอดภัยจากยาเสพติด

19 แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (ต่อ)

11 **การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต** หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและแก้ไขการทุจริต รวมทั้งประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

12 **การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน** พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

13 **การรักษาความมั่นคงทางทะเล** ประเทศไทยสามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

14 **การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ** ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการตอบสนองและฟื้นฟูที่เข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการรับมือภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเป้าโจมตี หรือเป็นที่ก่อเหตุ หรือเป็นเส้นทางของการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ

15 **การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์** ประเทศไทยมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

16 **การรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ** ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศบนฐานความไว้เนื้อเชื่อใจ หลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในระหว่างกัน และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ สามารถพัฒนาผลประโยชน์ร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในด้านความมั่นคง รวมทั้งสามารถคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ

17 **การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน** ประเทศไทยมีความมั่นคงทางพลังงานที่เพียงพอและเหมาะสม สามารถรองรับวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน

18 **การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ** ประเทศไทยมีความมั่นคงและปลอดภัยในด้านอาหารและน้ำมีคุณภาพตามหลักโภชนาการอย่างเพียงพอและยั่งยืน

19 **การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงผ่านแผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง กับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2652 - 2565) ไปในคราวเดียวกัน เนื่องจากแผนทั้งสองฉบับเป็นแผนระดับที่ 2 ที่เป็นกรอบแนวทางหลักในการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของชาติ ที่ได้กำหนดห้วงระยะเวลาการดำเนินการที่สอดคล้องกัน ซึ่งหน่วยงานสามารถขับเคลื่อนแผนงานโครงการที่กำหนดการขับเคลื่อนไว้ในห้วงเวลาดังกล่าวไปในคราวเดียวกันได้ รวมถึงการกำหนดประเด็นความมั่นคง (Security Issues) หรือแนวทางการพัฒนาเป้าหมายและตัวชี้วัดมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยที่การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงควบคู่ไปกับนโยบายและแผนระดับชาติฯ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินการ และส่งผลให้การถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกันอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีมติรับทราบแนวทางการขับเคลื่อนดังกล่าวแล้ว และเพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสต์ชาติด้านความมั่นคงผ่านแผนระดับที่ 2 ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีเอกภาพและบูรณาการ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน ได้แก่ 1) การจัดตั้งกลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) การจัดทำร่างแผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2564 - 2565) และ 3) การประสานงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

1 การจัดตั้งกลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

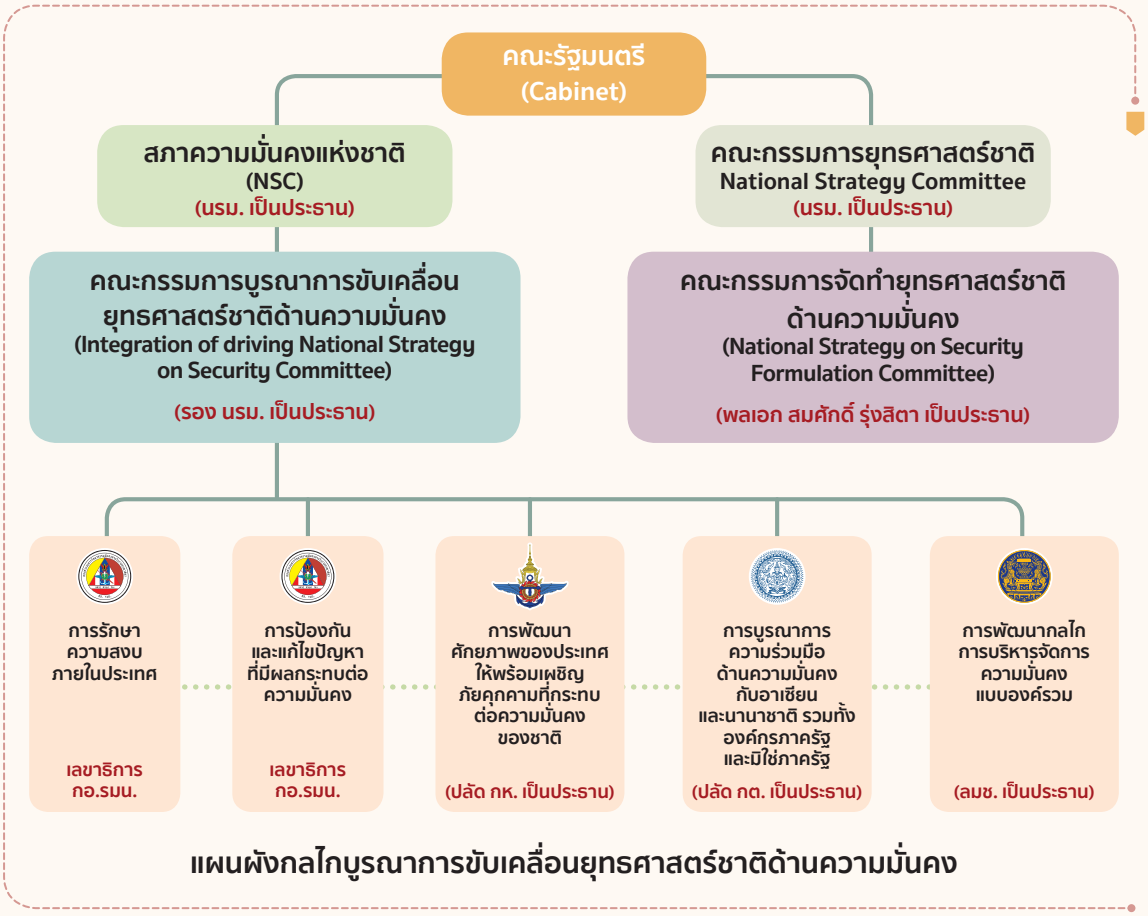

สำนักงานฯ ได้จัดตั้งกลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงใน 2 ระดับ คือ กลไกระดับนโยบาย และกลไกระดับอำนวยการขับเคลื่อน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2563 นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) / ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ลงนามคำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 6/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 7/2563 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1) คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เป็นกลไกระดับนโยบาย โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่อำนาจในการพิจารณาและกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้บูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ และกำหนดแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 ให้รองรับแผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงพิจารณาแนวทางการพัฒนาเป้าหมายและตัวชี้วัด และรายงานผลต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

2) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกลไกระดับอำนวยการขับเคลื่อนที่จัดตั้งขึ้นอย่างสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง ที่มีจำนวน 5 แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง โดยมีหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานเจ้าภาพแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง เป็นประธาน มีหน้าที่และอำนาจในการอำนวยการ ประสานงาน สั่งการ ปฏิบัติการ และกำกับดูแลการจัดทำและขับเคลื่อนแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พัฒนาการกำหนดหลักเกณฑ์และค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด ติดตาม ประมวลผลการดำเนินงานของแผนระดับที่ 3 โดยให้รายงานผลต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย 5 คณะ ดังนี้

- **คณะที่ 1 :** **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ** มีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธานกรรมการ
- **คณะที่ 2 :** **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง** มีเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธานกรรมการ
- **คณะที่ 3 :** **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ** มีปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธานกรรมการ
- **คณะที่ 4 :** **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ** มีปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานกรรมการ
- **คณะที่ 5 :** **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ

ผลการประชุมตามกลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

1. การประชุมคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ครั้งที่ 1/2563

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2563 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องการแต่งตั้งกลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้แก่ คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยประธานได้มีข้อสั่งการให้คณะกรรมการบูรณาการฯ ประสานการทำงานอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ทั้ง 5 คณะ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนงานความมั่นคงให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และให้จัดทำแผนระดับที่ 3 ในห้วง พ.ศ. 2563 - 2565 ให้ครอบคลุม 37 แนวทางการพัฒนา ตามแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และ ครอบคลุม 19 ประเด็นความมั่นคง ตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ รวมถึงให้กำหนดโครงการสำคัญรองรับแผนระดับที่ 3 ในห้วง พ.ศ. 2563 - 2565 ที่จัดทำทุกแผน เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

2. การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ/ประธานกรรรมการ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการฯ รวม 2 ครั้ง ดังนี้

(1) **ครั้งที่ 1/2563** เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2563 โดยที่ประชุมได้รับทราบเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงได้พิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนแผนย่อยที่ 5 : แผนย่อยด้านการพัฒนากลไกบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม แนวทางการขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 รองรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านความมั่นคง และกรอบแนวทางการดำเนินงานในมิติด้านความมั่นคงภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรน่า (โควิด - 19)

(2) **ครั้งที่ 1/2564** เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินการของคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ทั้ง 5 คณะ และเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2564 - 2565) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีเอกภาพสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2 การจัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2564 – 2565)

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในระยะที่ผ่านมา ยังคงมีข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ อาทิ ความไม่ชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัด และการบูรณาการและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในภาพรวม จึงได้ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2564 - 2565) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจสาระสำคัญ แนวทาง และกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) เพื่อกำหนดแนวทางการประสานและบูรณาการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 3) เพื่อถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติผ่านการถ่ายระดับเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงสู่แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม โดย (ร่าง) แผนบูรณาการฯ ดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาและมีมติเห็นชอบในหลักการจากการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้ความเห็นชอบ ก่อนนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี/ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาอนุมัติแผนบูรณาการฯ เพื่อให้หน่วยงานนำไปปฏิบัติต่อไป

(ร่าง) แผนบูรณาการฯ มีสาระสำคัญโดยสรุป แบ่งออกเป็น 5 บท ได้แก่ 1) บทนำ 2) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 3) กลไกบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 4) แนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผล ซึ่ง (ร่าง) แผนบูรณาการฯ ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ การกำหนดแนวทางการประสานและบูรณาการการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนและประสานการบูรณาการการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้คณะกรรมการตามกลไกระดับอำนวยการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติฯ ทั้ง 5 คณะ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม

3 การประสานงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

3.1 การดำเนินการเชื่อมโยงกับคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สำนักงานฯ ในฐานะผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมี พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา ประธานกรรมการฯ ได้สนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำฯ ดังนี้ 1) ประมวลผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2) ประเมินแนวโน้มและสถานการณ์ด้านความมั่นคง ในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2570 โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ภายใต้คณะอนุกรรมการประเมินแนวโน้มและสถานการณ์ด้านความมั่นคงในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงในห้วงถัดไป

3.2 การประสานงานและการประชุมหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สำนักงานฯ ได้ประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อน ตลอดจนการพัฒนาและการถ่ายทอดเป้าหมายตัวชี้วัด ให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) การประชุมเพื่อหารือความเหมาะสมของตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ภายใต้โครงการพัฒนาระบบสถิติข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยสำนักงานฯ ได้ให้เสนอแนะเพื่อประกอบการกำหนดแนวทางการทบทวน/ปรับปรุง ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงในห้วงถัดไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทและขีดความสามารถของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

2) การประชุมหารือตัวชี้วัดแผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ภายใต้แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง ร่วมกับผู้แทนกระทรวงกลาโหม เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการทบทวน/ปรับปรุงตัวชี้วัดแผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ ให้มีความเหมาะสมต่อภารกิจการดำเนินงานและขีดความสามารถทางการทหารของประเทศไทย

3) การประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ภายใต้แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อให้การถ่ายทอดเป้าหมายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติทั้งในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่ประชุมเห็นพ้องให้มีจัดตั้งอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 รองรับแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาดังกล่าวให้สามารถสะท้อนเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

3.3 การสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมาธิการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา และคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในภาพรวมได้ดำเนินการสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมาธิการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา และคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ดังนี้

1) การชี้แจงผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนการปฏิรูปประเทศ ในส่วนที่สำนักงานฯ รับผิดชอบ ต่อคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมี พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร สมาชิกวุฒิสภา เป็นประธาน และมีผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการ ซึ่งสำนักงานฯ ได้ชี้แจงความคืบหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่สำนักงานฯ รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อาทิ ผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงในภาพรวม การขับเคลื่อนแผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ซึ่งถือเป็นแผนย่อยฯ ที่มีความสำคัญในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้บังเกิดผลและการขับเคลื่อนในระดับแนวทางการพัฒนา อาทิ แนวทางการพัฒนาการเมือง แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย รวมถึงสำนักงานฯ ได้นำข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการมาพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19"

คณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ร่วมกับ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดสัมมนาวิชาการเรื่อง "แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19" เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2563 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องริชมอนด์แกรนด์บอลรูม ชั้น 6 โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ ถนนรัตนาธิเบศร์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานกรรมาธิการ เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนา ซึ่งการสัมมนามีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เสนอแนะความจำเป็นในการทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พร้อมทั้งแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมาธิการและคณะอนุกรรมาธิการของวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหัวหน้าหรือผู้แทนหน่วยงานราชการที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง รวม 250 คน ทั้งนี้ สมช. เป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบการจัดทำและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงเชิงนโยบาย

ในการนี้ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา) ได้กล่าวบรรยายพิเศษในหัวข้อ “จากโควิด - 19 : ปฐมบทของการบูรณาการแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่สู่ก้าวต่อไปของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง” เสนอบทเรียนการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ความมั่นคงภายใต้ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ซึ่งผลที่ได้รับนอกจากจะนำมาเป็นกรอบแนวคิดการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่แล้ว จะเป็นข้อมูลนำเสนอคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อพิจารณาแนวทางการปรับแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง ต่อไป

นอกจากนี้ ภายในงานได้มีการจัดนิทรรศการผลการดำเนินงานของ สมช. และรับฟังการบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและวิเคราะห์เชิงนโยบายต่อการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และแนวคิดการปรับและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงอีกด้วย

3) การศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล

พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้การต้อนรับคณะกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา และคณะอนุกรรมาธิการฯ วุฒิสภา โดยมี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานกรรมาธิการ เป็นหัวหน้าคณะในโครงการศึกษาดูงาน เรื่อง “การติดตามความคืบหน้าการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้องและ

งานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ตามบทบาท หน้าที่ และอำนาจของหน่วยงาน” เมื่อวันพุธที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล

คณะกรรมาธิการฯ ได้เดินทางมาตรวจเยี่ยม สมช. เป็นหน่วยงานแรกในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพระดับนโยบายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และเป็นครั้งแรกที่คณะกรรมาธิการฯ มาเยือน สมช. แบบครบองค์คณะ พร้อมด้วยคณะอนุกรรมาธิการรวม 4 คณะ ได้แก่ (1) คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (2) คณะอนุกรรมาธิการกิจการทหารเพื่อความมั่นคง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน (3) คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล และ (4) คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ในการนี้ คณะศึกษาดูงานได้รับทราบบทบาท หน้าที่และภารกิจของ สมช. ได้แก่ สถานการณ์ความมั่นคงในปัจจุบัน แนวความคิด นโยบาย มาตรการและวิธีการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในภาพรวม แนวความคิดในการจัดทำแผนบูรณาการแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง ข้อคิดเห็นต่อการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 ปัญหาและอุปสรรคผลการดำเนินการ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ต้องการให้คณะกรรมาธิการฯ ช่วยผลักดัน อาทิ การจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานปฏิบัติ ข้อกฎหมาย และกรอบข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องที่จำเป็นต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา

นอกจากนี้ คณะศึกษาดูงานได้ให้ข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนภารกิจในประเด็นความมั่นคงที่จำเป็นต้องเร่งบรรเทาและแก้ไขโดยเร็ว และแนวทางการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติผ่านช่องทางการจัดสรรงบประมาณ ผลจากการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการและคณะอนุกรรมาธิการฯ วุฒิสภา ในครั้งนี้ สมช. จะได้นำไปขยายผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้บรรลุเป้าหมาย และจะได้ประสานการทำงานร่วมกับคณะกรรมาธิการและคณะอนุกรรมมาธิการฯ วุฒิสภาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประชุมและโครงการร่วมต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

จำแนกตามประเด็นความมั่นคง / แนวทางการพัฒนาที่ สมช. รับผิดชอบ มีดังนี้

1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันเป็นพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** **นโยบายที่ 1 :** เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 แผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ (พ.ศ. 2564 - 2570)

ความรู้ / ความสำคัญ

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยและคนไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศ ในฐานะที่เป็นปัจจัยแห่งความมั่นคงที่ทรงนำพาประเทศชาติให้อยู่รอดปลอดภัยตลอดมา เป็นศูนย์รวมความรัก ความสามัคคีของคนในชาติมาจนถึงปัจจุบัน แผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 จึงมีเป้าหมายให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ สามารถน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงยั่งยืนของสถาบันพระมหากษัตริย์

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ มีความภาคภูมิใจและเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างถูกต้อง มีกลไกในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง มีการเทิดพระเกียรติองค์พระมหากษัตริย์ในขอบเขตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงยั่งยืนของสถาบันพระมหากษัตริย์

แนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย 6 แนวทาง ดังนี้

- แนวทางที่ 1 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อสังคมไทย
- แนวทางที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและขยายผลโครงการออกไปในวงกว้างเพื่อประโยชน์ของประชาชน
- แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงานและแนวพระราชดำริให้ทุกภาคส่วนสามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต
- แนวทางที่ 4 การดำเนินมาตรการทางกฎหมายเพื่อปกป้องพระเกียรติยศและพระบรมเดชานุภาพของสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และจริงจัง
- แนวทางที่ 5 การเฝ้าระวัง และดำเนินการต่อการเคลื่อนไหวที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- แนวทางที่ 6 การเสริมสร้างเอกภาพและประสิทธิภาพในการถวายความปลอดภัยพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความเห็นประกอบการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 ณ โรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ ซึ่งที่ประชุมได้เสนอให้ปรับปรุงถ้อยคำให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2) การประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาควิชาการ เพื่อพัฒนา (ร่าง) แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าวมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) การประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อทบทวนและปรับปรุงแนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563 ณ โรงแรมวี กรุงเทพฯ เอ็มแกลเลอรี บาย โซฟิเทล เพื่อพิจารณา (ร่าง) แนวทางการเสริมสร้างการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ใช้ชื่อ “แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ” และให้ปรับปรุงถ้อยคำให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีต่อ (ร่าง) แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ โดยมีสาระสำคัญ คือ ควรเปลี่ยนชื่อจาก (ร่าง) แนวทางฯ เป็น **"(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ"** เพื่อให้สอดคล้องกับแผนระดับ 3 ตามรูปแบบของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

5) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความเห็นการปรับปรุง (ร่าง) แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ ระหว่างวันที่ 5-7 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมแคนทารี ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งที่ประชุมได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อแนวทาง จาก "(ร่าง) แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ" เป็น "(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ" เพื่อให้สอดคล้องกับแผนระดับ 3 ตามรูปแบบของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมกันนี้ยังได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก/รอง และตัวชี้วัดในเบื้องต้น รวมถึงปรับแก้ไขข้อความให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และมีความรัดกุมมากขึ้น

6) การประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อทบทวนและปรับปรุงแนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2563 ณ ห้องประชุมโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ โดยที่ประชุมมีความเห็นให้ปรับแก้ไขชื่อ และห้วงระยะเวลาดำเนินการเป็น (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ พ.ศ. 2564-2570 พร้อมทั้งปรับและเพิ่มเติมข้อความใน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

7) การประชุมคณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2564 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สมช. ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาต่อไป

8) การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สมช. ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ

2 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

2.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** ปรากฏอยู่ในทุกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ : การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

2.2 แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ปัจจุบันสถานการณ์ภัยคุกคามทางความมั่นคง มีความซับซ้อน หลากหลาย ละเอียดอ่อน ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันในหลายมิติ อาทิ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยธรรมชาติ การโจมตีและจารกรรมทางไซเบอร์ ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีความหลากหลายแตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติโดยรวมในทุกมิติ ดังนั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงจึงไม่อาจใช้แนวทางและวิธีการดั้งเดิมที่ใช้แผนงานด้านความมั่นคงดำเนินการเพียงอย่างเดียว หากแต่จำเป็นต้องนำแผนงานด้านการพัฒนามาดำเนินการเพื่อเสริมงานความมั่นคง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างกันหลายภาคส่วนเพื่อป้องกัน แก้ไข และลดเงื่อนไขของปัญหา

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) มุ่งเน้นการพัฒนาคนชุมชนในพื้นที่เป้าหมายที่ผ่านการประเมินสถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญ เพื่อให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคง เตรียมพร้อม รับมือ และตอบสนองกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ โดยแผนดังกล่าวมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ คือ พื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงหรือเงื่อนไขที่กระทบความมั่นคงของชาติหรือพื้นที่เฉพาะซึ่งกำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน เพื่อการเฝ้าระวังป้องกันปัญหา ลด หรือควบคุมเงื่อนไขที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

โดยได้จำแนกพื้นที่ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ 2) พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ และ 3) พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ทุกจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชั้นในจังหวัดชายแดน และจังหวัดชายทะเลและเกาะแก่ง ทั้งนี้ ไม่รวมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย) เนื่องจากเป็นพื้นที่เป้าหมายลำดับแรกตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
ยุทธศาสตร์การสืบสานเรียนรู้และขยายผลการพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

STRATEGIC 02
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย

STRATEGIC 03
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3
ยุทธศาสตร์การพัฒนาและป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนพื้นที่ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และชุมชนพื้นที่สูง

STRATEGIC 04
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์ความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

STRATEGIC 05
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงด้วยมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี

STRATEGIC 06
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลมั่นคง

STRATEGIC 07
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการพัฒนากับประเทศรอบบ้าน

STRATEGIC 08
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8
ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

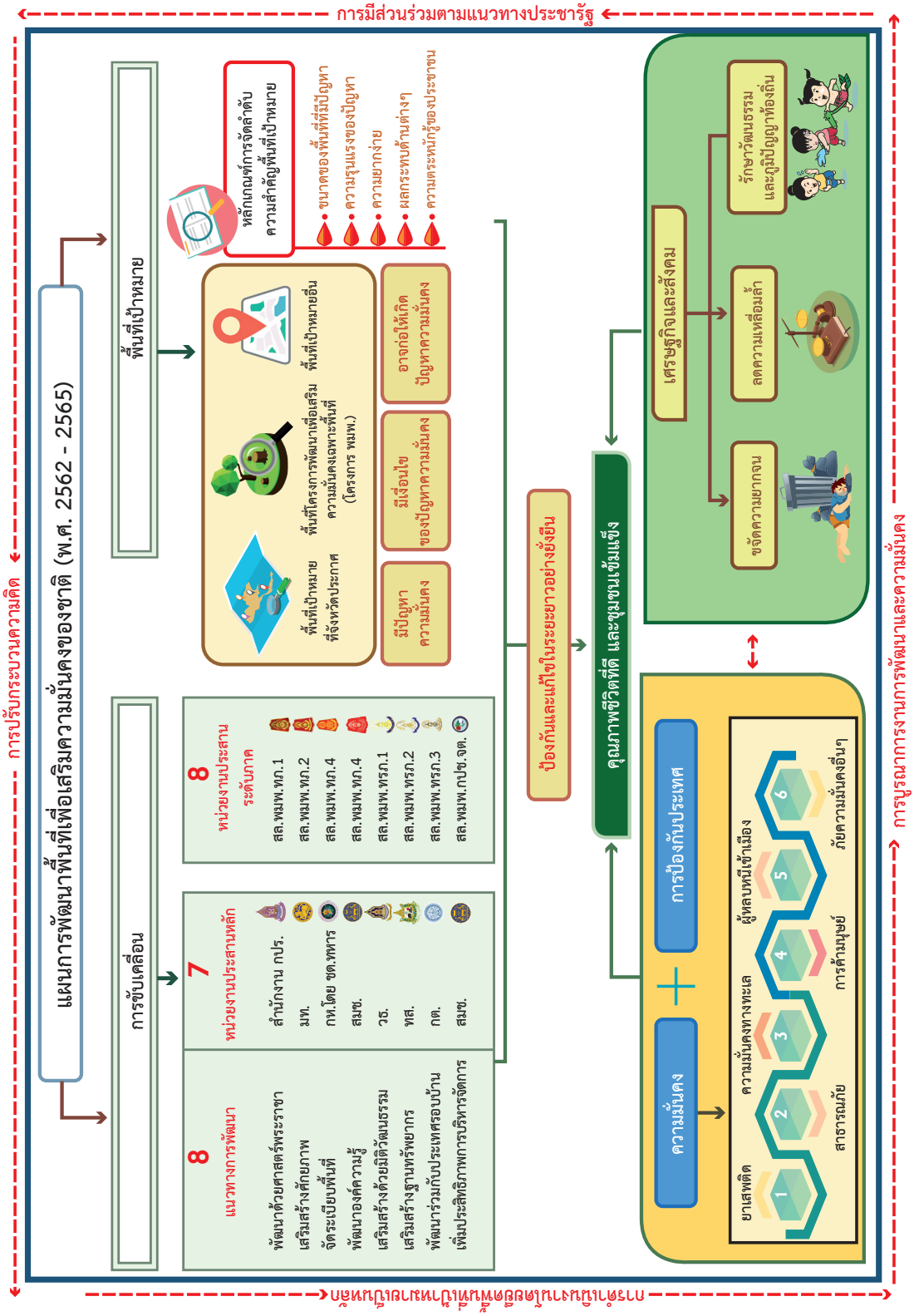

แผนผังสาระสำคัญของการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (ยุทธศาสตร์ที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ ประเด็นการพัฒนาที่ 1) เป็นอย่างดี โดยดำเนินการใน 2 รูปแบบ ดังนี้

1.1) การจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรปฏิบัติงาน “การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และการบริหารจัดการชายแดน” ประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 14 - 18 มกราคม 2563 ณ โรงแรมอาร์ เอส โฮเต็ล และพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้บุคลากรจากส่วนราชการที่โยกย้ายมารับผิดชอบงานในส่วนที่เกี่ยวกับมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถขยายฐานองค์ความรู้จากการอบรมไปยังบุคลากรในหน่วยงาน และเกิดการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่ฯ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

1.2) การเข้าร่วมประชุม และเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดขึ้นโดยกลไกการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่ฯ ในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับอำนวยการ หน่วยงานประสานหลัก และระดับภาค จำนวนทั้งสิ้น 26 ครั้ง อาทิ (1) การสัมมนา การอบรมและพัฒนาบุคลากร การประชุมระดับสำนักงานเลขานุการ และระดับคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่ฯ ของกลไกระดับภาค (2) การประชุมสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการอำนวยการและประสานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (สล.อปพ.) และการสัมมนาที่เกี่ยวข้อง (3) การสัมมนา หารือ และพิจารณาเกี่ยวกับแผนจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และชุมชนพื้นที่สูง (4) การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ และ (5) การหารือแนวทางแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชายแดน ณ จังหวัดอุตรดิตถ์

2) การจัดทำคู่มือตัวชี้วัดภายใต้แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) เพื่อให้การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่ฯ มีความชัดเจนและสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ประกอบด้วยตัวชี้วัดร่วม ตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์ และค่าเป้าหมายตัวชี้วัด รวมทั้งข้อมูลประกอบ อาทิ คำอธิบายตัวชี้วัด ขอบเขตตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานดำเนินการ ตารางการรายงานผล และแนวทางการติดตามประเมินผล โดยเล่มคู่มือตัวชี้วัดดังกล่าวผ่านการประชุมเพื่อพิจารณาจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและประชุมกลุ่มย่อย รวม 13 ครั้ง และผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมระดับนโยบายในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (นพช.) ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ซึ่งคู่มือดังกล่าวเป็นเครื่องมือผลักดันการดำเนินงานของส่วนราชการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่แก่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย นำมาสู่ความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข

3) การผลักดันโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่โป่งน้ำร้อน (พ.ศ. 2562 - 2565) ที่จัดทำโดยสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (สล.พมพ.กปช.จต.) ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อขยายพื้นที่คลองยุทธศาสตร์บริเวณบ้านหนองใหญ่ - เขาหนองบัว และสร้างประโยชน์ใช้สอยจากพื้นที่ให้สามารถสนับสนุนคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายที่ประสบปัญหาภัยแล้งได้ โดยสำนักงานฯ ได้ผลักดันโครงการดังกล่าวให้สภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบ และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามลำดับ

2.3 แผนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

สถานการณ์ในภูมิภาคและของโลกเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้บริบทด้านความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะกระแสด้านสิทธิมนุษยชน ที่เชื่อมโยงกับปัญหาความรู้สึกไม่เท่าเทียม และความเหลื่อมล้ำ จึงอาจนำไปสู่การรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพ การตอบสนองความต้องการ และการแสดงอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่ม อันอาจจะนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้ง การใช้ความรุนแรงระหว่างกัน และเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ กอปรกับแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม (เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ 4 ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง) กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักจัดทำแผนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม สำหรับเป็นกรอบการทิศทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้ความหลากหลายทางสังคม

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ในการจัดทำ **แผนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. 2562 - 2565** ได้น้อมนำ**ศาสตร์พระราชา** และแนวทางพระราชทานที่สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานไว้ คือ**"เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" "การพัฒนาตามภูมิสังคม"** และ**แนวทางตามพระราชดำริที่เกี่ยวข้อง** โดยมีกรอบแนวคิดการดำเนินงาน ดังนี้

01

บริหารจัดการทรัพยากรและบริการของภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม

โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

02

ยึดมั่นในหลักนิติรัฐ นิติธรรม หลักสิทธิมนุษยชน และหลักธรรมาภิบาล

ดำเนินการภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และบริบทของสังคมไทย รวมทั้งตระหนักและเคารพในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

03

ยึดหลักตามแนวทางสันติวิธี และใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนตามกลไกประชารัฐ

ในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชน และผลประโยชน์ของชาติ อย่างสอดคล้องกัน

แนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

▶ แนวทางที่ 1
เสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย

▶ แนวทางที่ 2
เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของประเทศ

▶ แนวทางที่ 3
ส่งเสริมให้คนในชาติอยู่ร่วมกันได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับสิทธิและการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และบริบทของพื้นที่

▼ แนวทางที่ 4
เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ

▼ แนวทางที่ 5
พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของรัฐให้สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

การประชุมร่วมกับหน่วยงานราชการ ภาควิชาการ และตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคใต้ จำนวน 6 ครั้ง เพื่อพิจารณาทบทวนสถานการณ์ปัญหาและสภาพแวดล้อมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่สูง และในพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน รวมถึงการได้ติดตามผลการขับเคลื่อนงานตามแผนส่งเสริมฯ ของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งผลการประชุมสรุปได้ว่า

1. สถานการณ์ปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ ยังคงพบปัญหาเก่าที่ยังคงมีอยู่ อาทิ ปัญหาด้านอคติทางวัฒนธรรม ปัญหายาเสพติด และปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาสถานะบุคคล ปัญหาการขยายตัวของชุมชนเมือง และการสูญเสียอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้ พบความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงจากด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างทางสังคม (สังคมผู้สูงอายุ) รวมทั้งการเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

2. การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่ผ่านมา ได้ขับเคลื่อนกิจกรรม/งานสำคัญหลายประการ อาทิ การจัดสรรที่ดินทำกินให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ การผ่อนปรนในการประกอบอาชีพประมงในพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่อุทยานและเขตอนุรักษ์ การแก้ปัญหาสถานะบุคคล รวมทั้งการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ยังพบ**ปัญหาการบริหารจัดการของภาครัฐที่สำคัญ** อาทิ ไม่มีกลไกในการแก้ไขปัญหาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะขาดการบูรณาการ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

3.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ แนวทางการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562-2565)**
  นโยบายที่ 13 : พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
  นโยบายที่ 14 : เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

3.2 แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ในปัจจุบันและในอนาคต ประเทศไทยมีแนวโน้มเผชิญกับภัยคุกคามที่มีความซับซ้อน ครอบคลุมเชื่อมโยงหลายมิติส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านสาธารณภัย ด้านภัยจากการสู้รบ และภัยด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง อาทิ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาความมั่นคงทางทะเล และปัญหาโรคอุบัติใหม่ ดังนั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมของประเทศเพื่อรับมือกับภัยคุกคามยังต้องปฏิบัติตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อาทิ วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 21 กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573 ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการทั้งในเรื่องความร่วมมือและการปรับนโยบายยุทธศาสตร์แผน และมาตรการให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือดังกล่าว

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) เป็นกรอบและทิศทางหลักของประเทศในการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแผนงาน โครงการ งบประมาณรองรับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้สามารถพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมของประเทศด้วยการผนึกกำลังทุกภาคส่วนอย่างมีเอกภาพ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ลดความเสี่ยง ลดความสูญเสีย และผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ภาวะปกติ ซึ่งแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมรับมือกับภัย 3 รูปแบบ คือ **สาธารณภัย ภัยจากการสู้รบ** และ**วิกฤตการณ์ความมั่นคง** โดยแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ **ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ** เป็นทิศทางและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยให้ทุกภาคส่วนพร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมแห่งชาติควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1**
การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

STRATEGIC 02 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2**
การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกันและศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนักและมีความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ

STRATEGIC 03 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3**
การเสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ

STRATEGIC 04 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4**
การบริหารจัดการแผนมีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2563 (National Crisis Exercise Management: C-MEX 20) เป็นการฝึกฯ ครั้งที่ 14 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำแผนเผชิญเหตุของหน่วยงานมาทดสอบเพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกและกระบวนการบริหารจัดการภัย ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยเฉพาะในด้านการฟื้นฟูและเยียวยาพื้นที่สังคม และชุมชน ภายหลังการแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ โดยการฝึกฯ ประจำปี 2563 ได้ดำเนินการจัดการฝึกฯ ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การฝึกประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบโดยจังหวัดเชียงใหม่ 2) การฝึกประเด็นการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รับผิดชอบโดยศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และ 3) การฝึกประเด็นการต่อต้านการก่อการร้าย รับผิดชอบโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล

2) การเตรียมแนวทางการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2564 (C-MEX 21) โดยการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2564 และการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำสถานการณ์และแนวทางการควบคุมการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2564 เพื่อกำหนดประเด็นการฝึกให้สอดคล้องกับภัยคุกคามความมั่นคงที่สำคัญ จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การฝึกบริหารจัดการสาธารณภัย 2) การฝึกการผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ 3) การฝึกต่อต้านการก่อการร้าย 4) การฝึกบริหารจัดการภัยความมั่นคงไซเบอร์ และ 5) การฝึกการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ทั้งนี้ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2564 ซึ่งกำหนดกรอบการฝึกให้สอดคล้องกับปัจจัยที่สำคัญ จำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติและข้อสั่งการของผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาล 2) บทเรียนจากการบริหารจัดการภัย 3) การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มภัยคุกคามที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและประชาชนเป็นอย่างมาก และ 4) ผลการฝึก C-MEX ที่ผ่านมา ตลอดจนสอดคล้องกับประเด็นการฝึกที่หน่วยงานต่าง ๆ กำหนดขึ้น อาทิ การรับมือกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) การรับมือกับการโจมตีทางไซเบอร์จากมัลแวร์ประเภทต่างๆ การบริหารจัดการอุทกภัย การบริหารจัดการสถานการณ์เรือโดนกัน การบริหารจัดการน้ำมันรั่วไหลลงสู่ทะเล การอพยพประชาชนจากพื้นที่ตามแนวชายฝั่งทะเล และรับมือกับโรคติดต่ออุบัติใหม่

3) การจัดทำ Management Plan ตามแผนแม่บทฯ โดยสอดคล้องกับเป้าหมาย “แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความทันสมัยและปฏิบัติได้จริง” โดยได้มีการหารือกับเจ้าภาพแผนแม่บทฯ แผนย่อยที่ 3 คือ กระทรวงกลาโหม (กห.) และได้ข้อยุติว่ามอบให้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการบรรลุผลสำเร็จของตัวชี้วัดที่ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของหน่วยงานข่าวกรองและประชาคมข่าวกรอง พร้อมทั้งมีการชี้แจงและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ต่อคณะอนุกรรมาธิการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และนำมาปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติม อาทิ การพิจารณาโครงการการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระหว่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการภัยจากนิวเคลียร์และรังสี ร่วมกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เพื่อจัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีรองรับภาวะวิกฤต ซึ่งต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน ตั้งแต่หน่วยงานด้านการข่าวจนถึงหน่วยงานปฏิบัติการด่านแรก (Frontliner)

4) การศึกษาภัยความมั่นคง/วิกฤตการณ์ด้านความมั่นคงที่อาจนำไปสู่ภาวะไม่ปกติซึ่งประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อทบทวนและเตรียมการจัดทำแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฉบับใหม่ โดยมีการหารือกับสถาบันการศึกษาซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์และประเมินแนวโน้มภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Unprecedented Issue) การหารือร่วมกับที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการจัดทำแบบสอบถามการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ และได้ทราบผลการประเมินจากหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามว่า แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ” ภายใต้นโยบายและแผนความมั่นคงฯ

4 การข่าวกรองและการประเมินด้านสถานการณ์ความมั่นคง

4.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการข่าวกรองและการประเมินด้านสถานการณ์ความมั่นคง มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ แนวทางการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแบบบูรณาการ
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** **นโยบายที่ 15 :** การพัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และ **แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง

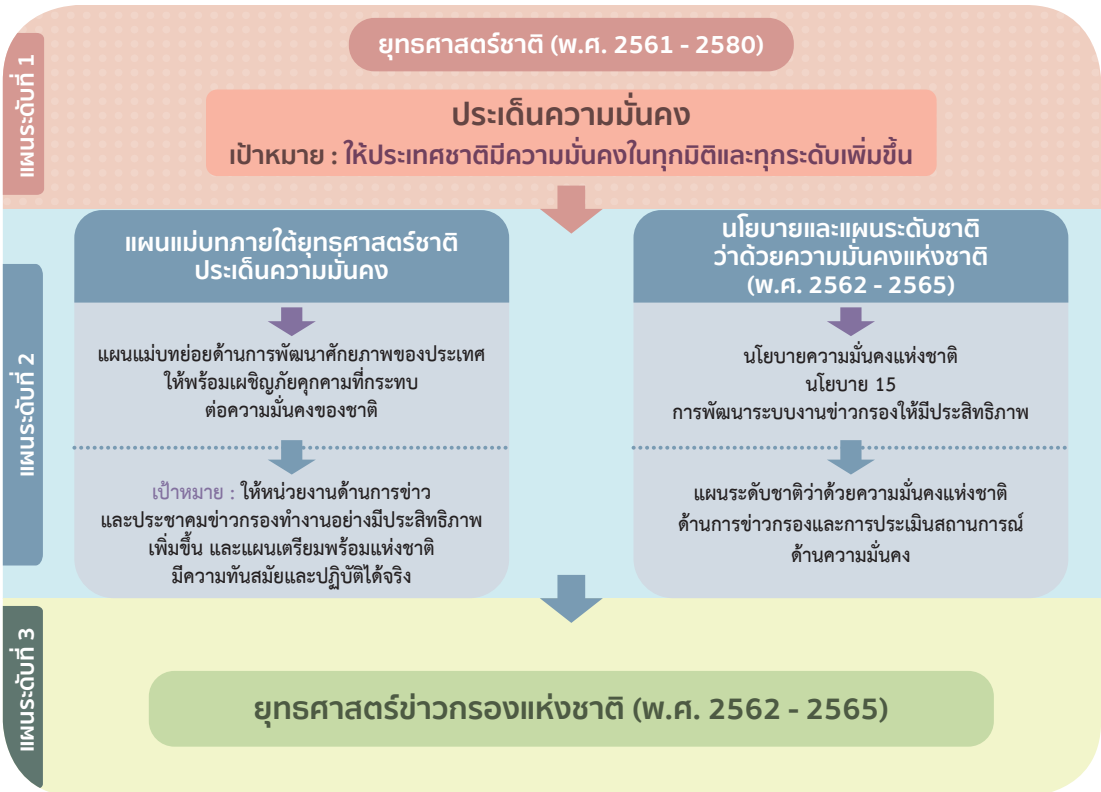

4.2 ยุทธศาสตร์ข่าวกรองแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ปัจจุบันสภาวะแวดล้อมความมั่นคงได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับภายในประเทศ ภัยคุกคามต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อนและเชื่อมโยงกันกันมากขึ้นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก ย่อมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวเดินไปได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ท่ามกลางภัยคุกคาม และบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว งานข่าวกรองจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพิทักษ์รักษา ความมั่นคงแห่งชาติ และส่งเสริมผลประโยชน์พร้อมทั้งเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันด้านต่าง ๆ ให้กับประเทศ

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ข่าวกรองแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การดำเนินงานของประชาคม ข่าวกรองและหน่วยราชการอื่น ๆ ที่มิใช่หน่วยงานเกิดเอกภาพในการปฏิบัติให้สอดคล้องเป็นไปในลักษณะ บูรณาการ มีทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน คำนึงถึงความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติเป็นเป้าหมายสูงสุด มุ่งดำเนินการต่อเป้าหมายภัยคุกคามที่เป็นแก่นหลักของประเทศเพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุข ลดความเสี่ยงจากเป้าหมายภัยคุกคามทุกรูปแบบ เสริมสร้างผลประโยชน์และโอกาสของประเทศ สร้างภูมิคุ้มกัน ของสังคมทุกระดับ และพัฒนาศักยภาพงานข่าวกรอง

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1**
ยุทธศาสตร์ข่าวกรองเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ

STRATEGIC 02 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2**
ยุทธศาสตร์สนับสนุนงานข่าวกรอง

STRATEGIC 03 — **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3**
ยุทธศาสตร์ข่าวกรองเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทั่วไปและเสริมสร้างโอกาสด้านความมั่นคง

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมหัวหน้าหน่วยงานด้านการข่าวและความมั่นคง

การประชุมหัวหน้าหน่วยงานด้านการข่าวกรองและความมั่นคง ริเริ่มโดยการดำริของ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการรับทราบสถานการณ์ด้านการข่าวและสั่งการทางยุทธการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง โดย พล.อ.ประวิตรฯ เป็นประธาน และมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นฝ่ายเลขานุการและอำนวยความสะดวกการประชุม ทั้งนี้ มีการประชุม 1 ครั้ง/สัปดาห์

2) การประชุมคณะอนุกรรมการ

2.1) **คณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ (อสกช.)** ตามคำสั่งคณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 4/2563 มีหน้าที่และอำนาจในการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติให้รวดเร็ว ทันสถานการณ์ และมีความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ความมั่นคงชายแดนและประเทศรอบบ้าน และสถานการณ์ต่างประเทศ โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน และมีการประชุม 2 ครั้ง/เดือน

2.2) **คณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อประเมินภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย (อปกร.)** ตามคำสั่งคณะกรรมการพิจารณาประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย ที่ 1/2562 มีหน้าที่และอำนาจในการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์สถานการณ์การก่อการร้ายที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น รวมทั้งพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลพร้อมข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการพิจารณาประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย พิจารณาดำเนินการต่อไป โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ทั้งนี้ ในห้วงที่ผ่านมาได้จัดประชุม อปกร. ไปแล้ว จำนวน 6 ครั้ง โดยจัดประชุม**ครั้งที่ 1** เมื่อวันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2562 เพื่อประเมินภัยคุกคามในห้วงสมเด็จพระสันตะปาปาเสด็จเยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ 20 - 23 พฤศจิกายน 2562 **ครั้งที่ 2** เมื่อวันพุธที่ 18 ธันวาคม 2562 เพื่อประเมินภัยคุกคามในห้วงเทศกาลคริสต์มาส

และปีใหม่เดือนธันวาคม 2562 **ครั้งที่ 3** เมื่อวันพุธที่ 29 มกราคม 2563 เพื่อประเมินภัยคุกคามจากเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ กับอิหร่าน **ครั้งที่ 4** เมื่อวันอังคารที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 เพื่อประเมินภัยคุกคาม จากกลุ่มอุยกูร์หัวรุนแรงและข่ายงานที่สนับสนุนอุยกูร์ในไทย **ครั้งที่ 5** เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2563 เพื่อประเมินภัยคุกคามในห้วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่เดือนธันวาคม 2563 และ**ครั้งที่ 6** เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564 เพื่อประเมินภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายจากกลุ่มอุยกูร์หัวรุนแรงและข่ายงานที่สนับสนุนอุยกูร์ในไทย

2.3) **คณะอนุกรรมการประสานและอำนวยการยุทธศาสตร์ข่าวกรองแห่งชาติ (อปยข.)** เพื่อเป็นกลไกการดำเนินงานข่าวกรองในระดับนโยบาย และเป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข่าวกรองแห่งชาติ (พ.ศ.2562 - 2565) โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน ทั้งนี้ ในห้วงที่ผ่านมาได้จัดประชุม 2 ครั้ง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน อปยข. ได้ยกเลิกไปแล้ว เนื่องจากกลไกดังกล่าวซ้ำซ้อนกับกลไกการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2562 จึงได้แต่งตั้ง**คณะอนุกรรมการประเมินภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ (อปภช.)** ขึ้นมาทดแทน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการประสานงาน ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์แนวโน้มภัยคุกคามในเชิงยุทธศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในภาพรวม ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศ ทั้งนี้ อปภช. ได้จัดประชุมไปแล้ว 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อประเมินทิศทางนโยบายของชาติมหาอำนาจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย

3) การประชุมประเมินความเหมาะสมในการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ เพื่อยับยั้งและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 โดยพิจารณาทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน ผลกระทบ ประโยชน์ที่ได้รับ ความรู้สึกของประชาชน และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา กรณีที่มีความจำเป็นต้องต่ออายุการบังคับใช้พระราชกำหนดฯ ต่อไปอีก หรือความเหมาะสมในการยกเลิกการประกาศใช้พระราชกำหนดฯ โดยดำเนินการให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งนี้ ในห้วงที่ผ่านมาจัดประชุมมาแล้ว 11 ครั้ง โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน

4) การจัดทำรายงานสถานการณ์ความมั่นคงรายเดือนเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 มอบหมายสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดทำรายงานสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในภาพรวม เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบอย่างต่อเนื่อง นั้น สมช. ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ความมั่นคงประจำเดือน โดยเสนอเรื่องเสมือนการเสนอเรื่องเข้า ครม. ตามขั้นตอนที่ พรฎ.ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม ครม. ปี 48 กำหนด ทั้งนี้ จะดำเนินการนำเสนอเรื่องเข้า ครม. ในสัปดาห์ที่สองของเดือน

5) ความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ในห้วงที่ผ่านมา สมช. ได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยข่าว ประกอบด้วย เกาหลีใต้ เยอรมัน สวิตเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย เพื่อหารือ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงร่วมกัน รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเป็นการกระชับความสัมพันธ์กับหน่วยข่าวของมิตรประเทศ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 นายลี วุค เฮียน (Lee Wook-heon) เอกอัครราชทูตเกาหลีใต้ประจำประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคารวะ ลมช. เนื่องในโอกาสรับตำแหน่งใหม่ รวมทั้งได้หารือข้อราชการเพื่อสานต่อความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

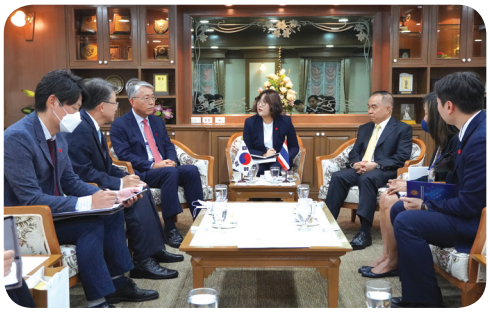

นายลี วุค เฮียน (Lee Wook-heon) เอกอัครราชทูตเกาหลีใต้ประจำประเทศไทย
เข้าเยี่ยมคารวะ ลมช. เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563

5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

5.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นการสร้างความปลอดภัยและสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการพัฒนาการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ แนวทางการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** **นโยบายที่ 3 :** ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

5.2 นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ (พ.ศ. 2560 - 2562)

ความรู้ / ความสำคัญ

สถานการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มลดลง แต่ยังมีความรุนแรงและความไม่สงบต่อเนื่อง และยังคงนำปัจจัยหลักเดิม คือ ชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ มาเป็นเงื่อนไขในการสร้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรง ในขณะที่การพัฒนาพื้นที่ทั้งในเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต สังคม และการศึกษา ไม่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่

พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2553 มาตรา 4 กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดทำ**นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้** เพื่อเป็นกรอบทิศทางการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมมิติงานด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ควบคู่กับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งนำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ ทั้งนี้ ให้มีการพิจารณาทบทวนตามวงรอบสามปี หรือตามที่คณะรัฐมนตรี เห็นสมควร

อนึ่ง ที่ผ่านมา สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม 2 ฉบับ คือ ฉบับปี พ.ศ. 2555 - 2557 และ ฉบับปี พ.ศ. 2560 - 2562 โดยที่นโยบายฯ ฉบับปี พ.ศ. 2560 - 2562 ได้ถึงกำหนดสิ้นสุดห้วงบังคับใช้ สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาทบทวนนโยบายฯ มาโดยลำดับ ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาทบทวนนโยบายฯ ที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2563 จึงมีมติเห็นชอบให้ใช้นโยบายฯ ฉบับปี พ.ศ. 2560 - 2562 เป็นกรอบการดำเนินงานของภาครัฐต่อไป จนกว่านโยบายฯ ฉบับใหม่จะแล้วเสร็จ

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2560 - 2562) มีสาระสำคัญครอบคลุมทั้งมิติด้านการพัฒนา และความมั่นคง รวมทั้งใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง โดยมี**วิสัยทัศน์**คือ “สังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขความรุนแรง วิถีชีวิตของทุกคนได้รับการปกป้อง พัฒนา บนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน” โดยในกระบวนการจัดทำได้น้อมนำแนวทางยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมถึงยึดมั่นในหลักสันติวิธี หลักสิทธิมนุษยชน และนิติรัฐ นิติธรรม กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการบริหารจัดการบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม

แนวนโยบายดำเนินงานที่สำคัญ ประกอบด้วย 23 แนวนโยบาย
เพื่อรองรับวัตถุประสงค์ 6 ประการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ 1	เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย สงบสันติ ปราศจากเงื่อนไขที่เอื้อต่อการใช้ความรุนแรงจากทุกฝ่าย (แนวนโยบาย 6 ข้อ)
วัตถุประสงค์ 2	เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แนวนโยบาย 3 ข้อ)
วัตถุประสงค์ 3	เพื่อให้สังคมไทยและสังคมในพื้นที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และร่วมกันแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แนวนโยบาย 4 ข้อ)
วัตถุประสงค์ 4	เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน สังคม และเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเสมอภาคและเป็นธรรมในสังคม (แนวนโยบาย 5 ข้อ)
วัตถุประสงค์ 5	การสร้างความเชื่อมั่นและหลักประกันความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติและเตรียมความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (แนวนโยบาย 3 ข้อ)
วัตถุประสงค์ 6	เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้เกิดการสนับสนุนและมีบทบาทเกื้อกูลการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แนวนโยบาย 2 ข้อ)

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) **การทบทวนนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้** สำนักงานฯ ได้อาศัยกลไกคณะอนุกรรมการพิจารณาทบทวนนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อทน.ชต.) เป็นกลไกหลัก โดยได้ดำเนินงานตามกรอบแผนการทบทวนนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (มติที่ประชุม อทน.ชต. ครั้งที่ 1/2562) ซึ่งได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน 4 กระบวนการสำคัญ โดยลำดับ ดังนี้

1.1) **กระบวนการรวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง** ได้ดำเนินการผ่านการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายฉบับเดิม (พ.ศ. 2560 - 2562) การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การประมวลข้อคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ การสำรวจความคิดเห็นผ่านแบบสอบถามออนไลน์ รวมทั้งการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมากกว่า 30 เวที

1.2) **กระบวนการทบทวนและปรับปรุงนโยบายฯ** ได้ประมวลข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาทบทวนและปรับปรุงนโยบายฯ

1.3) **กระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) นโยบายฯ** ภายหลังที่ประชุม อทน.ชต. ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2562 มีมติเห็นชอบหลักการ (ร่าง) นโยบายฯ เรียบร้อยแล้ว สำนักงานฯ ได้จัดเวทีการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) นโยบายฯ รวม 10 เวที ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางและพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ภาควิชาการ ผู้แทนชาวพุทธ ผู้แทนสตรี เด็กและเยาวชน ผู้แทนภาคธุรกิจ นักกิจกรรม และนักการเมืองของพื้นที่ รวมถึงคณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้นำความเห็นต่อ (ร่าง) นโยบายฯ ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาปรับปรุง (ร่าง) นโยบายฯ ให้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าวแล้ว

1.4) **กระบวนการพิจารณากลั่นกรอง** โดยได้ผ่านความเห็นชอบจากกลไกตามลำดับ ดังนี้ อทน.ชต. ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 (เพื่อทราบ) รวมทั้ง สภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 ทั้งนี้ ในลำดับต่อไปจะนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอรัฐสภาเพื่อรับทราบ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ต่อไป

2) **การนำนโยบายสำคัญไปสู่การปฏิบัติ**

2.1) การพัฒนาด้านการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดำเนินการผ่านกลไกคณะอนุกรรมการบริหารจัดการด้านการศึกษาของนักศึกษาไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อบม.จชต.) ซึ่งมี นายประกิจ ประจนปัจจนึก เป็นประธาน โดยที่ผ่านมาได้มีการพิจารณาจัดทำแผนการสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนและนักศึกษาไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ศึกษาต่อในต่างประเทศได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ มีการพิจารณามาตรการรองรับนักศึกษาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ ในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19

โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในการสานสัมพันธ์กับนักศึกษาและสมาคมศิษย์เก่าต่างประเทศ การเสริมสร้างความเข้าใจนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นเครือข่ายยุวทูต จชต. การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชมรม สมาคม และเครือข่ายนักศึกษาในต่างประเทศ และการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับนักศึกษา รวมทั้ง ได้จัดการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอาชีพสำหรับกลุ่มแรงงานและนักศึกษาจากต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบ

2.2) การสนับสนุนแนวทางของภาครัฐต่อองค์การระหว่างประเทศ (IOs) และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยดำเนินการผ่านกลไกคณะอนุกรรมการพัฒนาความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ (IOs) และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อพอ.จชต.) โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน โดยที่ผ่านมาได้พิจารณาจัดระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประสานความร่วมมือกับ IOs และ NGOs และกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ในการสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับ IOs และ NGOs รวมถึงสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย นอกจากนี้ ได้จัดทำข้อมูลสำคัญสำหรับการชี้แจงและพัฒนาความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับ IOs และ NGOs ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติในการชี้แจงสร้างความเข้าใจต่อการดำเนินงานของภาครัฐร่วมกับ IOs และ NGOs ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3) การบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดำเนินการผ่านกลไกคณะอนุกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อขม.จชต.) ซึ่งมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน โดยในห้วงที่ผ่านมา สำนักงานฯ ในฐานะเจ้าภาพในระดับนโยบาย ได้อำนวยการ ประสาน และสนับสนุนให้ กอ.รมน.ภาค 4 สน. พัฒนาต่อยอดระบบฐานข้อมูลกลางสารสนเทศข่าวกรอง (Southernmost Intelligence Center: SMIC) และปัจจุบันได้เปิดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และประสานงานสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะการพิจารณาจัดระบบข้อมูลภายใต้ฐานข้อมูล และพิจารณาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4) การดำเนินการด้านกฎหมายพิเศษในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ผ่านมา สำนักงานฯ ได้ดำเนินการพิจารณาขยายการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามวงรอบทุก 3 เดือน อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน รวม 63 ครั้ง โดยได้พิจารณากลั่นกรองและเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน พิจารณาเห็นชอบ รวมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรี ตามลำดับ นอกจากนี้ ได้พิจารณาปรับลดพื้นที่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ ตามแผนการและขั้นตอนการปรับลดพื้นที่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560) เพื่อนำพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 มาบังคับใช้แทน ทั้งนี้ ที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2561 มีการปรับลดพื้นที่ จำนวน 5 อำเภอ ต่อมาในห้วงตุลาคม 2562 - ปัจจุบัน ได้ปรับลดพื้นที่อีก 1 อำเภอ ได้แก่ อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี

5.3 แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2562 - 2565) ถือเป็นแผนระดับ 3 ที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) นโยบายและแผนหลักที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งให้ความสำคัญทั้งมิติงานด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนาควบคู่กัน โดยแผนปฏิบัติการฯ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2562 และได้ถูกนำไปใช้เป็นกรอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการฯ ได้มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เร่งด่วน ในการลดเหตุการณ์ความรุนแรง และดำเนินการพูดคุยเพื่อสันติสุข โดยดำเนินการควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมและการกระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นทิศทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาระยะยาว และการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ และเป็นการเชื่อมโยงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ให้ทัดเทียมและมีส่วนร่วมกับคนในภูมิภาคอื่น โดยได้กำหนดแนวทางดำเนินงานรองรับไว้ 2 ด้านสำคัญ คือ ด้านความมั่นคง และด้านการพัฒนา โดยมี กอ.รมน. และ ศอ.บต. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพทำหน้าที่อำนวยการ ประสานขับเคลื่อนงานแต่ละด้าน ตามลำดับ

แผนปฏิบัติการฯ ได้พิจารณากำหนดกลยุทธ์ดำเนินงาน และแผนงานต่าง ๆ รวม 3 กลยุทธ์หลัก 13 แผนงาน ประกอบด้วย

(1) กลยุทธ์การแก้ปัญหา ที่มุ่งดำเนินการต่อศูนย์ดุลของปัญหาในพื้นที่

(2) กลยุทธ์การป้องกันปัญหา ที่มุ่งขจัดเงื่อนไขเก่าและไม่ให้เกิดเงื่อนไขใหม่

(3) กลยุทธ์การเสริมความมั่นคงเพื่อการพัฒนาที่มุ่งสร้างความยั่งยืน พร้อมทั้งจัดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบแผนงาน เพื่อประสานการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทาง และมุ่งสู่เป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ดังนี้

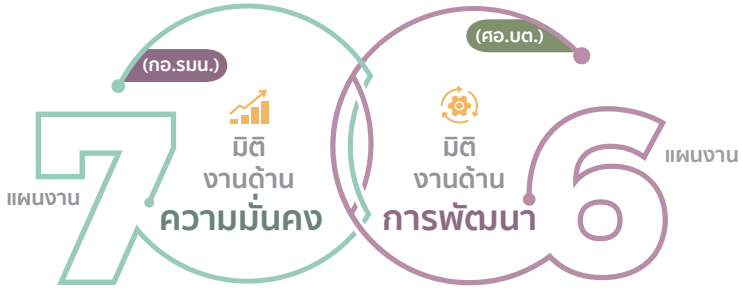

มิติงานด้านความมั่นคง จำนวน 7 แผนงาน

(กอ.รมน.)

7 SECURITY DIMENSION ROADMAP

- **แผนงานที่ 1** แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.รมน.)
- **แผนงานที่ 2** แผนงานยับยั้งเงินที่สนับสนุนการกระทำผิดกฎหมาย (กอ.รมน.)
- **แผนงานที่ 3** แผนงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (กอ.รมน.)
- **แผนงานที่ 4** แผนงานแก้ไขและป้องกันปัญหาภัยแทรกซ้อน (กอ.รมน.)
- **แผนงานที่ 5** แผนงานส่งเสริมและเผยแพร่ความจริงที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหา (กอ.รมน.)
- **แผนงานที่ 6** แผนงานแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี (สมช./สล.คพส.)
- **แผนงานที่ 7** แผนงานเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมและนานาชาติ (กอ.รมน.)

มิติงานด้านการพัฒนา จำนวน 6 แผนงาน

(ศอ.บต.)

6 EVOLUTION DIMENSION ROADMAP

- **แผนงานที่ 8** แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (ศอ.บต.)
- **แผนงานที่ 9** แผนงานสร้างความเข้าใจประชาชนทั้งในและนอกจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กปส.)
- **แผนงานที่ 10** แผนงานอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (สป.ยธ.)
- **แผนงานที่ 11** แผนงานตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
- **แผนงานที่ 12** แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
- **แผนงานที่ 13** แผนงานพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล (สมช./สล.คปต.)

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การจัดทำแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมกับ กอ.รมน. ศอ.บต. สศช. ก.พ.ร. และ สงป. ในการกำหนดหลักเกณฑ์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมายร่วม ตัวชี้วัด รวมถึงประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2562 - 2565

2) การขับเคลื่อนงานภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2564 มีมติสำคัญ อาทิ 1) เห็นชอบแนวทางการพัฒนามาตรการในการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) เห็นชอบในหลักการให้จัดทำความตกลงระหว่างประเทศเจ้าภาพกับองค์การระหว่างประเทศ (Host Country Agreement) ระหว่างรัฐบาลไทยกับคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (International Committee of the Red Cross : ICRC) 3) เห็นชอบในหลักการของโครงการอาชีวศึกษาประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ และโครงการสานฝันการกีฬาสู่ระบบการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4) เห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนการเสริมสร้างประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครประจำพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2563 - 2565 นอกจากนี้ได้มีการติดตามเรื่องสำคัญ อาทิ การดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระเบียบชายแดน และโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง จังหวัดยะลา

3) การแต่งตั้งกลไกคณะอนุกรรมการภายใต้ คปต. ทั้งในมิติด้านความมั่นคง มิติด้านการพัฒนา และมิติด้านอำนวยการและขับเคลื่อน เพื่อสนับสนุนภารกิจการขับเคลื่อนภารกิจ รวม 8 คณะ อาทิ คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะอนุกรรมการอำนวยการและประเมินผลการขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน จชต. พ.ศ. 2562 - 2565

4) การพัฒนาการกำกับติดตามการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดแนวทางในการรายงานผลการดำเนินงาน ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผลักดันให้หน่วยงานเจ้าภาพติดตามและกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแนวทางของแผนปฏิบัติการฯ และสนับสนุนให้มีบทบาทสำคัญในการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน รวมทั้งทบทวนรายละเอียดตัวชี้วัดระดับแนวทางเพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5) การขับเคลื่อนโครงการสำคัญตามแผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 ไตรมาสที่ 1

5.1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ การติดตามความก้าวหน้าการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางสารสนเทศข่าวกรอง

(Southernmost Intelligence Center : SMIC) ให้รองรับการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2562 - 2565 โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจความต้องการข้อมูล และสำรวจชุดข้อมูลที่มีการจัดเก็บตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ก่อนที่จะนำมาพิจารณาปรับปรุงและจัดระบบฐานข้อมูลฯ ให้รองรับการขับเคลื่อนงานในแต่ละแผนงานต่อไป รวมทั้งการจัดระบบการบูรณาการฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565)

5.2) โครงการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี มีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ การเปิดพื้นที่พูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐทั้งที่ใช้ความรุนแรง และการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มต่าง ๆ และนำมาออกแบบกระบวนการพูดคุยให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย รวมทั้งการเปิดพื้นที่ทางการเมืองให้ภาคประชาสังคมและประชาชนทั่วไปที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและปลอดภัย ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของประชาคมต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศให้มีส่วนสนับสนุนกระบวนการพูดคุยฯ และการสร้างสภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูลอย่างสร้างสรรค์

5.3) โครงการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล มีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ การวางระบบและกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ รายเดือน และรายไตรมาส รวมถึงการทบทวนและพัฒนาตัวชี้วัดในระดับแนวทาง แผนงาน/โครงการสำคัญ โครงการ/กิจกรรมหลัก กิจกรรม/กิจกรรมรองให้มีความสอดคล้องกันทุกระดับ สามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

5.4.1 การประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน (กบฉ.) ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) สืบเนื่องจากตั้งแต่ ปี 2547 มีการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ จชต. อย่างต่อเนื่อง และยังคงทวีความรุนแรงขึ้น ทำให้ส่งผลเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การบังคับใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ดังกล่าวจึงยังคงมีความจำเป็นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือทางกฎหมายสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐในการป้องกันระงับ ยับยั้งเหตุการณ์รุนแรงในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

สำหรับการดำเนินการในห้วงที่ผ่านมา สมช. ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน (กบฉ.) จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

1) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563 ได้จัดการประชุม กบฉ. ครั้งที่ 4/2563 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่ทุกอำเภอในพื้นที่ 3 จชต. ยกเว้น อำเภอไม้แก่น อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอสุคิริน อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ออกไปอีก 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุดในวันที่ 19 มีนาคม 2564

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ดังกล่าวด้วยแล้ว โดยเป็นการขยายระยะเวลาการประกาศฯ มาแล้ว 62 ครั้ง

2) เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2564 ได้มีจัดการประชุม กบฉ. ครั้งที่ 1/2564 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่ทุกอำเภอในพื้นที่ 3 จชต. ยกเว้นอำเภอไม้แก่น อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอสุคิริน อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ออกไปอีก 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2564 และสิ้นสุดในวันที่ 19 มิถุนายน 2564 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2564 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ดังกล่าวด้วยแล้ว โดยเป็นการขยายระยะเวลาการประกาศฯ มาแล้ว 63 ครั้ง

ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายพิเศษในพื้นที่ยังคงมีความจำเป็นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือทางกฎหมายในการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐในการป้องกัน ระงับ ยับยั้งเหตุการณ์ในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์จากการใช้อำนาจตามกฎหมายในการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย จำนวน 30 วัน ตามมาตรา 11 อันนำไปสู่การสืบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำผู้ก่อเหตุมาดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งเป็นช่องทางในการสร้างความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องกับผู้ถูกควบคุมตัว ให้มีความเข้าใจในบทบาทและการทำงานของเจ้าหน้าที่ และชี้ให้เห็นความเดือดร้อนของประชาชนจากการกระทำของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ตลอดจนเพื่อดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ การบังคับใช้มาตรการตามกฎหมายดังกล่าว ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและหลีกเลี่ยงการกระทบสิทธิต่าง ๆ ของประชาชนเกินจำเป็น

สำหรับการพิจารณาปรับลดพื้นที่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงได้ดำเนินการปรับลดมาแล้ว จำนวน 5 อำเภอตามพื้นที่เป้าหมาย ที่ดำเนินการปรับลดมาแล้วตั้งแต่ปี 2553 ได้แก่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอสุคิริน อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี เมื่อไปรวมกับพื้นที่อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ที่ปรับลดไปแล้วในปี 2563 ปัจจุบันยังคงเหลือ 27 อำเภอ ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ 3 จชต. ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 จากทั้งหมด 33 อำเภอ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 ที่ได้เห็นชอบแผนการและขั้นตอนการปรับลดพื้นที่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เพื่อนำพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2550 มาบังคับใช้แทน

นอกจากนี้ ได้มีการพิจารณาการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการสืบสวนสอบสวนคดีความมั่นคงในพื้นที่ จชต. อาทิ การกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีความมั่นคงให้กับกลุ่มงานสอบสวนในกองบังคับการต่าง ๆ ในพื้นที่ จชต. เพื่อรองรับภารกิจด้านการสอบสวนคดีความมั่นคงเป็นการเฉพาะ รวมถึงการจัดตั้งสำนักงานอัยการคดีความมั่นคง ภาค 9 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพภารกิจงานด้านคดีความมั่นคงในพื้นที่ จชต. ทั้งนี้ ได้ติดตามความคืบหน้าการเร่งรัดแก้ไขเพิ่มเติม (ร่าง) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายโดยเร็ว

6 การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน

6.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทะเล และในประเด็นการเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แนวทางการพัฒนาการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน และภายใต้แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะระหว่างประเทศ
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)**
  นโยบายที่ 4 : จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน
  นโยบายที่ 16 : เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

6.2 แผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

สถานการณ์ปัญหาบริเวณพื้นที่จังหวัดชายแดน จะมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ และมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นประกอบไปด้วย 1) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหายาเสพติดและปัญหาการค้าอาวุธ 2) ปัญหาแรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย 3) ปัญหาการทำประมงรุกล้ำน่านน้ำ 4) ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อตามแนวชายแดน และ 5) ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2562 - 2565) กำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน พร้อมทั้งมีการบูรณาการการแก้ไขปัญหาบริเวณชายแดนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะประชาคมความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาบริเวณชายแดน

ดังนี้ 1) ปัญหาเส้นเขตแดน 2) ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง 3) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ 4) ปัญหายาเสพติด 5) ปัญหาการค้าสิ่งผิดกฎหมาย และ 6) ปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ โดยให้ความสำคัญในเชิงพื้นที่บริเวณชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศรอบบ้านและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุม 31 จังหวัดทางบก และ 23 จังหวัดทางทะเล โดยมีเป้าประสงค์ที่จะให้พื้นที่ชายแดนเป็นพื้นที่ที่มีความมั่นคง ปลอดภัย นำไปสู่แผนการพัฒนาได้อย่างราบรื่นและยั่งยืน

แนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย 10 แนวทาง ดังนี้

1. **จัดระบบป้องกันพื้นที่ชายแดน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองบัญชาการกองทัพไทย**
2. **พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยความมั่นคง โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ**
3. **จัดทำการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการสัญจรข้ามแดน ประกอบด้วย สินค้า และยานพาหนะ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กรมศุลกากร**
4. **พัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดนให้สามารถป้องกันและควบคุมการลักลอบเข้าเมืองและปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง**
5. **จัดระบบแรงงานต่างด้าวข้ามแดน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงแรงงาน**
6. **พัฒนาระบบการตรวจโรคระบาดและระบบส่งต่อผู้ป่วยข้ามพรมแดน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงสาธารณสุข และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์)**
7. **ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง และควบคุมการใช้พื้นที่ที่มีปัญหาเขตแดน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ**
8. **พัฒนาระบบการข่าว โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ**
9. **สนับสนุน พัฒนาปฏิบัติการข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชายแดน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง)**
10. **จัดเฝ้าตรวจพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองทัพเรือและศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล**

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาการเปิด - ระงับหรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ จำนวน 3 ครั้ง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ 1) การยกระดับช่องทางธรรมชาติบ้านโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นจุดผ่อนปรนการค้า เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการค้าชายแดนในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศ 2) การระงับการขยายเวลาเปิดด่านสะเดา - บูกิตกายูฮิตัม 24 ชั่วโมง

เนื่องด้วยสำนักงานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ปัจจุบันยังไม่มีความจำเป็นประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) 3) การพิจารณาจุดเชื่อมต่อแห่งใหม่ของด่านศุลกากรสะเดา จังหวัดสงขลา และแนวทางการดำเนินของฝ่ายไทยเพื่อผลักดันความร่วมมือกับฝ่ายมาเลเซียในการจัดประชุมคณะทำงานด้านเทคนิคฯ ร่วมฝ่ายไทย - มาเลเซีย ครั้งที่ 2 เพื่อให้การชี้จุดพิกัดเชื่อมต่อด่านสะเดา - บูกิตกายูฮิตัม นำไปสู่การสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงด่านทั้งสองประเทศ เป็นการส่งเสริมการค้าชายแดนและสอดคล้องกับนโยบายการเชื่อมโยงภายในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Connectivity)

2) แผนงานและโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ประจำปีงบประมาณ 2563 ภายใต้แผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 6 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการเชื่อมโยงการนำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่อง X - ray/CCTV มาใช้ในการตรวจปล่อย (โครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2562) ดำเนินการโดยกรมศุลกากร 2) โครงการอำนวยการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนในการออกหนังสือผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E - Border Pass) (โครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2562) ดำเนินการโดยกรมการปกครอง 3) โครงการพัฒนาระบบสมาร์ทโลจิสติกส์เพื่อยกระดับการติดตามควบคุมรถประจำถิ่น ดำเนินการโดยกรมการขนส่งทางบก 4) โครงการพัฒนาด่านเขตเศรษฐกิจพิเศษ ดำเนินการโดยกรมปศุสัตว์ 5) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ดำเนินการโดยกรมประมง และ 6) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด่านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ดำเนินการโดยกรมวิชาการเกษตร โดยสำนักงานฯ ได้สรุปการดำเนินการและรายงานความคืบหน้าให้กับรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ทราบแล้ว

3) การประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง จำนวน 2 ครั้ง ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

3.1) การพิจารณากำหนดแผนงานและโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ประจำปีงบประมาณ 2564 โดยสำนักงานฯ ได้กำหนด Flagship Project จำนวน 12 โครงการ

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้มีรายงานการกำหนดแผนงานและโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ประจำปีงบประมาณ 2564 ให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ทราบด้วยแล้ว

3.2) การพิจารณาแนวทางการจัดทำแผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงฉบับใหม่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงโดยที่ประชุมได้พิจารณาร่างคำสั่งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีองค์ประกอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ โดยคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ดังกล่าว เป็นกลไกในการจัดทำแผนบริหารจัดการชายแดนฯ ในฉบับต่อไป

6.3 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้/ความสำคัญ

ความร่วมมือกับประเทศรอบบ้านจะช่วยในการป้องกันผลข้างเคียงจากการอำนวยความสะดวกให้มีการติดต่อเชื่อมโยงกันมากขึ้นในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ การลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมายและปัญหายาเสพติด

สาระสำคัญ/ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน (พ.ศ. 2562 - 2565) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการด้านความมั่นคงต่อประเทศรอบบ้าน และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยอยู่ร่วมกับประเทศรอบบ้านอย่างฉันมิตรบนผลประโยชน์ร่วมกันในทุกด้าน”

ยุทธศาสตร์ภาพรวม ประกอบด้วย 11 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. เสริมสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างผู้นำระดับสูงของไทยกับประเทศรอบบ้าน เพื่อเป็นช่องทางในการร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
2. ไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศรอบบ้าน รวมถึงป้องกันและขัดขวางไม่ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประเทศไทยเป็นฐานเคลื่อนไหวและไปก่อความไม่สงบในประเทศรอบบ้าน
3. ร่วมมือกับประเทศรอบบ้านในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก ทางน้ำ และทางทะเล เพื่อไม่ให้ปัญหาเขตแดนเป็นอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน รวมทั้งให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศรอบบ้านแก่ประชาชนในบริเวณพื้นที่ชายแดน เพื่อมิให้เกิดปัญหา เขตแดนขึ้น
4. ดำเนินการผ่านกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงในทุกระดับเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงร่วมกัน
5. พัฒนาระบบตรวจคนเข้าเมือง และระบบศุลกากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและติดตามการเข้าออกประเทศ
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบริเวณพื้นที่ชายแดนไทยและประเทศรอบบ้าน และให้ประชาชนตามแนวชายแดนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติที่จะเข้าสู่ประเทศผ่านช่องทางชายแดน

ยุทธศาสตร์ภาพรวม ประกอบด้วย 11 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

7	ติดตาม ตรวจสอบ และวิเคราะห์บทบาทและอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจในประเทศรอบบ้าน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร รวมถึงผลกระทบต่อประเทศไทย
8	ร่วมมือกับประเทศรอบบ้านในการนำแรงงานเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยถูกกฎหมาย และปฏิบัติต่อแรงงานประเทศรอบบ้านอย่างทัดเทียม
9	สนับสนุนและพัฒนากลไกของส่วนราชการไทยที่มีอยู่กับประเทศรอบบ้าน ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้
10	ร่วมมือกับประเทศรอบบ้านในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
11	พัฒนาและส่งเสริมการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนกับประเทศรอบบ้าน

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

1.1) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาโครงการสามเหลี่ยมมรกต เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์) เป็นประธาน ที่ประชุมพิจารณาแล้วว่าการดำเนินการโครงการสามเหลี่ยมมรกตยังคงมีข้อจำกัด ทั้งในเรื่องการปักปันเขตแดน การใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาทุ่นระเบิดซึ่งยังไม่ได้รับการเก็บกู้

1.2) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นเขตแดนไทย เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2564 ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์) เป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณารวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นเขตแดน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเด็นการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางน้ำ ประเด็นการใช้สิทธิบนเกาะ/ดอนในแม่น้ำโขง ตลอดจนการดำเนินการที่อาจกระทบต่อร่องน้ำลึกในแม่น้ำโขง รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

1.3) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2564 ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์) เป็นประธาน โดยมีเรื่องเพื่อพิจารณาเรื่อง 1) ความคืบหน้าการเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (หนองเอี่ยน - สตึงบท) อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 2) การก่อสร้างผนังคอนกรีตริมตลิ่งคลองตะเคียน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปสู่การพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหากรณีฝ่ายกัมพูชาขอสร้างผนังคอนกรีตริมคลองตะเคียน

แนวทางการพิจารณาการจัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน (ฉบับใหม่) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ขณะนี้ได้มีการจัดทำ (ร่าง) คำสั่งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์แห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีองค์ประกอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อให้เป็นกลไกในการจัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้านฯ ในฉบับต่อไป

6.4 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้ประเด็นการรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน

6.4.1 การเข้าเยี่ยมคารวะของเอกอัครราชทูตต่างประเทศ

1) เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 นาย Georg Schmidt เอกอัครราชทูตเยอรมันประจำประเทศไทย เข้าเยี่ยมคารวะ หารือข้อราชการกับ ลมช. รวมถึงหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในเมียนมา ภายหลังการรัฐประหารของกองทัพเมียนมา

2) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 Mr.Taha Macpherson เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย ลาว และกัมพูชา เข้าเยี่ยมคารวะและแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสที่พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์ เข้ารับตำแหน่ง ลมช. รวมถึงหารือข้อราชการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในประเด็นการบริหารจัดการชายแดนในการรับมือกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และรับฟังความเห็นในประเด็นการเปิดประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย เข้าเยี่ยมคารวะ ลมช.
เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563

6.4.2 การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนมติคณะอนุกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน ครั้งที่ 1/2545 เรื่อง การปฏิบัติตามมาตรา 5 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2480

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 ณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นางศิริวรรณ สุคนธมาน) เป็นประธานการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางการใช้กฎหมาย มาตรา 86 วรรค 2 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 โดยที่ประชุมได้มีมติให้การกำหนดช่องทางอื่นนอกจากทางอนุมัติ ตามมาตรา 86 วรรค 2 พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2560 เป็นไปตามความจำเป็น โดยให้จังหวัดชายแดนร่วมหารือกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่และศุลกากรพิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดการขนส่งสินค้าเข้า - ออก นอกเส้นทางอนุมัติ เพื่อไม่ให้เกิดจุดอ่อนในการดูแลรักษาความมั่นคงของชาติในพื้นที่ชายแดน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้อง

6.4.3 การประชุมหารือและตรวจสภาพพื้นที่ที่มีปัญหาชายแดนของจังหวัดหนองคาย บึงกาฬ และนครพนม ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2563 โดยมี นายสิทธินันท์ มานิตกุล รักษาการที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหัวหน้าคณะนำคณะเจ้าหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกองความมั่นคงกิจการชายแดนและประเทศรอบบ้าน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงมหาดไทย ร่วมประชุมหารือกับหน่วยงานในพื้นที่ ทำให้ได้รับทราบถึงแนวโน้มของสถานการณ์และความมั่นคงในพื้นที่ โดยยังคงปรากฏการลักลอบขนส่งยาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง ปัญหาการลักลอบขนสินค้าหนีภาษีเข้าประเทศ รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนน้ำ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานในพื้นที่ได้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการรักษาความมั่นคงบริเวณชายแดนมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งหน่วยงานในพื้นที่ของแต่ละจังหวัดได้เพิ่มมาตรการในการสกัดกั้น ป้องกัน และปราบปราม บริเวณพื้นที่ชายแดนอย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ คณะฯ และผู้แทนจากหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ อาทิ ผู้แทนจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี นายด่านศุลกากร สาธารณสุขจังหวัด ฯลฯ ได้ตรวจสภาพพื้นที่ที่มีปัญหาในเรื่องความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานความมั่นคงในบริเวณพื้นที่แม่น้ำโขง อาทิ ดอนชิงชู้ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ดอนสังคี อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ดอนโคลาด ดอนขี้อ้น อำเภอปากคาด และดอนท่าศิริขันธ์ อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ รวมทั้งด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม - คำม่วน) จ.นครพนม ทั้งนี้ การตรวจสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นดำเนินการที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2542 และวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 รวมทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อภารกิจงานของสำนักงานฯ ต่อไป

การประชุมหารือและตรวจสภาพพื้นที่ที่มีปัญหาชายแดนของจังหวัดหนองคาย บึงกาฬ และนครพนม
ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2563

7 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง

7.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2563 - 2565)** **นโยบายที่ 7 :** การจัดระบบป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง

7.2 แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เกิดทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความไม่สงบในประเทศต้นทาง ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ความเห็นทางการเมือง ความต้องการแสวงโอกาสทางเศรษฐกิจ หรือได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ การโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองในหลายประเทศซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรของประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บางส่วนอพยพเข้ามาในประเทศไทยแล้วไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือเดินทางไปประเทศที่สามได้ จึงตกค้างในประเทศไทยและบางส่วนเข้ามาเพื่อแสวงโอกาสทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่เดินทางเข้ามาอย่างถูกกฎหมายแต่ไม่เดินทางกลับประเทศ สภาพเช่นนี้ต้องการบริหารจัดการที่ดี เพื่อป้องกันผลกระทบด้านความมั่นคง ด้านสิทธิมนุษยชน สถานะและสิทธิ รวมทั้งผลกระทบด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) มี**วิสัยทัศน์** “ประเทศไทยมีการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองลดลงโดยคำนึงถึงความมั่นคงหลักสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาประเทศ”

แนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย 11 แนวทาง ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
2. การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
3. การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
4. การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มอื่น ๆ
5. การปรับปรุงและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
6. การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการข่าว การลาดตระเวนบริเวณชายแดน
7. การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม
8. การแสวงหาความร่วมมือจากนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
9. การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
10. การพัฒนาการบริหารจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยทุกภาคส่วน
11. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การจัดทำหลักเกณฑ์สถานะและสิทธิของบุคคลที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน

1.1) เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้านและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ สมช. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จึงได้เสนอนโยบายการจัดทำและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่อนผันให้อยู่อาศัยชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และการรับรองสถานะและสิทธิให้กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศมานาน ที่ไม่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคง สามารถอาศัยอยู่กับคนไทยได้อย่างผสมผสานกลมกลืน หรือทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติให้อยู่อาศัยในประเทศไทยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ด้วยการกำหนดสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองชอบด้วยกฎหมาย และให้สัญชาติไทย

1.2) ในห้วงที่ผ่านมาได้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มเป้าหมายพบว่ากลุ่มเป้าหมายที่ยังต้องการการแก้ไขปัญหา คือ กลุ่มผู้ตกสำรวจแต่มีภูมิลำเนาต่อเนื่องในประเทศไทย กลุ่มผู้ไร้รากเหง้า กลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล โดยมีเป้าหมายที่ต้องพิจารณากำหนดสถานะจำนวนประมาณ 400,000 คน สมช. จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะและสิทธิของบุคคลที่อพยพเข้ามาและอาศัยมานาน

1.3) เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 สภาความมั่นคงแห่งชาติมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 ครม. ได้อนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะฯ ตามที่ สมช. เสนอ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2) การถอนข้อสงวนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on Right of the Child - CRC)

2.1) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on Right of the Child - CRC) เป็นข้อตกลงด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 โดยได้จัดทำข้อสงวนไว้ 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 เรื่องการจดทะเบียนเกิดและสัญชาติของเด็ก ข้อ 29 เรื่องเป้าหมายการศึกษา และข้อ 22 เรื่องการคุ้มครองและสิทธิของเด็กลี้ภัย โดยปัจจุบันไทยได้ถอนข้อสงวนที่ 7 และ 29 แล้ว

2.2) คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติมีข้อเสนอแนะให้ไทยพิจารณาถอนข้อสงวนข้อ 22 ดังกล่าว โดยปัจจุบันไทยมีความพร้อมในการดูแลหรือคุ้มครองเด็กลี้ภัยโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งนโยบายการศึกษา และสาธารณสุข มาต่อเนื่อง และมีกฎหมายที่รองรับการคุ้มครองเด็กลี้ภัยอยู่แล้ว โดยในการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการถอนข้อสงวนของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ 22 เรื่องการคุ้มครองเด็กผู้ลี้ภัยและเด็กผู้แสวงหาที่พักพิง เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการศึกษาความเป็นไปได้ในการถอนข้อสงวน 22 และให้ส่วนราชการดำเนินการเตรียมความพร้อมต่อไป

3) การแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

3.1) ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผภร.) ซึ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยยาวนานมากกว่า 30 ปี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว และได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง

3.2) คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา เป็นกลไกที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การดำเนินการแก้ปัญหา ผภร. สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการฯ ซึ่งในห้วงปีงบประมาณ 2563 ได้จัดการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันจันทร์ที่ 9 พฤศจิกายน 2563 ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล โดยมี นายสิทธินันท์ มานิตกุล รักษาการที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง เป็นประธาน เพื่อทบทวนสถานการณ์ภาพรวมและแนวโน้มความเป็นไปได้ในการส่งกลับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผภร.) และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ในเมียนมา รวมทั้งสถานะ จำนวน และมาตรการดูแล ผภร. ในพื้นที่พักพิงในห้วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid - 19 และผลการดำเนินงานของโครงการสนับสนุนการเตรียมส่งกลับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาขนาดใหญ่ ประจำปี 2563

7.3 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้ประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง

7.3.1 การเข้าร่วมการประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก ครั้งที่ 1 (Global Refugee Forum) ระหว่างวันที่ 16 - 18 ธันวาคม 2562

การเข้าร่วมการประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก ครั้งที่ 1 (Global Refugee Forum) ระหว่างวันที่ 16 - 18 ธันวาคม 2562 เป็นเวทีการประชุมครั้งแรกของโลก ที่ประเทศต่าง ๆ แสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัย ที่เน้นหลักการ “แบ่งเบาภาระและความรับผิดชอบ” โดยมีสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และสวิตเซอร์แลนด์ เป็นเจ้าภาพร่วม

คณะผู้แทนไทย ประกอบด้วย พล.อ. สมศักดิ์ รุ่งสิตา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย และผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงแรงงาน โดยสรุปถ้อยแถลงของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย มีดังนี้

ไทยมีการจัดตั้งคณะทำงานระดับชาติเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและนำข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยผู้ลี้ภัย (Global Compact on Refugee-GCR) นำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการแสวงหาทางออกที่ยั่งยืนให้กับผู้ที่ต้องการความคุ้มครอง โดยเฉพาะสตรีและเด็กซึ่งเป็นไปบนพื้นฐานของหลักการมนุษยธรรมและการแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบ

ภายหลังจากที่ไทยได้มีการลงนาม บันทึกความเข้าใจ เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ ไทยได้มีการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการนำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายในเรื่องการนำมาตรการทางเลือกแทนการคุมขังเด็กที่ต้องการความคุ้มครองระหว่างประเทศ

การเตรียมพร้อมเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมในการทำงานภายใต้กลไกระบบคัดกรองและคุ้มครองคนต่างด้าว ซึ่งคาดว่าจะบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2563 และหวังว่าไทยจะได้ใช้ประโยชน์จากกลไก Asylum Capacity Support Group ที่ UNHCR ได้ริเริ่มขึ้น มาสนับสนุนการใช้ระบบคัดกรองของไทย

ไทยได้รับภาระในการดูแลผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาอย่างยาวนานมากกว่าแสนคนและปัจจุบันได้มีความร่วมมือกับรัฐบาลเมียนมาและภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนกระบวนการส่งกลับผู้หนีภัยการสู้รบกลับโดยสมัครใจ โดยได้นำแนวทางการพัฒนารูปแบบต่าง ๆ มาใช้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้หนีภัยการสู้รบ

8 การรักษาความมั่นคงทางทะเล

8.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการรักษาความมั่นคงทางทะเล มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในประเด็นการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจ ฐานชีวภาพทางทะเล ในประเด็นการปรับปรุง ฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ ในประเด็นการฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม ในประเด็นการพัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ประเด็นความมั่นคง ภายใต้แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่
  1) ส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และการพัฒนาประเทศในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และ
  2) ส่วนการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) ในนโยบายที่ 6 :** ปกป้องรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และ**แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ :** การรักษาความมั่นคงทางทะเล
- **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564:** **ยุทธศาสตร์ที่ 4** การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
  ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
- **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เรื่องทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และประเด็นการปฏิรูปที่ 2 การปรับสมดุลโครงสร้างองค์กรในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และประเด็นการปฏิรูปที่ 4 การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล

8.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ประเทศไทยเป็นจุดยุทธศาสตร์เส้นทางการเดินเรือที่สำคัญในภูมิภาคและเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เป็นเส้นทางเชื่อมไปยังมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้มหาอำนาจต่าง ๆ มุ่งรักษาและแผ่ขยายอิทธิพลของตนเองในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นภัยคุกคามต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค เช่น การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทับซ้อนทางทะเล การรุกล้ำน่านน้ำเพื่อทำการประมง นอกจากนี้ ยังพบการกระทำผิดกฎหมายหรืออาชญากรรมข้ามชาติทางทะเลในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ การลักลอบเข้าเมืองหรือการค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ การค้ายาเสพติด สินค้าหนีภาษี อาวุธ โดยลำเลียงทางเรือ รวมทั้งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง อาทิ ปัญหาขยะทะเล การทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565) เป็นแผนหลักสำหรับรองรับการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยมุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพ ความปลอดภัย เสรีภาพ และสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทางทะเลของทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน โดยมีวิสัยทัศน์ **“ประเทศไทยสามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุล และยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการ และการบูรณาการการใช้พลังอำนาจของชาติในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ”**

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
การพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของชาติทางทะเล

STRATEGIC 02 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
การคุ้มครองการใช้ประโยชน์จากทะเล

STRATEGIC 03 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3
การสร้างความสงบเรียบร้อยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเล

STRATEGIC 04 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
การสร้างความสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

STRATEGIC 05 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์ความรู้และความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล

STRATEGIC 06 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6
การบริหารจัดการผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยองค์กรของรัฐ

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) **การประชุมคณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (นปท.)** จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ **ครั้งที่ 1/2563** เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2563 ที่ประชุมได้รับทราบความคืบหน้าการจัดทำอนุบัญญัติรองรับพระราชบัญญัติการรักษาประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. 2562 รวมทั้งให้ความเห็นชอบ (ร่าง) คำสั่ง นปท. คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (อจชล.) และ **ครั้งที่ 2/2563** เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563 ที่ประชุมได้รับทราบการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านทะเลที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) การขับเคลื่อนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ และความคืบหน้าการดำเนินการภายใต้ อจชล. รวมทั้งให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล ฉบับใหม่

การประชุม นปท. ครั้งที่ 1/2563
เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2563

การประชุม นปท. ครั้งที่ 2/2563
เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563

2) **การประชุมคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (นปท.)**

2.1) **การประชุมคณะอนุกรรมการประสานแผนและติดตามผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล** จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ **ครั้งที่ 1/2563** เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2563 ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานแผนงานและโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship Project) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3 โครงการ รวมทั้ง เห็นชอบการกำหนด Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 3 โครงการ **ครั้งที่ 2/2563** เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2563 ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงาน Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบติดตามเรือเพื่อควบคุมการจราจรทางน้ำและความปลอดภัยทางทะเล โดยมี กรมเจ้าท่า (จท.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก (บูรณาการร่วมกับศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล - ศรชล.) 2) โครงการกำหนดเขตพื้นที่ปกครองทางทะเล โดยมีกระทรวงมหาดไทย (มท.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก 3) โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และ 4) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลลายนิ้วมือน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย โดยมีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้ง เห็นชอบการกำหนด Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 3 โครงการ และ **ครั้งที่ 1/2564** เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2564 ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงาน Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไตรมาส 1 จำนวน 3 โครงการ และรับทราบแผนปฏิบัติราชการรองรับ Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 4 โครงการ รวมทั้ง ได้พิจารณากำหนดสถานะของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล ฉบับใหม่ (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้เป็นแผนระดับที่ 3 เช่นเดิม

2.2) **การประชุมคณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล** จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ **ครั้งที่ 1/2563** เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2563 ที่ประชุมได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินผลฯ และความเชื่อมโยงและการดำเนินการขับเคลื่อนตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ รวมทั้ง ให้ความเห็นชอบแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ และ **ครั้งที่ 2/2563** เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2563 ที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการจัดทำแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฉบับใหม่ รวมทั้งให้ความเห็นชอบการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ และให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักประสานหน่วยงานรับผิดชอบร่วมในการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานให้ครบถ้วน และดำเนินการจัดส่งให้ สมช. เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ ทั้งฉบับ

2.3) **การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล** จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ **ครั้งที่ 1/2563** เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2563 ประชุมได้รับทราบเรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ฯ และพิจารณาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทย ใน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านทะเลซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และ 2) สถานการณ์ความมั่นคงในทะเลจีนใต้ และ **ครั้งที่ 2/2563** เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2563 ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องรายงานประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านทะเลที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และได้รายงานความคืบหน้าของสถานการณ์ความสัมพันธ์ด้านกิจการทางทะเลระหว่างไทยกับประเทศที่มีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกัน รวมถึงพิจารณาท่าทีของไทยต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของประเทศ

การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ฯ
ครั้งที่ 1/2563
เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2563

3) **การติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562-2565)** จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ **ครั้งที่ 1 พื้นที่ด้านอันดามัน** ณ จังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ 25 - 26 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งได้มีการรับทราบสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลที่สำคัญ อาทิ พื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อน การลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย และอุบัติภัยทางทะเล **ครั้งที่ 2 พื้นที่ด้านอ่าวไทยฝั่งตะวันออก** ณ จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ 26 - 28 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งได้มีการรับทราบสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลที่สำคัญ อาทิ อุบัติภัยทางทะเล การท่องเที่ยว และการทำประมงผิดกฎหมาย **ครั้งที่ 3 พื้นที่ด้านอันดามัน** ณ จังหวัดระนอง ระหว่างวันที่ 4 - 6 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งได้มีการรับทราบสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และแนวทาง/มาตรการแก้ปัญหาของหน่วยงานในพื้นที่ การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย การลักลอบลำเลียงยาเสพติด ปัญหาการทำการประมงในพื้นที่ทับซ้อนของอุทยานแห่งชาติ และปัญหาขยะทะเล และ**ครั้งที่ 4 พื้นที่ด้านอ่าวไทยฝั่งตะวันออก** ณ จังหวัดตราด ระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 2 เมษายน 2564 ซึ่งได้มีการรับทราบสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลที่สำคัญ อาทิ การลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการรุกล้ำน่านน้ำของเรือประมง

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
ตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565)
ในพื้นที่ด้านอันดามัน ณ จังหวัดพังงา วันที่ 25 - 26 พฤศจิกายน 2562

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
ตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565)
ในพื้นที่ด้านอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ณ จังหวัดระยอง วันที่ 26 - 28 กุมภาพันธ์ 2562

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
ตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565)
ในพื้นที่ด้านอันดามัน ณ จังหวัดระนอง วันที่ 4 - 6 พฤศจิกายน 2562

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565) ในพื้นที่ด้านอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ณ จังหวัดตราด
วันที่ 31 มีนาคม - 2 เมษายน 2562

4) **ความคืบหน้าการทบทวนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565) และการจัดทำแผนฉบับใหม่**

ในส่วนของการทบทวนแผนความมั่นคง คณะอนุกรรมการประสานแผนและติดตามผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล เป็นกลไกประเมินผลการปฏิบัติตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ ในภาพรวม อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงจุดอ่อน - จุดแข็งของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์และเสริมสร้างกลไกต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ทั้งนี้ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่ รวมทั้งปัญหาอุปสรรค และข้อคิดเห็นจากส่วนราชการที่ได้จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ ในพื้นที่ด้านอันดามันและอ่าวไทย จะถูกรวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฉบับใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดทำแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฉบับใหม่ ที่ นปท. มีมติเห็นชอบในการประชุม นปท. ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563 ต่อไป

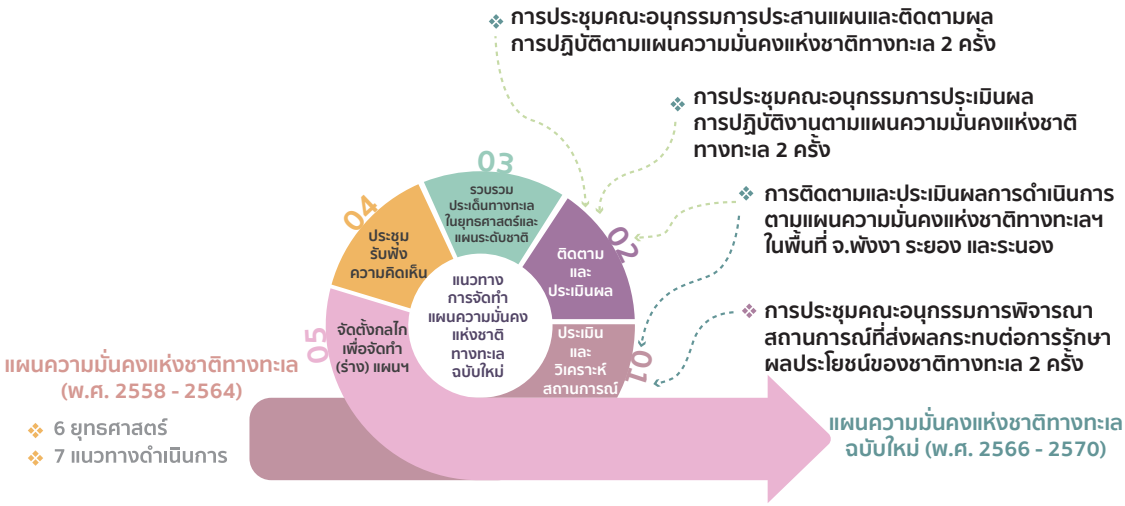

แผนภาพแสดงความคืบหน้าในทบทวนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2562 - 2565) ในห้วงปีงบประมาณ 2563 และไตรมาสที่ 1 ปีงบประมาณ 2564

8.3 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้ประเด็นการรักษาความมั่นคงทางทะเล

8.3.1 **การประชุมคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (อจชล.)** จำนวน 4 ครั้ง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ 1) การแต่งตั้งคณะทำงานภายใต้ อจชล. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อจชล. ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลเป็นรูปธรรม จำนวน 5 คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านความมั่นคง คณะทำงานด้านมั่งคั่งและยั่งยืน คณะทำงานด้านกฎหมาย คณะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ และคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมินดัชนีคุณภาพมหาสมุทรของประเทศไทย นอกจากนี้ ได้มีการจัดการปฐมนิเทศคณะทำงานทั้ง 5 คณะ ภายใต้ อจชล. และหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการทำงานและแผนงาน 3 ปี ของ อจชล. ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างคณะทำงานและผู้แทนส่วนราชการ 2) การศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล เป็นการดำเนินการภายใต้ “โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล” ซึ่งเป็น Flagship Project ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รองรับแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฯ โดย อจชล. มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) รายงานผลการศึกษา และ 3) การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การประเมินผลการบริหารจัดการผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยใช้ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Ocean Health Index: OHI) ของประเทศไทย และ (2) ความหลากหลายชีวภาพทางทะเลและนอกชายฝั่ง: กรณีศึกษาแท่นปิโตรเลียมในอ่าวไทยที่จะหมดอายุสัมปทาน

การปฐมนิเทศคณะทำงานภายใต้ อจชล. เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563

8.3.2 **การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทางพิจารณาคำขอวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลของต่างชาติ** เพื่อหารือในรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางพิจารณาคำขอวิจัยฯ ในระยะสั้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีแนวทางการพิจารณาคำขอวิจัยฯ อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ สมช. อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางปฏิบัติ (Standard Operation Procedures: SOPs) ในการพิจารณาคำขอวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลของต่างชาติ และเสนอต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ฯ เพื่อพิจารณา ซึ่งหากแนวทางการพิจารณาคำขอวิจัยฯ แล้วเสร็จ จะส่งผลให้การเข้ามาดำเนินการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลของต่างชาติเป็นไปในทิศทางเดียวกันบนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติ รวมทั้งหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

8.3.3 การนำหนังสือ **“ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล”** ที่ สมช. (คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล หรือ อจชล.) ได้จัดทำขึ้นไปใช้ประกอบการเรียนการสอน โดยกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้สนับสนุนการเผยแพร่หนังสือฯ และพิจารณาเนื้อหาไปใช้ประกอบการเรียนการสอนให้กับนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และนักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตามบริบทความเหมาะสมของสถานศึกษา ในพื้นที่นำร่อง 22 จังหวัดชายทะเล และกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน 2563) ทั้งนี้ ศธ. จะทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการนำเนื้อหาหนังสือฯ ไปประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ในระยะต่อไป

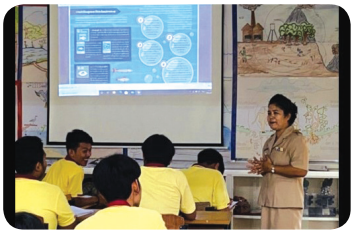

การขับเคลื่อนหนังสือ“ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล” เข้าสู่สถานศึกษา

การติดตามผลการขับเคลื่อนหนังสือทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ศธ. ได้จัดโครงการติดตามผลการขับเคลื่อนหนังสือทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในพื้นที่นำร่อง 22 จังหวัดชายทะเล และกรุงเทพมหานคร ของปีการศึกษา 1/2563 (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน 2563) เพื่อติดตามผลการขับเคลื่อนในระดับจังหวัดและรับทราบปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานในระดับจังหวัดและระดับสถานศึกษา จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ 1) ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 8 - 10 มีนาคม 2564 ในพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดตราด และ 2) ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 15 - 18 มีนาคม 2564 ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดชุมพร และได้เชิญผู้แทน สมช. ในฐานะคณะทำงานฝ่ายติดตามและประเมินผล ร่วมเดินทางกับ ศธ. ในโครงการดังกล่าวด้วย

การติดตามผลการขับเคลื่อน
"หนังสือทะเลและมหาสมุทร
และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล"
ครั้งที่ 1
ระหว่างวันที่ 8 - 10 มีนาคม 2564
ในพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดตราด

การติดตามผลการขับเคลื่อน "หนังสือทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล"
ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 15 - 18 มีนาคม 2564 ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดชุมพร

8.3.4 **การศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลในรูปแบบที่เหมาะสม** สมช. ได้ดำเนินโครงการจัดจ้างที่ปรึกษาด้านวิชาการ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล ซึ่งเป็นแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ (Flagship project) ประจำปีงบประมาณ 2563 รองรับแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2558 - 2564) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. .... ทั้งนี้ ได้จัดจ้างที่ปรึกษาด้านวิชาการเพื่อศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 คณะที่ปรึกษาฯ ได้ส่ง (ร่าง) ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล” ให้กับ สมช. รวมทั้งได้มีการกำหนดการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ (ร่าง) ผลการศึกษาวิจัยฯ และระดมความเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะที่ปรึกษาฯ นำความเห็นไปปรับปรุงงานศึกษาวิจัยฯ ก่อนจัดส่งรายงานผลการศึกษาวิจัยฯ ฉบับสมบูรณ์ภายในเดือนพฤษภาคม 2564

9 การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ

9.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) นโยบายที่ 5:** สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ: การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ

9.2 ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติเป็นภัยคุกคามด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-traditional Security Threat) ประเภทหนึ่ง ที่ปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนและเกี่ยวโยงกันมากขึ้น โดยหลักแล้วเป็นผลที่เกิดจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงข้ามพรมแดนที่สะดวกยิ่งขึ้น

ระบบเศรษฐกิจและการเมืองที่เปิดกว้างมากขึ้น ทำให้ความสามารถในการโยกย้ายทั้งคน ทุน และสิ่งของมีเพิ่มตามไปด้วย ประกอบกับผลประโยชน์จูงใจมหาศาล จึงทำให้มีการก่ออาชญากรรมข้ามชาติมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ และเชื่อมโยงกับปัญหาด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) โดยวิเคราะห์ผ่านกรอบแนวคิด **การทบทวน การป้องกัน การตอบโต้ และการเตรียมพร้อม (Review, Prevent, Respond, Prepare - RPRP)** โดยมีรายละเอียด คือ 1) Review - ทบทวนการข่าวและกฎหมาย กลไกการประสานงาน กลไกการปฏิบัติ กลไกนโยบาย 2) Prevent - เสริมสร้างความแข็งแกร่งภาครัฐ เครือข่ายนอกภาครัฐ เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อป้องกันปัญหาตั้งแต่ยังไม่เกิดขึ้น 3) Respond - การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้มีผลรูปธรรมเพื่อลดความล่อแหลมของการเป็นเป้าหมายของการถูกโจมตี และ 4) Prepare - การเตรียมการเพื่อลดความเสียหาย รองรับผลกระทบและสร้างความพร้อมด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลองค์ความรู้

15 TRANSNATIONAL CRIME

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ฯ มีเป้าหมายเพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในสาขาต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมสาขาของอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาครัฐ ด้านกฎหมาย ข่าวกรอง เสริมศักยภาพองค์ความรู้

STRATEGIC 02

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การเสริมสร้างความร่วมมือนอกภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาควิชาการ

STRATEGIC 03

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การจัดทำรายงานสถานการณ์อาชญากรรมข้ามชาติ ประจำปี 2563 โดยแจกจ่ายให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 12 หน่วย เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มของสถานการณ์ข้ามชาติ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

2) การจัดสัมมนาในหัวข้อมาตรการทางกฎหมายกับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมสิ่งแวดล้อมของไทย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 ณ โรงแรมโนโวเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุด ในฐานะหน่วยงานด้านความมั่นคงมีภารกิจดูแลด้านนโยบาย และเป็นหน่วยงานประสานการปฏิบัติด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีในการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศหลายฉบับ โดยอาชญากรรมสิ่งแวดล้อมถือเป็นหนึ่งในอาชญากรรมร้ายแรง ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเห็นตรงกันว่าเป็นประเด็นปัญหาที่ควรเร่งแก้ไขเช่นเดียวกันกับอาชญากรรมไซเบอร์หรือการก่อการร้าย

การจัดสัมมนาในหัวข้อมาตรการทางกฎหมายกับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมสิ่งแวดล้อมของไทย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 ณ โรงแรมโนโวเทล ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

3) การประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับอินเดีย (The Meeting of Joint Working Group on Security Co-operation between Thailand and India: JWG-SC) ครั้งที่ 12 ระหว่างวันที่ 1 - 4 ธันวาคม 2562 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย โดยฝ่ายไทยมี พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในขณะนั้น เป็นหัวหน้าคณะ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ รวมถึงการดำเนินการตามภารกิจต่าง ๆ ที่ประเทศสมาชิกตกลงกันไว้ ตลอดจนมีการหารือแนวทางในการแก้ไขปัญหาการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในระดับระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค

การประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับอินเดีย (The Meeting of Joint Working Group on Security Co-operation between Thailand and India: JWG-SC) ครั้งที่ 12 ระหว่างวันที่ 1 - 4 ธันวาคม 2562 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

4) การประชุมตามกรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (The Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation : BIMSTEC) ซึ่งมีการประชุมย่อย ได้แก่ 1) การประชุมระหว่างนักวิชาการและหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศสมาชิก BIMSTEC เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2562 2) การประชุม BIMSTEC Think Tank Dialogue ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 26 - 29 พฤศจิกายน 2562 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย และ 3) การประชุม Coastal Security Workshop for BIMSTEC Countries ระหว่างวันที่ 19 - 23 พฤศจิกายน 2562 ณ สาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งการประชุมตามกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาค BIMSTEC นี้ ทำให้ไทยสามารถกำหนดท่าทีด้านความมั่นคงที่เหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่อภูมิภาคอ่าวเบงกอล ซึ่งถือได้ว่าเป็นประตูที่สำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับเอเชียใต้

5) การหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยประสานงานชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) ได้ร่วมกันจัดประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่และผู้เผชิญเหตุลำดับแรกจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ภาคใต้ของไทย รวมถึงจัดการประชุมหารือร่วมกับภาควิชาการ ตลอดจนภาคประชาสังคม เมื่อวันที่ 5 - 10 ตุลาคม 2563 และเมื่อวันที่ 16 - 19 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งประสบความสำเร็จ

และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน ๆ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวโน้มปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้นบริเวณพรมแดนไทย - มาเลเซีย รวมถึงมาตรการป้องกัน รับมือ และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการชายแดนโดยการจัดตั้งหน่วยประสานงานชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อรับมือภัยคุกคามข้ามชาติ

การเข้าเยี่ยมหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานประสานงานชายแดน (Border Liaison Office: BLOs) เมื่อเดือนตุลาคม และ พฤศจิกายน 2563

6) การเข้าร่วมการประชุม 14th ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime (AMMTC) and its Related Meetings ผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวร่วมกับคณะผู้แทนไทย ซึ่งที่ประชุมได้กล่าวถึงความท้าทายจากผลกระทบของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมือกันในการรับมือกับภัยคุกคาม โดยเฉพาะการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

9.3 ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

สถานการณ์ด้านการก่อการร้ายทั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิภาคอื่น ๆ และในระดับโลก ยังคงปรากฏเหตุการณ์ความรุนแรงจากกลุ่มก่อการร้ายกลุ่มต่าง ๆ และมีรูปแบบวิธีการที่ซับซ้อนหลากหลายมากขึ้น

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ. 2562 - 2565 ทันสมัยสอดรับกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น โดยเน้นแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุ (Prevention) ควบคู่ไปกับการรับมือขณะเกิดเหตุ (Countering) และการดูแลฟื้นฟูหลังเกิดเหตุและเตรียมพร้อม (Preparedness and Resilience) สำหรับการรับมือในอนาคต ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคเอกชนและภาคประชาชน และมีการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน (Prevention): โดยเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารและข่าวกรอง การทูตเชิงป้องกัน การบริหารจัดการผ่านการเข้า - ออกประเทศ การรับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมการใช้ความรุนแรง การเสริมสร้างงานด้านการรักษาความปลอดภัย การพัฒนาศักยภาพด้านกลไกกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ การส่งเสริมการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชน และการส่งเสริมแนวทางและกระบวนการลดปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความแตกแยกขัดแย้งอันนำไปสู่การใช้ความรุนแรงได้

STRATEGIC 02

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การตอบโต้ (Countering): เน้นการพัฒนาศักยภาพกลไกขณะเกิดเหตุ การบูรณาการหน่วยงานภายในประเทศและประสานกับมิตรประเทศเพื่อการสืบสวนที่ฉับไวและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก

STRATEGIC 03

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

การเตรียมพร้อมและการฟื้นตัวกลับสู่สภาพปกติ (Preparedness and Resilience): โดยเน้นการวางแผนฝึกซ้อมและจัดหาเครื่องมือเพื่อรับมือกับการก่อการร้าย การสำรวจความพร้อมของบุคลากรและทรัพยากร วางแผนการฝึกซ้อมและจัดหาเครื่องมือ และพัฒนาศักยภาพการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุทั้งในระยะเฉพาะหน้าและในระยะยาว การสร้างองค์ความรู้และฐานข้อมูลที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายทุกมิติ และการศึกษาการสืบสวนกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

ให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินการในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุ เพื่อให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันภัยจากการก่อการร้าย ลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเป้าโจมตีหรือเป็นที่ก่อเหตุ ตลอดจนเป็นแหล่งพักพิงและตระเตรียมการก่อเหตุ และลดความเสี่ยงที่ไทยจะเป็นพื้นที่ในการเผยแพร่แนวคิดสุดโต่งที่นิยมการใช้ความรุนแรง (Violent Extremism) โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในเชิงผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1) **การพัฒนากลไกและกฎหมาย** โดยเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้พิจารณาและเห็นชอบการใช้กลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกลไกทางเลือกหลักในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย เพื่อให้การบริหารจัดการสถานการณ์ภัยที่เกิดจากการก่อการร้ายเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) **การบูรณาการองค์ความรู้ในการป้องกันการก่อการร้าย :** สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการป้องกันการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมกับสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) ในภูมิภาคต่าง ๆ จำนวน 3 ครั้ง และกรุงเทพฯ ในห้วงเดือนพฤษภาคม 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่รับผิดชอบงานการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการทำงานในลักษณะบูรณาการร่วมกันมากขึ้น

3) **การส่งเสริมความตระหนักถึงปัญหาแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง :** สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมพื้นที่หลากหลายทางความเชื่อ ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศและสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 20 - 21 สิงหาคม 2563 ณ กรุงเทพฯ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและผลกระทบของปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยที่อาจนำไปสู่แนวความคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงให้แก่หน่วยงานรัฐที่มีภารกิจเสริมและสอดรับงานด้านความมั่นคงโดยตรง อันจะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในการวางแผนเชิงนโยบาย/ยุทธศาสตร์ รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยที่สามารถนำไปสู่แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง

4) **การส่งเสริมการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชน :** มีการจัดตั้งเครือข่ายร่วมกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อเตรียมการพัฒนามาตรการการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่สาธารณะจากการก่อการร้าย โดยร่วมกันจัดสัมมนาในหัวข้อการบูรณาการและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการก่อการร้ายและภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่สาธารณะ เมื่อวันที่ 22 - 23 กันยายน 2563 ณ กรุงเทพฯ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะต่อแนวทางการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การระบุและแบ่งกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานฯ ไปจนถึงการจัดทำคู่มือเชิงบูรณาการในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย

5) **การเข้าร่วมการประชุมระดับอนุภูมิภาคว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและความมั่นคงข้ามชาติ** (The Sub-Regional Meeting on Counter Terrorism and Transnational Security) ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2563 โดยมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีจาก 9 ประเทศเข้าร่วม ได้แก่ อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย บรูไน มาเลเซีย เมียนมา นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

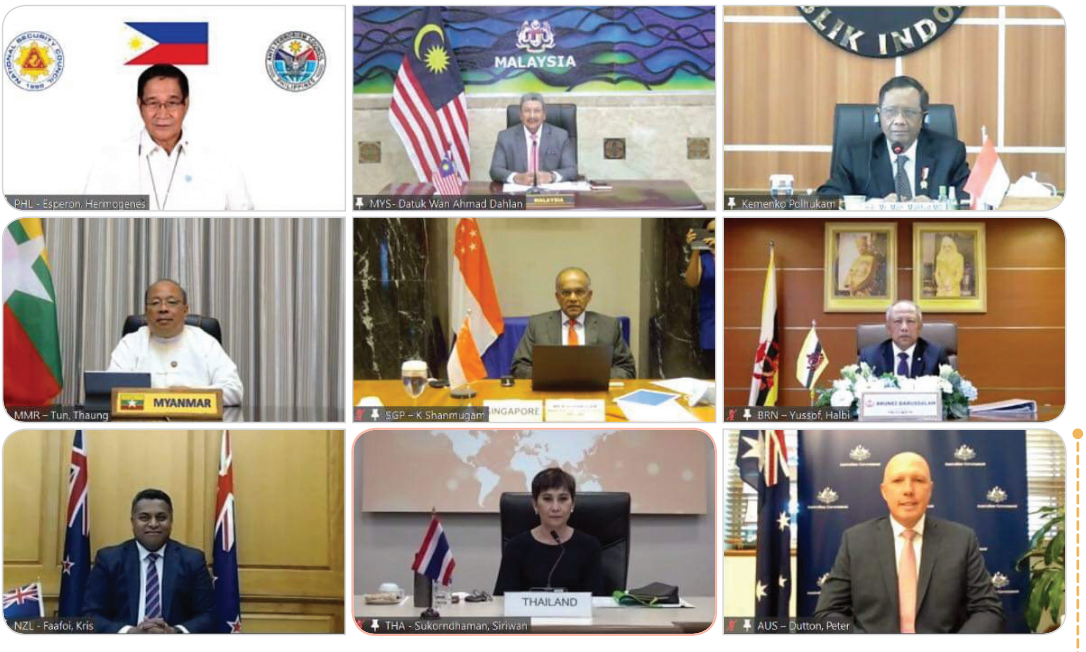

การประชุม The Sub-Regional Meeting on Counter Terrorism and Transnational Security ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นางศิริวรรณ สุคนธมาน) เป็นผู้แทนฝ่ายไทย เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2563

6) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำคัญ (flagship Project) คือ โครงการการสร้างพื้นที่หลากหลายทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2563 และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2563 ทั้งนี้ โครงการสำคัญดังกล่าวจะเริ่มขับเคลื่อนในปี 2565 โดยในห้วงไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2564 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดของกิจกรรมที่จะมุ่งเน้นความร่วมมือร่วมกับภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน ตลอดจนมุ่งเสริมสร้างกิจกรรมในการส่งเสริมบทบาทของผู้หญิง เด็กและเยาวชนในการสร้างพื้นที่หลากหลายทางสังคม

10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

10.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบันและในประเด็นการติดตามเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แนวทางการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** **นโยบายที่ 10 :** เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ : การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

10.2 ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าไปมาก การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการนำไปใช้ในทางที่ผิดและเสี่ยงที่จะเกิดภัยคุกคามเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ภัยที่เกิดจากมิจฉาชีพหรือผู้ไม่ประสงค์ดีใช้อินเทอร์เน็ตในการก่ออาชญากรรมและแสวงผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ และภัยที่จะเกิดต่อระบบที่ควบคุมดูแลการใช้งานอินเทอร์เน็ตและระบบปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานที่มีผลต่อการใช้ดำรงชีวิตของประชาชนและภาคธุรกิจ รวมถึงพบว่ามีการขยายตัวของการก่อการร้ายทางไซเบอร์ และการใช้ขีดความสามารถทางไซเบอร์โจมตีกัน

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2562 - 2565 โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นแนวนโยบายระดับชาติฉบับแรกของไทยในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อให้รับกับสภาพสังคมที่จะเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต ยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้จึงมีเป้าหมายหลัก คือ การสร้างความพร้อมของไทยในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างครอบคลุมรอบด้านมากที่สุดเท่าที่สภาวะแวดล้อมเอื้ออำนวย เพื่อเสริมขีดความสามารถของไทยในด้านนี้ที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการมีกลไกกลางในการบริหารจัดการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ การปกป้องโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานและการสร้างความตระหนักในทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
การเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรมทางไซเบอร์ทุกรูปแบบ

STRATEGIC 02
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
การปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่บริหารจัดการด้วยระบบสารสนเทศและพัฒนาศักยภาพด้านการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์

STRATEGIC 03
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3
ปกป้องผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติให้รอดพ้นจากภัยคุกคามรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่

STRATEGIC 04
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
การเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจดิจิทัล

STRATEGIC 05
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5
การสร้างความตระหนักและส่งเสริมความร่วมมือภายในประเทศด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

STRATEGIC 06
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6
เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ไซเบอร์สเปซในทางที่เหมาะสม

STRATEGIC 07
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7
การส่งเสริมงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

STRATEGIC 08
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8
ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในความร่วมมือเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การเข้าเยี่ยมหารือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้เข้าเยี่ยมหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรับทราบสถานการณ์ปัญหาของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ตลอดจนการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน และแนวโน้มสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อไทย เพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ความมั่นคงทางไซเบอร์และแนวโน้มปี 2563 และเป็นข้อมูลในการทบทวนและพัฒนายุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแนวโน้มของปัญหา

2) การหารือข้อราชการเกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ร่วมกับเจ้าหน้าที่อิสราเอล เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยนาย Alon Yehoshua ผู้ช่วยทูตทหารอิสราเอลประจำประเทศไทย พร้อมคณะฯ ได้เข้าเยี่ยมคารวะและหารือร่วมกับผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมี พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในขณะนั้น เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายไทย มีสาระสำคัญเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อสถานการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของไทย และแนวโน้มทางไซเบอร์ในปี 2563 - 2564 ตลอดจนการยกระดับความร่วมมือระหว่างไทยกับอิสราเอล

นาย Alon Yehoshua ผู้ช่วยทูตทหารอิสราเอลประจำประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคารวะ และหารือร่วมกับคณะผู้แทน สมช. ในประเด็นด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

3) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “การบูรณาการและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการก่อการร้ายและภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่สาธารณะ” เมื่อวันที่ 22 - 23 กันยายน 2563 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อระดมความคิดจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพลวัติของภัยคุกคามทางไซเบอร์ อาทิ มุมมองต่อสถานการณ์และแนวโน้มของภัยคุกคามทางไซเบอร์ แนวทางการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและการรับมือต่อภัยคุกคามในแต่ละระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับวิกฤต ตาม พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 รวมถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการรับมือกับภัยทางไซเบอร์ของไทย

4) การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ครั้งที่ 5 (5th ASEAN Ministerial Conference on Cybersecurity - AMCC) เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2563 โดยที่ประชุมได้เน้นถึงการยึดหลัก 4P เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ครอบคลุมถึงเรื่องของหลักการ (Principle) การปฏิบัติ (Practice) กระบวนการขับเคลื่อน (Process) และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (People Partnership and Pandemic) โดยมุ่งเป้าขับเคลื่อนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในภูมิภาคให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ และเน้นย้ำถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ ซึ่งเป็นฐานรากสำคัญต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งการยกระดับความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาเซียน ทั้งนี้ ไทยได้ร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructures Protection - CII Protection) ของไทย โดยเน้นย้ำในการศึกษาเรื่องแนวทางอาเซียนในการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (ASEAN CII Protection Framework) ที่จะสามารถสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งและความเชื่อมั่นของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศในภูมิภาคได้ โดยเฉพาะการตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของ COVID - 19 ในปัจจุบัน

5) การหารือเรื่องแนวทางการกำกับดูแลหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ ด้านความมั่นคงของรัฐ ภาคส่วนการบังคับใช้กฎหมาย เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติในฐานะหน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศด้านความมั่นคง ได้ประชุมหารือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะหน่วยงานหลักรับผิดชอบภาคส่วนการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อหารือรายการบริการที่สำคัญทางสารสนเทศ (Critical Services) ที่ต้องได้รับการปกป้อง รวมถึงแนวทางการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศด้านความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 โดยสำนักงานฯ จะได้หารือกับภาคส่วนการป้องกันประเทศ และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อกำหนดรายละเอียดแนวทางการปกป้องรายการบริการที่สำคัญทางสารสนเทศ และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศด้านความมั่นคงให้แล้วเสร็จต่อไป

11 การรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

11.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่างๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นการเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)** **นโยบายที่ 16 :** เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ: การรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

11.2 ยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (พ.ศ. 2562 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

การจัดตั้ง “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) ในปลายปี พ.ศ. 2558 ทำให้อาเซียนมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งเพิ่มโอกาสการติดต่อเชื่อมโยงผ่านเส้นทางคมนาคมในภูมิภาค ทั้งนี้ โดยที่ไทยมีทำเลที่ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในดินแดนภาคพื้นทวีปของอาเซียน และเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงเส้นทางทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ จะสร้างโอกาสสำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย แต่ในขณะเดียวกันการเป็นประชาคม และการเปิดกว้างของการติดต่อระหว่างกันอย่างเสรี ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายตัวของอาชญากรรมข้ามชาติ และภัยข้ามชาติต่างๆ นอกจากนี้ ในระยะต่อไปมีแนวโน้มว่าประเทศมหาอำนาจจะแข่งขันกันขยายอิทธิพลในภูมิภาคอย่างเข้มข้นขึ้น ทั้งในรูปแบบของการใช้พลังอำนาจทางทหารและทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของตน ซึ่งจะส่งผลให้มีการเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของประเทศในภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทยมากขึ้น

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ทางวิชาการ รวมทั้งการรับฟังความเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะอย่างรอบด้านจากเวทีการประชุมส่วนราชการ ภาคนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ตลอดจนการศึกษาดูงานเชิงลึกในต่างประเทศที่ผ่านประสบการณ์การเปลี่ยนแปลงในลักษณะเดียวกับที่กำลังเกิดขึ้นในอาเซียนมาก่อน จะเป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของอาเซียนได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถเตรียมตัวและมีความพร้อมในการผลักดันผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของไทยในอาเซียนได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบ ตลอดจนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเป็นประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

STRATEGIC 01 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
การสร้างความพร้อมภายใน และร่วมมือกับสมาชิกอาเซียนเพื่อรับมือกับการติดต่อเชื่อมโยงในอาเซียน

STRATEGIC 02 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
การเสริมสร้างศักยภาพภายใน และร่วมมือกับสมาชิกอาเซียนเพื่อรับมือกับปัญหาท้าทายความมั่นคงรูปแบบใหม่

STRATEGIC 03 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3
การปรับตัวอย่างสมดุลเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

STRATEGIC 04 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
การสร้างความตระหนักรู้ และทัศนคติที่เหมาะสมต่ออาเซียน

STRATEGIC 05 — ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5
การสร้างเอกภาพของอาเซียนและสร้างดุลยภาพทางอำนาจกับมหาอำนาจ

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาการขยายอิทธิพลของจีนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การจัดจ้างที่ปรึกษา เพื่อให้ฝ่ายวิชาการประเมินบทบาทการขยายอิทธิพลของจีนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อให้สามารถนำไปพิจารณากำหนดเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านความมั่นคงของไทยต่อการขยายอิทธิพลของจีนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อเสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

11.3 แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ (พ.ศ. 2562 – 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ พ.ศ. 2562 - 2564 และตารางประสานสอดคล้องตามแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ พ.ศ. 2562 - 2564 เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นตามคำบัญชาของนายกรัฐมนตรีเพื่อเป็นแนวทางการมีปฏิสัมพันธ์ของไทยในด้านการเมือง ความมั่นคง และด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) กลุ่มประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ 2) กลุ่มประเทศ ACMECS และกลุ่มประเทศอาเซียนอื่น ๆ 3) กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง 4) กลุ่มประเทศแอฟริกา และ 5) กลุ่มประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก

สำนักงานฯ ได้ใช้กลไกการประชุมคณะอนุกรรมการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย (อปรท.) ในการยกร่างเอกสารและปรับปรุงเอกสารให้มีความเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอเอกสารดังกล่าวในที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 โดยที่ประชุมฯ เห็นชอบต่อแนวทางการกำหนดท่าทีฯ และตารางประสานสอดคล้องฯ จุดเน้นของแนวทางการกำหนดท่าทีฯ คือ เป็นแนวทางของสำนักงานฯ ในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ด้านความมั่นคงในมิติต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการต่างประเทศโดยตรง และตารางประสานสอดคล้องฯ จะช่วยให้เห็นภาพการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพตามการดำเนินงานในประเด็นแนวทางการกำหนดท่าทีฯ ที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานในภาพรวมที่เป็นรูปธรรม

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ พ.ศ. 2562 - 2564 และตารางประสานสอดคล้องตามแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ พ.ศ. 2562 - 2564 เป็นแนวทางให้สำนักงานฯ ดำเนินการร่วมกับส่วนราชการในการผลักดันผลประโยชน์ด้านความมั่นคง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ในทุกมิติ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มประเทศต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์

ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย รัสเซีย ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป เยอรมนี อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับมหาอำนาจทุกประเทศ ด้วยที่ตั้งที่อยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงภูมิภาคสำคัญ ๆ ได้ ไทยจำเป็นต้องมีความร่วมมือที่ดีและสมดุลกับประเทศมหาอำนาจทุกประเทศ มุ่งเน้นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

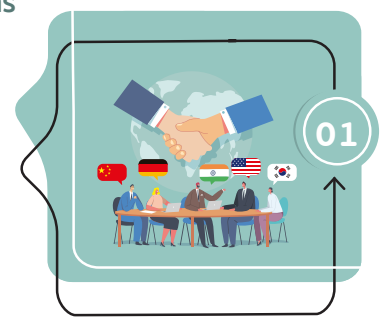

กลุ่มประเทศ ACMECS และกลุ่มประเทศอาเซียนอื่น ๆ

ไทยมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศรอบบ้านและประเทศในอาเซียน สร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ ความไว้เนื้อเชื่อใจและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างกองทัพ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือกับปัญหาความมั่นคงทุกรูปแบบ และความร่วมมือด้านการบริหารจัดการชายแดนเพื่อรองรับการติดต่อเชื่อมโยงกันในภูมิภาค (Connectivity)

กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

แนวทางการกำหนดท่าทีฯ ได้ให้ความสำคัญกับประเทศหลักและประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาค ได้แก่ อิสราเอล สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) อียิปต์ ตุรกี และอิหร่าน โดยประเด็นด้านความมั่นคงที่ไทยสามารถแสวงหาความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคนี้ได้ คือ การต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดนิยมความรุนแรงสุดโต่ง

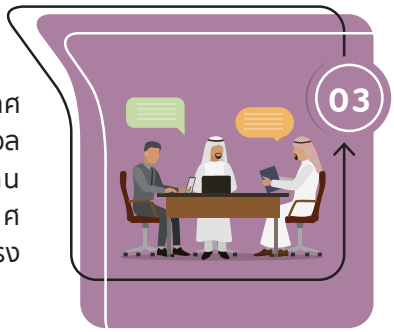

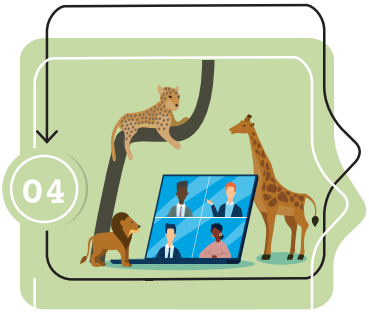

กลุ่มประเทศแอฟริกา

ภูมิภาคที่มีศักยภาพรองรับการเสริมสร้างความร่วมมือในทุกมิติ เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีทรัพยากรมนุษย์ในวัยทำงานในสัดส่วนที่สูงที่สุดในโลก และให้ความสนใจไทยในฐานะประเทศต้นแบบด้านการพัฒนา

กลุ่มประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก

ประกอบด้วย 14 ประเทศ (ไม่รวมออสเตรเลียและนิวซีแลนด์) ไทยมีความร่วมมือกับประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกผ่านกรอบการประชุมหมู่เกาะแปซิฟิก (Pacific Islands Forum - PIF) ที่ไทยมีบทบาทเชิงรุกและเป็นต้นแบบของการพัฒนาที่ยั่งยืน

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การขับเคลื่อนแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ พ.ศ. 2562 - 2565 และตารางประสานสอดคล้องตามแนวทางการกำหนดท่าทีฯ และการประชุมคณะอนุกรรมการประเมินและประสานการดำเนินการตามแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยต่อกลุ่มประเทศต่าง ๆ (อปนท.)

1.1) การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 ได้เห็นชอบต่อแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยฯ และตารางประสานสอดคล้องตามแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยฯ เพื่อเป็นแนวทางผลักดันการดำเนินการของไทยในมิติต่างประเทศของส่วนราชการต่าง ๆ

1.2) การจัดประชุม อปนท. ในปี 2563 จำนวน 4 ครั้ง เพื่อให้คณะอนุกรรมการฯ จากส่วนราชการต่าง ๆ ได้ร่วมกันทบทวนและกำหนดท่าทีที่เหมาะสมของไทยต่อประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกัน ทั้งมิติด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจ โดยที่ประชุมเห็นร่วมกันว่าท่าทีของไทยในบางประเด็นอาจต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทระหว่างประเทศปัจจุบันที่ประเทศต่าง ๆ ต้องร่วมมือด้านการแพทย์และสุขภาพระหว่างกันจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 ที่ส่งผลกระทบทั่วโลก

2) ความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อไทย สมช. ตระหนักว่าไทยในฐานะประเทศที่มีที่ตั้งทางภูมิยุทธศาสตร์ที่สำคัญของภูมิภาค และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหลายประเทศ ควรกำหนดท่าทีและปฏิสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ อย่างสมดุลเพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจในโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาและจีน จึงควรส่งเสริมการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมหาอำนาจอย่างมีสมดุล พร้อมกับแสวงโอกาสส่งเสริมความร่วมมือเฉพาะด้านในด้านที่ประเทศ ๆ นั้นมีความเชี่ยวชาญและจำเป็นต่อไทย

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ลมช.) ผู้บริหารระดับสูงของ สมช. และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการของ สมช. ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการหารือสู่การหารือภายในประเทศผ่านตัวแทนของสถานทูตประเทศต่าง ๆ การหารือทางโทรศัพท์ และสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัยต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนและผลักดันความสัมพันธ์และความร่วมมือให้ต่อเนื่องกับประเทศที่สำคัญทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ สหรัฐฯ จีน รัสเซีย และสหภาพยุโรป

3) การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงรายประเด็น (Dynamic Issues) โดยจัดประชุมคณะอนุกรรมการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย (อปรท.)

การติดตามสถานการณ์/ประเด็นความมั่นคงที่เกิดขึ้นและอาจส่งผลต่อความมั่นคงของไทย อาทิ พื้นที่ทะเลจีนใต้ โดยจากการติดตามความเคลื่อนไหวของพื้นที่ทะเลจีนใต้ในปี 2563 พบว่ามีการปะทะและตอบโต้ทั้งทางการทูตและการทหารระหว่างประเทศที่อ้างกรรมสิทธิ์ในพื้นที่และประเทศภายนอกเขตพิพาท เช่น สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม พื้นที่ดังกล่าวมีแนวโน้มก่อให้เกิดการสะสมอาวุธของประเทศต่าง ๆ ซึ่งอาจกลายเป็นพื้นที่ทางการทหารในอนาคต (militarization) ซึ่ง สมช. ได้จัดประชุม อปรท. ครั้งที่ 4/2563 เพื่อประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่ทะเลจีนใต้เพื่อกำหนดท่าทีของไทยต่อประเด็นดังกล่าว

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2563 โดยที่ประชุมเห็นพ้องว่าแม้ไทยไม่ใช่ประเทศอ้างกรรมสิทธิ์ แต่ความขัดแย้งส่งผลกระทบทางอ้อมต่อไทย เช่น การเดินเรือพาณิชย์และการบินผ่านพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ต้องร่วมมือกันตรวจสอบการกระทำของประเทศผู้มีส่วนได้ส่วนได้ส่วนเสียพร้อมกับประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อไทยและกำหนดท่าทีของไทยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4) การจัดประชุมคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับรัสเซีย ครั้งที่ 6 (the 6th Thailand - Russia Joint Working Group on Security Consultations) (สมช. ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมฯ ครั้งที่ 6)

สมช. จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ 6 โดยเดิมกำหนดจัดห้วงสองสัปดาห์แรกของเดือนกันยายน 2563 ในกรุงเทพฯ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 จึงเลื่อนการจัดประชุมดังกล่าวออกไปอย่างไม่มีกำหนด ทั้งนี้ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ดีขึ้น สมช. ได้กำหนดรูปแบบกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น โดยระยะเวลาจัด 2 วัน ประกอบด้วย การเข้าเยี่ยมคารวะผู้แทนระดับสูงและการประชุมเต็มคณะ โดยประเด็นการหารือที่อาจหยิบยก ได้แก่ 1) ภาพรวมสถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก 2) ความร่วมมือด้านการทหารในระดับทวิภาคีที่ทั้งสองประเทศเห็นพ้องว่าควรมีการหารือกันและอยู่ภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่าง สมช. ทั้งสองประเทศ รวมถึงได้วางแผนจัดทำ Work Plan เพื่อติดตามการทำงานสำหรับการประชุมครั้งต่อ ๆ ไป

5) การจัดตั้งเวทีหารือด้านความมั่นคงระหว่าง สมช. ไทย กับ สหภาพยุโรป (Security Dialogue)

ตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปริเริ่มอย่างเป็นรูปธรรม นายกุนนาร์ วีแกนด์ (Gunnar Weigand) อธิบดีกรมเอเชียแปซิฟิก กระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป ที่ได้เข้าเยี่ยมคารวะและหารือข้อราชการกับนายสิงคิ์ วิเศษพจนกิจ รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ได้เห็นพ้องพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างกันให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยในปี 2562 นางเฟเดอริกา โมเกรินี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพยุโรปได้เข้าเยี่ยมคารวะและหารือข้อราชการกับนายกรัฐมนตรี ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนทัศนะด้านความมั่นคง และเห็นชอบหลักการในการจัดตั้งกลไก Security Dialogue ซึ่ง สมช. ยินดีจัดตั้งกลไกดังกล่าวและได้แสดงความจำนงผ่านกระทรวงการต่างประเทศและคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทยเพื่อใช้กลไกดังกล่าวเป็นเวทีแลกเปลี่ยนทัศนะความมั่นคง และแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ได้แก่ 1) ความมั่นคงทางทะเล 2) ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ 3) การต่อต้านการก่อการร้าย และ 4) ประเด็นที่อยู่ในความสนใจร่วมกันของทั้งสองฝ่าย โดย สมช. จะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักของฝ่ายไทยและมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสหภาพยุโรปได้ปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 จึงทำให้ยังไม่สามารถหารือระดับเจ้าหน้าที่เพื่อกำหนดรูปแบบและหลักการพื้นฐานของกลไกดังกล่าวได้

6) การประชุมคณะอนุกรรมการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย (อปรท.) ครั้งที่ 1/2563 ในวันที่ 24 มกราคม 2563 และครั้งที่ 3/2563 ในวันที่ 3 กรกฎาคม 2563 และการประชุมคณะทำงานเพื่อศึกษาและติดตามผลกระทบด้านความมั่นคงจากเทคโนโลยี 5G วันที่ 18 พฤษภาคม 2563

การประชุม อปรท. และการประชุมคณะทำงาน เพื่อพิจารณาแนวทางดำเนินการในด้านความมั่นคงต่อเทคโนโลยี 5G เพื่อหาแนวทางในการกำหนดมาตรฐานด้านความมั่นคงของเทคโนโลยี 5G ที่สอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติ และเสริมสร้างความตระหนักรู้ของสังคมถึงผลกระทบด้านความมั่นคงของ 5G เพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ และสร้างสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

โดยความคืบหน้าการดำเนินการ จะได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กลไกของสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อขับเคลื่อนแนวทางเสริมสร้างความมั่นคงสำหรับเทคโนโลยี 5G ของไทยอย่างเหมาะสม ทั้งในการดำเนินการระดับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม และมีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบต่อไป

11.4 ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้ประเด็นการรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

11.4.1 กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง (JWG)

ในปีงบประมาณ 2563 ได้เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับอินเดีย ครั้งที่ 12 (The Twelfth Meeting of Joint Working Group on Security Cooperation Between Thailand and India : JWG - SC) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 2 - 3 ธันวาคม 2562 ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย โดยมีผลคืบหน้าการดำเนินการที่สำคัญ 2 ประเด็น คือ 1) ประเด็นการต่อต้านการก่อการร้ายและข่าวกรอง โดยอินเดียได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติที่เดินทางจากพื้นที่อิรักและซีเรียกลับมายังภูมิลำเนาหรือเดินทางไปยังภูมิภาคอื่น ๆ และการฝึกร่วมระหว่าง ศตก. และ National Security Guard (NSG) ของอินเดีย และ 2) ประเด็นการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อินเดียให้ความสำคัญและเน้นย้ำถึงประเด็นปัญหาเรื่องการผลิตธนบัตรอินเดียปลอมในไทย และการลักลอบค้าสัตว์ป่าโดยใช้กรุงเทพฯ เป็นเส้นทางผ่านในการลักลอบขนย้ายสัตว์ป่าพันธุ์หายาก อีกทั้งติดตามความคืบหน้าการจัดทำบันทึกความเข้าใจต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายแสดงความพอใจและยินดีต่อความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข่าวกรองที่มีมาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังเข้าร่วมการประชุมที่สำคัญภายใต้กรอบความร่วมมือฯ อีกจำนวน 4 คณะ ได้แก่ 1) การประชุมคณะกรรมมาธิการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย - อินเดีย ครั้งที่ 8 2) การประชุม Coastal Security Workshop for BIMSTEC Countries ณ เมือง Gurugram สาธารณรัฐอินเดีย 3) การประชุมว่าด้วยการต่อต้านยาเสพติดสำหรับประเทศสมาชิก BIMSTEC และ 4) การประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติภายใต้กรอบ BIMSTEC ครั้งที่ 9 ณ ราชอาณาจักรภูฏาน

11.4.2 การประสานความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ

1) การเตรียมการให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty: ATT)

สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty : ATT) เป็นสนธิสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแล “การถ่ายโอน (transfer)” อาวุธตามแบบ (ครอบคลุมการส่งออก (export) การนำเข้า (import) การผ่านแดน (transit) การถ่ายลำ (trans - shipment) และการเป็นนายหน้า (brokering)) ไม่ให้ไปอยู่ภายใต้การครอบครองของรัฐหรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐที่มีความเสี่ยงต่อการนำอาวุธดังกล่าว

ไปใช้ในทางละเมิดสิทธิมนุษยชน การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การก่ออาชญากรรมสงครามหรือการก่อการร้าย โดยไทยได้ลงนามสนธิสัญญาฯ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557 (ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 พฤศจิกายน 2557) และ สมช. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเพื่อให้สัตยาบันสนธิสัญญาฯ และมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1) จัดการประชุมคณะอนุกรรมการตรวจทานคำแปลและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ เพื่อจัดทำร่างคำแปลและพิจารณาถึงความพร้อมของกฎหมายและมาตรการกำกับดูแลอาวุธตามแบบของประเทศไทยในการรองรับพันธกรณีของสนธิสัญญาฯ ซึ่งได้มีการจัดทำคำแปลพร้อมด้วยข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง

1.2) จัดการประชุมหารือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการควบคุมการเป็นนายหน้า (Brokering) ในกรอบสนธิสัญญาฯ ซึ่งส่วนราชการมีความเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดคำนิยามการกำกับดูแลการเป็นนายหน้าให้ชัดเจนในตัวบทกฎหมาย แต่ใช้การตีความถ้อยคำดังกล่าวให้เข้ากับบริบทกฎหมายและมาตรการควบคุมของประเทศไทยแทน รวมทั้งเห็นควรให้จัดทำตารางเปรียบเทียบข้อบทในสนธิสัญญาฯ กับกฎหมายไทยเพื่อให้ส่วนราชการพิจารณากฎหมายภายในมาใช้รองรับอย่างครบถ้วนและชัดเจนในขั้นตอนการพิจารณากลไกที่เกี่ยวข้อง

1.3) ปัจจุบัน สมช. กำลังดำเนินการเพิ่มเติมข้อมูลในตารางเปรียบเทียบข้อบทในสนธิสัญญาฯ กับกฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการตรวจทานคำแปลฯ ต่อไป

2) การขับเคลื่อนและประสานงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและขจัดการค้าอาวุธเล็กและอาวุธเบาอย่างผิดกฎหมายทุกรูปแบบ (UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects: UN PoA) UN PoA ซึ่งเป็นพันธกรณีระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางการเมือง (politically binding) โดยได้รับการรับรองระหว่างการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าอาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบาอย่างผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ ระหว่างวันที่ 9 - 20 กรกฎาคม 2544 ทำให้รัฐภาคีสหประชาชาติได้ดำเนินมาตรการ/บังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ ในเรื่องการควบคุมการใช้อาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา และได้กำหนดให้รัฐสมาชิกได้ส่งรายงานประเทศของการดำเนินการตาม UN PoA ทุกระยะ สมช. ในฐานะผู้ประสานงานระดับชาติ (National Coordination Agency) ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

2.1) จัดทำรายงานประเทศ ทุกระยะ 2 ปี ซึ่งล่าสุดปี ค.ศ. 2018 - 2019 ได้มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูลในการจัดทำเป็นรายงานประเทศ และจัดส่งผ่านระบบของสหประชาชาติ

2.2) จัดจ้างนักวิชาการจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการข้อมูลอาวุธปืนผิดกฎหมาย ซึ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการติดตามอาวุธปืน (tracing) อันเป็นการสนับสนุนการดำเนินการในระดับชาติ (National Level) ภายใต้ UN PoA

3) การเข้าร่วมการประชุม Vienna Conference on Protecting Civilians in Urban Warfare ระหว่างวันที่ 1 - 3 ตุลาคม 2562 ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย การประชุมฯ ดังกล่าวได้สร้างความตระหนักถึงสถานการณ์การใช้อาวุธระเบิดในพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่อาศัยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

จึงมีการเรียกร้องให้มีการออกปฏิญญาทางการเมือง (Political Declaration) เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของ EWIPA ตลอดจนเป็นกรอบ แนวทาง และมาตรฐานให้กับรัฐในการพัฒนานโยบายและแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวยังเป็นเพียงแนวคิดและยังมีข้อท้าทายในการนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีแนวโน้มว่าประเทศที่ผลักดันประเด็นดังกล่าวจะนำไปผลักดันในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สมช. ได้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะอนุกรรมการประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาวุธตามแบบ กระสุน และเครื่องกระสุนตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (อปอบ.) เพื่อพิจารณาต่อไป

4) การเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิดประจำปี ค.ศ. 2019 (Meeting of the High Contracting Parties to the Convention on the Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects: CCW) อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิด (Convention on Certain Conventional Weapons: CCW) มีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดการใช้อาวุธตามแบบบางชนิดที่ก่อเกิดการบาดเจ็บร้ายแรงโดยไม่จำเป็นต่อพลรบและก่อให้เกิดการบาดเจ็บโดยแบ่งแยกต่อพลเรือน โดยอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2526 ปัจจุบันมีรัฐภาคี จำนวน 125 ประเทศ สมช. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านนโยบายความมั่นคงและการลดอาวุธตามแบบของไทยได้เข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องในกรอบอนุสัญญาฯ อย่างต่อเนื่องในฐานะรัฐผู้สังเกตการณ์ และอยู่ระหว่างการพิจารณาเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาฯ โดยส่วนราชการไม่มีข้อขัดข้องในหลักการเกี่ยวกับการเข้าเป็นรัฐภาคี อย่างไรก็ตาม ควรพิจารณาการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเป็นรัฐภาคี โดยเฉพาะประเด็นในรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกฎหมายตามเงื่อนไขในพิธีสารแนบท้ายแต่ละฉบับ สมช. จึงได้จัดการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิด เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 และต่อมาได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิด ประจำปี ค.ศ. 2019 ระหว่างวันที่ 11 - 17 พฤศจิกายน 2562 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้ การเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีจะเป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมบทบาทการควบคุมอาวุธตามแบบของไทย อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาฯ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเข้าร่วมควรผ่านการพิจารณาเห็นชอบร่วมกันจากหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งมีการศึกษาความพร้อมของไทยในการเข้าร่วมเป็นรัฐภาคี ทั้งนี้ สมช. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาวุธตามแบบ กระสุน และเครื่องกระสุน ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (อปอบ.) เพื่อพิจารณาต่อไป

5) การจัดการประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาวุธตามแบบ กระสุน และเครื่องกระสุนตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (อปอบ.) ครั้งที่ 1/2563 เพื่อชี้แจงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมและลดอาวุธตามแบบที่ผ่านมา และพิจารณาการเข้าร่วมอนุสัญญาว่าด้วยระเบิดพวง (Convention no Cluster Munitions : CCM)

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2563 โดยมีผู้แทน กห. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจง ดังนี้ 2.1) ผลการเข้าร่วมประชุม Vienna Conference on Protecting Civilians in

Urban Warfare 2.2) ผลการเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิด ประจำปี ค.ศ. 2019 (CCW) 2.3) ความคืบหน้าการผลักดันการให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ (ATT) และ 2.4) การจัดทำรายงานประเทศของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และขจัดอาวุธเล็กและอาวุธเบาอย่างผิดกฎหมายทุกรูปแบบ (UN PoA) ระหว่างปี 2561 - 2562 (ค.ศ. 2018 - 2019) และพิจารณาการพิจารณาการเข้าร่วม CCM ซึ่งที่ประชุมมีมติ ดังนี้ 1) ไทยยังไม่ควรเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาฯ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อไทยมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ โดยเฉพาะศักยภาพด้านกำลังรบ ค่าใช้จ่าย และการจัดหาอาวุธทดแทน 2) ไทยควรแสดงท่าทียืนยันการสนับสนุนอนุสัญญาฯ บนพื้นฐานด้านมนุษยธรรม และอยู่ระหว่างการพิจารณาความพร้อมในการเข้าร่วมอนุสัญญาฯ ในอนาคต และ 3) หากประเทศในอาเซียน โดยเฉพาะประเทศรอบบ้านเข้าร่วมเป็นภาคีทั้งหมด ไทยอาจพิจารณาการเข้าร่วมเป็นภาคีอีกครั้ง

สมช. นำผลการพิจารณาดังกล่าว กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ) และนายกรัฐมนตรี ได้กรุณาทราบแล้ว เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

6) การจัดทำและแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเล ทางอากาศ และทางบก)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 รับทราบแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเล ทางอากาศ และทางบก) ซึ่งเป็นการดำเนินการรองรับกรอบความร่วมมือ Proliferation Security Initiative (PSI) ที่เป็นกรอบความร่วมมือที่มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมสินค้าในช่องทางคมนาคมระหว่างประเทศและป้องกันไม่ให้อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction : WMD) ระบบเครื่องส่งและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตกไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้ายหรือประเทศที่ต้องสงสัยว่าจะพัฒนา/แพร่ขยาย WMD ต่อมา สมช. ได้จัดการประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อดำเนินการตามพันธกรณีความริเริ่มเพื่อความมั่นคงจากการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (อปอส.) ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2563 เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของแนวปฏิบัติเชิงนโยบายฯ และพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเชิงนโยบายฯ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้มีการจัดทำแผนผังลำดับขั้นตอนการประสานงาน (Workflow) เพื่อให้เห็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเชิงนโยบายฯ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอน และเพื่อให้หน่วยงานได้นำไปใช้ และเป็นกรอบในการฝึกเพื่อทดสอบการดำเนินการตามแนวปฏิบัติเชิงนโยบายฯ ต่อไป

ต่อมา สมช. ได้จัดการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อระดมความเห็นในการจัดทำแผนผังลำดับขั้นตอนการประสานงาน (Workflow) รองรับแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเล) เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2563 และวันที่ 18 มีนาคม 2564 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับร่าง Workflow ทางทะเล ให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อจะนำไปเป็นต้นแบบสำหรับการจัดทำ Workflow ทางอากาศและทางบกต่อไป

7) การเตรียมการดำเนินการรองรับสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons : TPNW)

สนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons: TPNW) เป็นสนธิสัญญาห้ามพัฒนาทดลอง ใช้ผลิต สร้าง หรือจัดหาอาวุธนิวเคลียร์มาด้วยประการอื่นใด ครอบครอง หรือสะสมอาวุธนิวเคลียร์หรือระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ โดยไทยได้เข้าร่วมและให้สัตยาบันสนธิสัญญาฯ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560 และ สมช. ได้รับมอบหมายเป็นหน่วยประสานงานหลักระดับชาติ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560) โดยสนธิสัญญาได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2564 ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) ได้ขอให้ สมช. แจ้งเวียนขอความเห็นหน่วยงานพิจารณา declaration สถานะของประเทศเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ เพื่อนำประกอบการเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณา โดย ครม. ได้มีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

12 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

12.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ประเด็นการบูรณการข้อมูลด้านความมั่นคง มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

FIRST LEVEL PLAN แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นการพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

SECOND LEVEL PLAN แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง** ภายใต้แผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม แนวทางการพัฒนาบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

12.2 แผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565)

ความรู้ / ความสำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580) ให้ความสำคัญกับ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” จึงกำหนดให้มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อเสริมสร้างกลไกการแก้ปัญหาตลอดจนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงแบบองค์รวมให้เป็นรูปธรรมพร้อมตอบสนองต่อปัญหาในทุกมิติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวกับการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงไว้อย่างชัดเจน เนื่องจากการบริหารจัดการข้อมูลด้านความมั่นคงที่ผ่านมามีความซ้ำซ้อนและมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ด้านนโยบายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นไปด้วยความล่าช้าและขาดหน่วยงานกลางดำเนินการที่ชัดเจน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบูรณาการฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลและด้านบุคลากรในการบริหารจัดการข้อมูล ทำให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สาระสำคัญ / ประเด็นยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) มีเป้าหมายสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงฯ คือ การมีระบบฐานข้อมูลและการมีข้อมูลด้านความมั่นคงที่ทันสมัย ถูกต้อง และสมบูรณ์เพียงพอ สามารถสนับสนุนกระบวนการตกลงใจเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในระดับชาติที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

01 แนวทางการพัฒนาที่ 1

นโยบายการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการศึกษา ทบทวน ปรับปรุงนโยบาย แผน กฎ ระเบียบ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลด้านความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างและบูรณาการข้อมูลร่วมกันเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

02 แนวทางการพัฒนาที่ 2

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านความมั่นคงที่เหมาะสม โดยส่งเสริมการจัดทำประเภทบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคง พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการในกิจการงานความมั่นคง รวมทั้งพัฒนาและวางแผนระบบโครงสร้างอัตรากำลังและศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

03 แนวทางการพัฒนาที่ 3

การดำเนินงานด้านเทคนิคเพื่อบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำ Big Data Platform ด้านความมั่นคง โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการจัดเก็บและประมวลผลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสม พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) และพัฒนาระบบรายการข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog)

04 แนวทางการพัฒนาที่ 4

การบริหารจัดการแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงกำหนดแนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) ที่สอดคล้องกับ "แนวความคิดการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง" ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแผนปฏิบัติการฯ ให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสร้างกลไกความร่วมมือ/ความตกลงหรือการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานตลอดจนเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีข้อมูลและการบูรณาการ

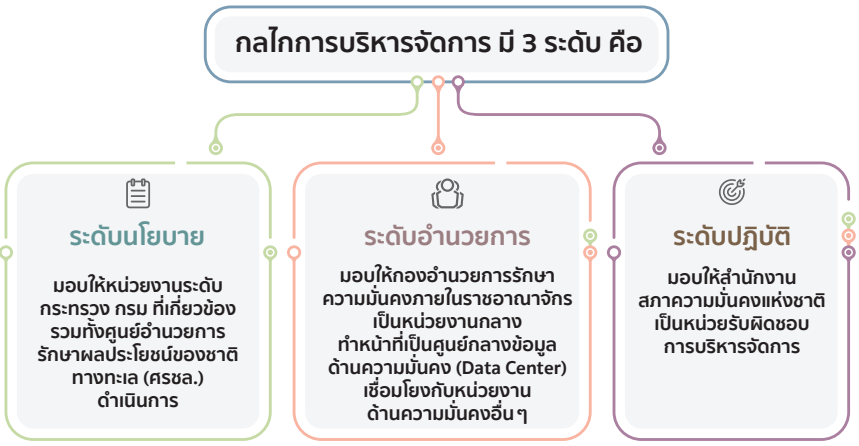

การขับเคลื่อน / ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 โดยที่ประชุมได้หารือแนวทางการดำเนินการ 5 ประเด็น คือ 1) การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความมั่นคง 2) การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการสำคัญ 3) การจัดทำงบประมาณ 4) การติดตามและประเมินผล และ 5) การจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ กอ.รมน. ในฐานะหน่วยรับผิดชอบศูนย์ข้อมูลความมั่นคง (Data Center) และ Platform ด้านความมั่นคง จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการบูรณาการข้อมูลในโครงการสำคัญให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

2) การจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ภายใต้คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกลไกหลักสำหรับกำกับดูแลการขับเคลื่อนงานบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงเป็นการเฉพาะ เพื่อทดแทนกลไกเดิมที่จัดตั้งขึ้นโดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 187/2558 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ซึ่งยุติลงเมื่อคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่ โดยในเชิงการทำงาน กำหนดให้มีการประสานการปฏิบัติร่วมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่อำนาจสำคัญ คือ การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง รวมทั้งพิจารณา เสนอแนะ ทบทวน และให้ความเห็นแผนปฏิบัติการฯ และแนวทางการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อการวิเคราะห์ คาดการณ์ สนับสนุนการตัดสินใจและการสั่งการของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนอำนวยการ สั่งการ กำกับ ติดตาม การดำเนินการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง โดยประสานการดำเนินการกับคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ คณะที่ 5 : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้การดำเนินการมีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

ปัจจุบันนายกรัฐมนตรี/ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงแล้ว

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานทางวิชาการ ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ผลการดำเนินงานทางวิชาการ

1 การจัดตั้งสถาบันความมั่นคงศึกษา

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ลงนามในคำสั่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 275/2563 เรื่อง การจัดตั้งสถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ. สมช.) หรือ Institute of Security Studies, Office of the National Security Council (ISS , NSC) เพื่อดำเนินการศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา เผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ บริหารจัดการคลังสมองด้านความมั่นคง ตลอดจนส่งเสริม ประสานงาน แลกเปลี่ยน และพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานทางวิชาการ องค์กร สถาบันทั้งภายในและต่างประเทศในด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งที่ผ่านมาสถาบันความมั่นคงศึกษาได้มุ่งเน้นการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านความมั่นคงให้แก่ทุกภาคส่วน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องอันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ

1) การสนับสนุนการดำเนินงานคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยดำเนินการจัดประชุมคณะที่ปรึกษาฯ เป็นประจำทุกเดือน

2) การเผยแพร่องค์ความรู้และประสบการณ์ด้านความมั่นคงให้กับนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยร่วมบูรณาการจัดทำหลักสูตรการศึกษาเรียนการสอนและจัดส่งบุคลากรร่วมเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

3) การจัดสัมมนาเชิงวิชาการในประเด็นความมั่นคงสำคัญ เช่น แรงงานข้ามชาติกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด–19 ความมั่นคงในภูมิภาคตะวันออกกลาง เป็นต้น

4) การพัฒนาหลักสูตรความมั่นคงเพื่อให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ โดยได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรความมั่นคงศึกษาระดับต้น (รุ่นที่ 1) แล้วเสร็จไปเมื่อเดือนกันยายน 2563 ขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงพัฒนา (ร่าง) หลักสูตรความมั่นคงระดับต้น (รุ่นที่ 2) (ร่าง) หลักสูตรเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย และ (ร่าง) หลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายทะเล

5) การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษา โดยที่ผ่านมาได้จัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สมช. กับกองบัญชาการกองทัพไทย และกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมีแผนการดำเนินงานที่จะมีความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

2 การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายวิชาการความมั่นคง

คณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง กำหนดนโยบายวิชาการด้านความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนความมั่นคงเฉพาะเรื่อง ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการและแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ตลอดจนศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ โดยคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคงได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความมั่นคง การส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการด้านความมั่นคง สนับสนุนการศึกษาวิจัย ความร่วมมือทางวิชาการ ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางวิชาการด้านความมั่นคงไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม จึงได้กำหนดนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

01 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 1

สร้างและพัฒนาองค์ความรู้วิชาการด้านความมั่นคงเพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

02 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 2

สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยด้านวิชาการในประเด็นความมั่นคงเพื่อเสนอแนะยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องหรืออื่นใดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

03 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 3

เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงให้แก่หน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้รับรู้ถึงความสำคัญของมิติความมั่นคงที่ต้องประสานและบูรณาการการวางแผนและการปฏิบัติงานที่เกื้อกูลกันอย่างเป็นเอกภาพ

04 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 4

ส่งเสริมให้มีการประชุม สัมมนา การหารือและความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานทางวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในงานความมั่นคง

05 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 5

ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรและจัดการความรู้ด้านความมั่นคงเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ หน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

06 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 6

เผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้แก่ทุกภาคส่วน

07 นโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ข้อที่ 7

ดำเนินการอื่นใดตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติหรือเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

โดยที่ผ่านมา คณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง ที่ 1/2563 ลงวันที่ 26 กันยายน 2563 โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธานอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณากลั่นกรองเรื่องทางวิชาการด้านความมั่นคงนำเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง เสนอแนะการศึกษาวิจัยด้านความมั่นคงของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เผยแพร่ความรู้วิชาการด้านความมั่นคงแก่หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความเห็นต่อความร่วมมือทางวิชาการด้านความมั่นคงทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งได้มีการประชุมเพื่อรับทราบและร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานทางวิชาการที่สำคัญของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ อาทิ ความเหมาะสมของโครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคง รวมทั้งแนวทางและรูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านความมั่นคงระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ การจัดกิจกรรมสัมมนาเชิงวิชาการมุมมองความมั่นคง การจัดทำ (ร่าง) หลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น) รุ่นที่ 2 (ร่าง) หลักสูตรการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย (ร่าง) หลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายทะเล เป็นต้น

3 การดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563 เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ลงนามคำสั่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 387/2563 แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงการศึกษาหรือหลักสูตรการศึกษาของสำนักงานฯ กำหนดหลักเกณฑ์และอนุมัติตัวบุคคลที่จะเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของสำนักงานฯ และพิจารณาให้ความเห็นโครงการศึกษาวิจัยของกองภายในสำนักงานฯ

คณะกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2564 ดังนี้

1) การศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคง ในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 6 โครงการ

1.1) การขยายตัวของจีนในเอเชียผ่านการใช้ Soft Power ในมิติการศึกษา: กรณีศึกษาประเทศไทย โดยกองความมั่นคงระหว่างประเทศ ศึกษาโดย ศาสตราจารย์ ดร.สุเนตร ชุตินทรานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์พหุวัฒนธรรมและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นในเดือนมิถุนายน 2564

1.2) กระบวนการจัดการข้อมูลอาวุธปืนผิดกฎหมาย โดยกองความมั่นคงระหว่างประเทศ ศึกษาโดย รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.พชร สันทัด คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นในเดือนพฤษภาคม 2564

1.3) การขยายอิทธิพลของจีนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยกองความมั่นคงระหว่างประเทศ ศึกษาโดย ดร.พงษ์พิสุทธิ์ บุษบารัตน์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นในเดือนกรกฎาคม 2564

1.4) การศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล โดยกองความมั่นคงทางทะเล ศึกษาโดย ดร.วรพล มาลสุขุม คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นในเดือนมีนาคม 2564

1.5) การศึกษาการดำเนินการ ติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงระบบประเมินผล และปรับปรุงระบบประเมินผลการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยกองความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้และชนต่างวัฒนธรรม / สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ แจ่มพงษ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นในเดือนมีนาคม 2564

1.6) การศึกษาสถานะของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ กฎหมายระหว่างประเทศและการยกระดับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่สากล โดยสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินท์ทิรา ณ ถลาง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงาน มีกำหนดเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ 2564

2) การศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคง ในปีงบประมาณ 2564 จำนวน 6 โครงการ โดย สมช. มีแผนจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นด้านความมั่นคงเพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานของ สมช. ใน 8 เรื่อง ได้แก่

2.1) การจ้างที่ปรึกษาเพื่อยกร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

2.2) การจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาสถานการณ์และ/หรือภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่ประเทศไทยต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับมือระยะ 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ

2.3) การจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความคืบหน้าของประเทศไทยในการปรับปรุงกฎหมายภายใต้พันธกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ของกองความมั่นคงทางทะเล

2.4) โครงการพัฒนาระบบการรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ของกองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ

2.5) โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ของกองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ

2.6) โครงการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานสำคัญสำหรับวางแนวทางพัฒนาการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในประเทศไทยจากภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายของกองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ

2.7) โครงการวิจัย กระบวนทัศน์ด้านความมั่นคงใหม่ภายใต้บริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรมในประเทศไทย: กรณีศึกษาเปรียบเทียบการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่อื่น ๆ ของกองความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้และชนต่างวัฒนธรรม

2.8) โครงการวิจัย การศึกษาอัตลักษณ์ร่วมเพื่อการส่งเสริมความมั่นคงในบริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

4 การจัดประชุม สัมมนา และแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับหน่วยงานด้านวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานความมั่นคงกับหน่วยงานภาควิชาการ/หน่วยงานรัฐ โดยดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “Security in a Complex Environment, Critical Thinking and Strategy” วันที่ 16 - 17 มกราคม 2563 ณ ห้องประชุมนิวยอร์ก โรงแรมคอนราด กรุงเทพฯ โดยสถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ.สมช.) ร่วมกับ Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies (DKI APCSS) ซึ่งเป็นศูนย์การศึกษายุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านเอเชีย - แปซิฟิก ของกระทรวงกลาโหม ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อพัฒนาและถ่ายทอดความรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่บุคลากรของ สมช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับ สมช. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยเฉพาะการฝึกคิดวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ความมั่นคงแบบองค์รวม โดยใช้เทคนิควิธีอนาคตศึกษา (Foresight Study) แบบ Horizontal Scanning ของ DKI APCSS

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “Security in a Complex Environment, Critical Thinking and Strategy”
ระหว่าง สมศ.สมช. กับ DKI APCSS
วันที่ 16 - 17 มกราคม 2563
ณ ห้องประชุมนิวยอร์ก
โรงแรมคอนราด กรุงเทพฯ

2) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “Strategic Foresight on Security in ASEAN” เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2563 ณ โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ เพื่อระดมความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงในอาเซียนและบทบาทของสหรัฐอเมริกาต่ออนุภาคลุ่มน้ำโขงสำหรับจัดทำเป็นข้อมูลด้านความมั่นคงให้สำนักภายในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ใช้ประโยชน์ประกอบการจัดทำนโยบาย แผน และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

3) การสัมมนาเชิงวิชาการมุมมองความมั่นคง ประจำปี 2564 จัดขึ้นภายใต้หัวข้อหลัก เรื่อง มุมมองความมั่นคงภายใต้โลกหลังโควิด - 19 โดยการสัมมนาฯ ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 ณ ห้องบอลรูมบี ชั้น 6 โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์) เป็นประธานการสัมมนาฯ จัดภายใต้หัวข้อย่อยเรื่อง “การโยกย้ายถิ่นฐานแรงงานข้ามชาติ และโควิด - 19” (The 1st AFSP 2021: Migration, Migrant Worker and COVID - 19) เพื่อหารือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ทางวิชาการด้านความมั่นคงระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาควิชาการ ทั้งนี้ มีการแบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) แนวคิดและพัฒนาการการโยกย้ายถิ่นฐาน : พลวัตรความท้าทายภายใต้สถานการณ์โควิด - 19 และ 2) แนวทางการจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานและแรงงานข้ามชาติในระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยมีนักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา นักวิชาการอิสระ ผู้แทนส่วนราชการ และผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ประจำประเทศไทย ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการประกอบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ โดยในระยะต่อไปมีกำหนดจัดการสัมมนาฯ ห้วงเดือนสิงหาคม - กันยายน 2564 ภายใต้หัวข้อ “เทคโนโลยีและความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์” และ “ความมั่นคงทางอาหาร” (Food Security) ซึ่งเป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง สมศ. และหน่วยภายใน สมช. ร่วมกับเครือข่ายนักวิชาการจากสถาบันระดับอุดมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง

การสัมมนาเชิงวิชาการมุมมองความมั่นคง
ประจำปี 2564 ครั้งที่ 1

5 การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง

สถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ.สมช.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านความมั่นคงให้กับบุคลากร จึงได้จัดหลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น) รุ่นที่ 1 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านความมั่นคง โดยมีผู้เข้าร่วม คือ ข้าราชการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติที่บรรจุใหม่และที่ปฏิบัติงานไม่เกิน 3 ปี โดยมีเนื้อหา อาทิ 1) โครงสร้างการจัดหน่วยและบทบาทของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2) ยุทธศาสตร์/นโยบายระดับชาติ และแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่องที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบ 3) การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง โดยใช้เครื่องมือ Security Lab, PMESIIL-PT Analysis และ Policy Lab และ 4) การจัดทำรายงานกลุ่มกรณีศึกษา จำนวน 3 เรื่อง คือ (1) แผนเตรียมพร้อมด้านโรคอุบัติใหม่ร้ายแรง (Pandemic) (2) แผนการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์งานความมั่นคงและบทบาทของ สมช. ต่อสาธารณชนในภาวะปกติและไม่ปกติ และ (3) แผนการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ด้านความมั่นคงในสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้ ปัจจุบันสถาบันฯ ได้กำหนดหลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น) รุ่นที่ 2 ในห้วงเดือนมิถุนายน 2564

การฝึกอบรมหลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น) รุ่นที่ 1

6 การศึกษา พัฒนา รวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ สถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมศ.สมช.)

ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับกิจการความมั่นคงของประเทศ ได้จัดทำ **"วารสารมุมมองความมั่นคง (ราย 4 เดือน)"** เพื่อมุ่งหมายให้เป็นชุดข้อมูลด้านความมั่นคงที่เน้นการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ โดยได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกันนำความรู้ งานวิจัย การฝึกศึกษาอบรม รวมทั้งประสบการณ์การทำงานมาถ่ายทอดเป็นบทความเชิงวิชาการลงสู่วารสารมุมมองความมั่นคง โดยแจกจ่ายให้กับหน่วยงานความมั่นคง หน่วยงานภาควิชาการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ใช้ประโยชน์ รวมทั้งเผยแพร่วารสารฯ บนเว็บไซต์สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อให้สะดวกแก่การเข้าถึงและการสืบค้นข้อมูลสำหรับประชาชนที่มีความสนใจ ทั้งนี้ ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 5 ฉบับ ดังนี้

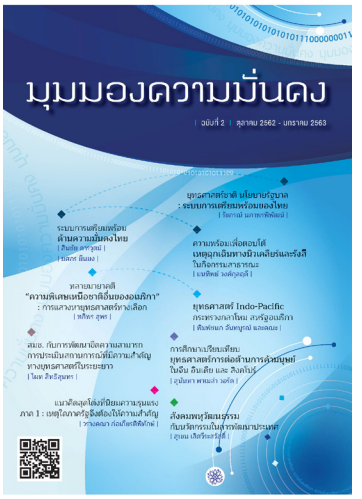

2

3

4

SCAN ME

เพื่อเยี่ยมชม
วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 2
(เดือนตุลาคม 2562 - มกราคม 2563)

2

3

4

SCAN ME

เพื่อเยี่ยมชม
วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 3
(เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2563)

2

3

4

SCAN ME

เพื่อเยี่ยมชม
วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 4
(เดือนมิถุนายน - กันยายน 2563)

2

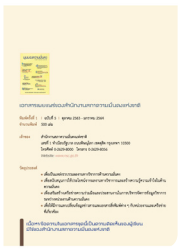

3

4

SCAN ME

เพื่อเยี่ยมชม
วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 5
(เดือนตุลาคม 2563 - มกราคม 2564)

2

3

4

SCAN ME

เพื่อเยี่ยมชม
วารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 6
(เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2564)

7 การส่งเสริมและจัดทำความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ/หน่วยงานทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

1) การจัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการด้านความมั่นคง รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากร ตลอดจนสนับสนุนและริเริ่มการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการด้านความมั่นคง และส่งเสริมความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงแก่นักศึกษา ทั้งนี้ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจฯ ระหว่างสองฝ่ายแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2563

2) การจัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรระหว่างสองหน่วยงาน ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในกิจกรรมทางวิชาการ เช่น หลักสูตรการฝึกอบรมฝึกศึกษา การสัมมนาเชิงวิชาการ การศึกษาวิจัย และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการด้านความมั่นคงระหว่างกัน ทั้งนี้ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจฯ ระหว่างสองฝ่ายแล้ว โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์) และผู้บัญชาการทหารสูงสุด (พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์) ลงนามเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2564 ณ กองบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

การลงนามบันทึกความเข้าใจฯ ระหว่าง
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2564 ณ กองบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ได้หารือแนวทางดำเนินงานทางวิชาการร่วมกัน ดังนี้ 1) การประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ในประเด็นด้านความมั่นคงที่สำคัญและทันต่อบริบทโลกในปัจจุบัน 2) การแลกเปลี่ยน เผยแพร่ และการสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงร่วมกัน อาทิ การแลกเปลี่ยนวิทยากร การจัดทำบทความในวารสารวิชาการ การแลกเปลี่ยนบุคลากรเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้มีขึ้น และ 3) ความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการภายในประเทศ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาการด้านความมั่นคงในสถาบันวิชาการระดับอุดมศึกษา และความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการต่างประเทศ อาทิ The Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies (DKI APCSS)

3) การพิจารณาส่งบุคลากรเข้าร่วมหลักสูตรอบรมวิชาการที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานภายนอก/สถาบันทางวิชาการ/ภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น สถาบันการศึกษา The Daniel K. Inouye Asia-Pacific Center for Security Studies (DKI APCSS), Geneva Centre for Security Policy (GCSP), หน่วยงานของสหรัฐอเมริกา, หน่วยงานของสมาพันธรัฐสวิส และหน่วยงานของสหพันธรัฐรัสเซีย ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลหน่วยงานและประวัติบุคลากร เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและกระจายโอกาสให้แก่บุคลากรของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

4) การสนับสนุนวิทยากรอภิปราย/เสวนา/บรรยายแก่หน่วยงานส่วนราชการ และสถาบันวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 112 ครั้ง ประกอบด้วย 1) การบรรยายโดยผู้บริหารสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) จำนวน 68 ครั้ง และ 2) การบรรยายโดยผู้แทนจากกอง/กลุ่มงานต่าง ๆ จำนวน 44 ครั้ง

8 การสนับสนุนการจัดทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาเป็นชุดข้อมูลความมั่นคง องค์ความรู้ความมั่นคง ตลอดจนเป็นข้อมูลในการจัดทำนโยบาย/แผน/แนวทางของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

โดยจัดตั้งกลไกที่สำคัญเพื่อพิจารณากลั่นกรองงานวิชาการด้านความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อันได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง และ 2) คณะกรรมการสภาการศึกษาของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งที่ผ่านมาได้พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นแล้วรวมทั้งสิ้น 7 โครงการ

ผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ สมช. ได้รับมอบหมายเป็นกรณีพิเศษ

บทบาทของ สมช. ในฐานะศูนย์ปฏิบัติการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.)

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และภายในประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สภา มช.) หรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนอำนวยการและประสานการปฏิบัติงานใดที่เกี่ยวข้องระหว่างภารกิจด้านความมั่นคง ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาดังกล่าว และได้มีวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ที่จะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนในมิติด้านความมั่นคงที่ประกอบกับการประเมินขีดความสามารถในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคฯ เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะวิกฤตจึงได้เสนอแนะนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน เนื่องจาก “การใช้กฎหมายปกติอาจไม่เพียงพอต่อการบริหาร และการใช้อำนาจตัดสินใจทางบริหารควรเป็นรูปแบบรวมศูนย์อำนาจที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างเท่าทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น”

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 รัฐบาลได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในการกำหนดมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และคำสั่งทางการบริหารที่สำคัญ อาทิ คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 6/2563 เรื่อง การจัดโครงสร้างของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ที่ 12/2563 และที่ 17/2563 เรื่อง การจัดโครงสร้างของ ศบค. เพิ่มเติม โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการ ศบค. ประกอบกับได้ปรับปรุงโครงสร้างการปฏิบัติงานภายใต้ ศบค. โดยส่วนที่ สมช. รับผิดชอบคือ ศูนย์ปฏิบัติการ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศปก.ศบค.) ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้อำนวยการ ศปก.ศบค. โดยมีหน้าที่อำนาจ ดังนี้

① ปฏิบัติการขับเคลื่อน เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการรับและปฏิบัติตามนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์ และมาตรการที่รัฐบาลหรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 กำหนด เพื่อให้การแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินบรรลุผลสำเร็จ

② กลั่นกรองและเสนอแนะแนวทางการดำเนินการต่อศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19

③ บูรณาการความร่วมมือในการปฏิบัติงานศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ ภายในศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 และประสานกับหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในรูปแบบการดำเนินการของ ศปก.ศบค. และศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19

สมช. ในฐานะศูนย์ปฏิบัติการ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 (ศปก.ศบค.) ทำหน้าที่ประเมินและวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์การแพร่ระบาดในมิติความมั่นคงที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ โดยการยึดปัจจัยการวิเคราะห์จากตัวเลขของผู้ติดเชื้อในรอบ 14 วัน ความพร้อมของระบบสาธารณสุขในการรองรับผู้ป่วย การดำรงซึ่งคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมทั้งประเทศ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนผ่านการประชุมแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องในการแพร่ระบาดของโรคฯ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งในภาพรวมของประเทศและบางพื้นที่ ซึ่งมีสาระสำคัญตั้งแต่เริ่มประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 และได้มีคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในการกำหนดมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ฉบับที่ 1 - 18 โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

ฉบับที่ 1 **(ออกเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563)** ได้กำหนดให้มีการห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค เช่น สนามมวย สนามกีฬา ผับและสถานบริการ การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร การห้ามกักตุนสินค้า การห้ามการชุมนุม ห้ามการเสนอข่าวที่เป็นเท็จและอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว

ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 **(ออกเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2563 วันที่ 10 เมษายน 2563 และวันที่ 29 เมษายน 2563)** ได้กำหนดการห้ามบุคคลใดทั่วราชอาณาจักรออกนอกเคหสถานระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่บุคคลที่มีความจำเป็นตามที่รัฐได้กำหนด

ฉบับที่ 5 **(ออกเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563)** ได้กำหนดข้อจำกัดการดำเนินการหรือการทำกิจกรรมบางอย่างตามพระราชกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การห้ามใช้อาคารและสถานที่ของสถานศึกษา ผู้ใดใช้ท่าอากาศยานเพื่อการขึ้นลงของอากาศยานเว้นแต่เป็นไปตามประกาศเงื่อนไขและเงื่อนเวลาที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศกำหนด การปฏิบัติศาสนกิจหรือศาสนพิธีในวันสำคัญทางศาสนาหรือตามประเพณีนิยม ณ ศาสนสถานใด ให้เป็นไปตามดุลยพินิจและอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ปกครองดูแลศาสนสถานนั้น และให้ประชาชนงดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด เว้นแต่มีความจำเป็น ซึ่งต้องแสดงเหตุผลและหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งต้องรับการตรวจคัดกรองและต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด

ฉบับที่ 6 **(ออกเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563)** ได้กำหนดการผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการทำกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต ตลอดจนด้านการออกกำลังกายหรือการดูแลรักษาสุขภาพ

ฉบับที่ 7 **(ออกเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2563)** ได้กำหนดห้ามออกนอกเคหสถานเวลา 23.00 น. ถึงเวลา 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้น และกำหนดมาตรการผ่อนคลายระยะที่ 3 ของแต่ละกิจการ/กิจกรรม เช่น การผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาและการผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เช่น การเปิดศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้าฯ ได้บางส่วน การอนุญาตให้ถ่ายทำภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้ไม่เกิน 50 คน เป็นต้น

ฉบับที่ 8 **(ออกเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563)** ได้กำหนดให้มีการยกเว้นหรือผ่อนคลายให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2563 ตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปางเขตเลือกตั้งที่ 4 แทนตำแหน่งที่ว่าง

ฉบับที่ 9 **(ออกเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563)** ได้มีการปรับระยะเวลาการห้ามออกนอกเคหสถานเป็นระหว่างเวลา 23.00 น. ถึงเวลา 03.00 น. ของวันรุ่งขึ้นและการผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ อาทิ กิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต กิจกรรมด้านการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพหรือสันทนาการ และการผ่อนคลายการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด ตลอดจนการกำหนดให้ถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดและการจัดระเบียบกิจการ/กิจกรรม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ยึดถือแนวทางตามมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรฐานกลางในการสั่งเปิดหรือปิดกิจการ/กิจกรรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเจ้าของกิจการได้ปรับปรุงการดำเนินการให้สอดคล้องตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนด

ฉบับที่ 10 **(ออกเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563)** กำหนดให้มีการยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน ตั้งแต่เวลา 23.00 น. ของวันที่ 14 มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป และการกำหนดมาตรการผ่อนคลายระยะที่ 4 ของแต่ละกิจการ/กิจกรรมเพิ่มเติม เช่น การอนุญาตให้มีการแข่งขันและถ่ายทอดโทรทัศน์การแข่งขันกีฬาได้ แต่ต้องไม่มีผู้ชมอยู่ในสนาม ทั้งนี้ รัฐบาลยังคงใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้าราชอาณาจักร ทั้งทางบก/น้ำ/อากาศ ตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด และให้คงการดำเนินการเกี่ยวกับการกักกันโรคในสถานที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง

ฉบับที่ 11 **(ออกเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2563)** กำหนดมาตรการผ่อนคลายตามข้อกำหนดเป็นระยะที่ 5 ของแต่ละกิจกรรม/กิจการเพิ่มเติม เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เช่น การเปิดเรียนและรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียนสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ การปฏิบัติศาสนกิจหรือศาสนพิธีของทุกศาสนา ณ ศาสนสถาน การผ่อนผันการใช้ช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักรเฉพาะเพื่อการขนส่งสินค้า ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด

ฉบับที่ 12 **(ออกเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2563)** กำหนดให้มีการยกเลิกกรณีการปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักรของข้อกำหนด (ฉบับที่ 1) และกำหนดมาตรการในการจัดการและคัดกรองเพื่อแยกกักกักกัน หรือคุมไว้สังเกตสำหรับประเภทผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรทั้งคนไทยและคนต่างชาติ

ฉบับที่ 13 **(ออกเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2563)** กำหนดให้มีการยกเลิกการห้ามกิจกรรมการรวมกลุ่ม โดยอนุญาตให้มีการชุมนุมซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญสามารถกระทำได้ การผ่อนคลายมาตรการโดยให้เปิดดำเนินการสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มเติม อาทิ การถ่ายทำรายการโทรทัศน์ของคนไทยและคนต่างชาติ การอนุญาตให้เปิดบ้านลม บ้านบอล สนามชนโค สนามชนไก่ สนามกัดปลา รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนด (ฉบับที่ 12) ให้ครอบคลุมประเภทผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรมากยิ่งขึ้น

ฉบับที่ 14 **(ออกเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563)** กำหนดให้มีคำสั่งอนุญาตเปิดสถานที่ กิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การเปิดโรงเรียน สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย โรงเรียนหรือสถาบันการจัดการแข่งขันกีฬาซึ่งอนุญาตให้มีผู้เข้าชมในสนามแข่งขันได้

ฉบับที่ 15 **(ออกเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2563)** กำหนดให้กระชับและยกระดับมาตรการเพื่อเข้าแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงทีและมิให้เกิดการแพร่ระบาดในวงกว้าง ดังนี้ การห้ามประชาชนใช้ เข้าไปหรืออยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดโรค การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดโรค การห้ามชุมนุม มาตรการเฝ้าระวังตรวจและคัดกรองสำหรับการเดินทางและเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว

ฉบับที่ 16 **(ออกเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2564)** กำหนดมาตรการเพื่อควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดโรคโควิด - 19 ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด จำนวน 28 จังหวัด รวมทั้งการป้องกันการแพร่ระบาดในพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดดังกล่าว ดังนี้ การห้ามใช้อาคารหรือสถานที่ของโรงเรียนและสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก การห้ามการจัดกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่โรค การผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เช่น การเปิดศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้าได้บางส่วน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ยึดถือแนวทางตามมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรฐานกลางในการสั่งเปิดหรือปิดกิจการ/กิจกรรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเจ้าของกิจการได้ปรับปรุงการดำเนินการให้สอดคล้องตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนด รวมทั้งการตรวจคัดกรองการเดินทางข้ามจังหวัด

◆ ฉบับที่ 17 **(ออกเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2564)** กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อยกระดับการบังคับใช้มาตรการป้องกันโรค ให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ดังนี้

(1) การรักษาระยะห่าง การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย รวมทั้งสนับสนุนการติดตั้งและใช้ระบบแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” ควบคู่กับการใช้แอปพลิเคชัน “ไทยชนะ”

(2) การตรวจสอบและควบคุมการใช้เส้นทางคมนาคมในการเดินทางเข้าออกพื้นที่ควบคุมสูงสุด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดระยอง และจังหวัดสมุทรสาคร โดยให้ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดเพื่อคัดกรองการเดินทางเข้าออกพื้นที่อย่างเข้มข้น และให้ผู้ที่อยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด ติดตั้งและใช้ระบบแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” สำหรับบุคคลที่ประสงค์จะเดินทางออกนอกพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดต้องแสดงเหตุผลความจำเป็น โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรแสดงตนอื่น ๆ ควบคู่กับเอกสารรับรองความจำเป็นที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ศบค.มท.กำหนด

(3) การปราบปรามและลงโทษผู้กระทำผิดอันเป็นเหตุให้เกิดการระบาดของโรคอย่างจริงจัง อาทิ การกำชับให้เจ้าหน้าที่เร่งตรวจสอบเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการลงโทษตามขั้นตอนของกฎหมาย การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับดูแลการดำเนินการและเสนอมาตรการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก การให้ ศปม. หน่วยงานความมั่นคง และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ปฏิบัติการกวดขัน สอดส่องและเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รวมถึงการเปิดให้มีการมั่วสุมลักลอบเล่นการพนัน การสนับสนุนการมีส่วนร่วมตรวจสอบของภาคประชาชน หากพบเห็นการกระทำหรือการปล่อยปละละเว้นการกระทำ ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายและส่งผลกระทบเป็นเหตุที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคอย่างรุนแรง โดยสามารถแจ้งเบาะแสมาที่นายกรัฐมนตรีผ่านศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 ทำเนียบรัฐบาล รวมทั้งมีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดออกตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ย่อมมีความผิด และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมทั้งในกรณีผู้ติดเชื้อที่จงใจปกปิดข้อมูลการเดินทางหรือแจ้งข้อมูลเท็จต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนและควบคุมโรคเป็นผลให้เชื้อโรคแพร่ออกไป อาจเข้าข่ายฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

◆ ฉบับที่ 18 **(ออกเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564)** กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อยกระดับการบังคับใช้มาตรการป้องกันโรคให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ได้แก่ มาตรการการผ่อนคลายเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากโควิด - 19 ในระยะที่ผ่านมา ศบค. ได้มีการผ่อนคลายหรือกระชับมาตรการที่ใช้บังคับกับสถานที่ กิจการ หรือกิจกรรมเพิ่มเติมได้เพื่อความเหมาะสมต่อสถานการณ์ โดยให้ความสำคัญกับสถานการณ์ในพื้นที่มากยิ่งขึ้นสาระสำคัญ ดังนี้

(1) การกำหนดพื้นที่สถานการณ์ โดยกำหนดเป็นระดับของพื้นที่สถานการณ์เพื่อการบังคับใช้มาตรการควบคุมแบบบูรณาการ ดังนี้ (1.1) **พื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด** ให้พื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่สถานการณ์ที่กำหนด (1.2) **พื้นที่ควบคุมสูงสุด** ให้พื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ และ (1.3) **พื้นที่ควบคุม** พื้นที่เฝ้าระวังสูง และพื้นที่เฝ้าระวัง ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข ร่วมกับศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 กระทรวงมหาดไทย พิจารณาประเมินสถานการณ์และจัดกลุ่มจังหวัดตามพื้นที่สถานการณ์ ทั้งนี้ หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมแบบบูรณาการที่จำเป็นสำหรับแต่ละพื้นที่ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด แล้วแต่กรณี สามารถเสนอต่อ ศปก.ศบค. เพื่อให้ความเห็นชอบให้มีการปรับระดับของพื้นที่สถานการณ์ย่อยในระดับเขตอำเภอที่อยู่ในเขตพื้นที่ได้

(2) การใช้อาคารหรือสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษา ให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท ยกเว้นที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด สามารถใช้อาคารหรือสถานที่เพื่อการจัดการเรียนการสอน การสอบ การฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใด ๆ ได้ตามความเหมาะสมและมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข

คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562 - 2565 นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนโยบายของนายกรัฐมนตรี โดยมีกลไกการดำเนินงาน 3 ระดับ ได้แก่ 1) คณะกรรมการอำนวยการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน 2) คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหัวหน้าคณะพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นประธาน และ 3) คณะประสานงานระดับพื้นที่ มีแม่ทัพภาคที่ 4 เป็นประธาน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายเฉพาะที่สำคัญ คือ (1) ให้นำกลุ่ม BRN เข้าสู่กระบวนการการพูดคุยฯ และ (2) จำกัดขอบเขตการทำหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกให้เหมาะสม

ในห้วงปี พ.ศ. 2563 ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid - 19) คณะพูดคุยฯ ได้พบปะกับกลุ่ม BRN เต็มคณะ จำนวน 2 ครั้ง ณ มาเลเซีย (ห้วงเดือนมกราคม และเดือนมีนาคม 2563) โดยทั้งสองฝ่ายมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน ในประเด็นกรอบแนวทางการพูดคุยฯ นอกจากนี้ ยังได้มีการพบปะในระดับเจ้าหน้าที่ และมีการประสานงานร่วมกันในหลายโอกาส ส่งผลให้ทั้ง 2 ฝ่าย เกิดความเชื่อถือระหว่างกันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ คณะพูดคุยฯได้ประสานงานกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน. ภาค 4 สน.) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยการลงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อพบปะและชี้แจงทำความเข้าใจต่อภาคประชาชนและภาคประชาสังคมอย่างสม่ำเสมอ

ในห้วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 จนถึงปัจจุบัน ที่ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเดินทางไปพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่าง สล.คพส. ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ ที่สำคัญ โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างสอดคล้องกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่

① การขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จชต. ได้มีการนำร่องในการลดความรุนแรงในพื้นที่ รวมถึงตั้งแต่เดือนมกราคม 2564 เป็นต้นมา **มีการหารือเกี่ยวกับประเด็นด้านสารัตถะกับกลุ่มผู้เห็นต่างอย่างต่อเนื่องทุกเดือน โดยใช้การหารือผ่านช่องทางออนไลน์ (Video Call)** เนื่องจากข้อจำกัดด้านการเดินทางจากภาวะการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งนี้คาดว่าภายในไตรมาสที่ 4 ของปี 2564 คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ จะสามารถเดินทางเพื่อไปพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างได้ ภายหลังสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 สิ้นสุดลงแล้ว

② **สล.คพส. ได้มีการปรับแนวทางในการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการดำเนินการทางลับที่สามารถสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ** ความเชื่อมั่น และโน้มน้าวกลุ่มที่เข้าถึงยากและใช้ความรุนแรง ให้มีความสมัครใจเข้าร่วมการพบปะหารือกับผู้แทนของรัฐบาล เพื่อร่วมกันหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี นอกจากนี้ ได้มีการเปิดพื้นที่พูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐทั้งที่ใช้ความรุนแรงและไม่ใช้ความรุนแรง ได้ทุกกลุ่มอย่างครอบคลุม เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ และออกแบบกระบวนการพูดคุยให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

③ **สล.คพส. ได้ให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม** ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และการขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยฯ รวมทั้งการเปิดพื้นที่ทางการเมืองให้ภาคประชาสังคมและประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีและปลอดภัย **ผ่านกลไกคณะประสานงานระดับพื้นที่ (สล.3)** เพื่อให้คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับเอาความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐและผู้ก่อเหตุรุนแรง รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาคมต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศให้มีส่วนสนับสนุนกระบวนการพูดคุยฯ และการสร้างสภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูลอย่างสร้างสรรค์ โดยพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือและชี้ความคืบหน้าของกระบวนการพูดคุยตามความเป็นจริง

④ **การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษา วิเคราะห์และพิจารณาประเด็นสารัตถะเพื่อสนับสนุนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ** ประกอบด้วย คณะพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สมช. กต. ยธ. สขช. ตร. กอ.รมน. กอ.รมน.ภาค 4 สน. เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทางข้อเสนอประเด็นด้านสารัตถะของกลุ่มขบวนการ ในการปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาลอย่างเหมาะสม และเป็นการเตรียมความสำหรับการพูดคุยบนโต๊ะเจรจาในระยะต่อไป

⑤ **การสนับสนุนการดำเนินโครงการสานพลังชุมชนคืนคนสู่ถิ่น** โดยธนาคารโลกและมูลนิธิฮิลาลอะห์มัร โดยเป็นโครงการที่สนับสนุนกระบวนการกลับคืนสู่ชุมชนของอดีตผู้ต้องหาคดีความมั่นคงที่พ้นคดีแล้ว เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งมีกลไกคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาโครงการฯ ประสานและอำนวยการ โดยโครงการฯ นี้ ธนาคารโลกได้มีการประสานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐเสมอมา อาทิ สมช. กต. รง. ยธ. มท. สธ. กอ.รมน. กอ.รมน.ภาค 4 สน. เพื่อประสานการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการ ในการดูแลกลุ่มเป้าหมายภายในโครงการ **ปัจจุบันโครงการฯ ได้ดำเนินการคัดเลือกและเก็บข้อมูลของผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ (Individual Project Beneficiary : IPBs) ครบ 200 คน และดำเนินการจัดทำแผนการเสริมสร้างอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว** โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพจากธนาคารโลกและหน่วยงานภาครัฐร่วมให้คำแนะนำ การดำเนินงานจะเริ่มสำรวจจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่โครงการฯ มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการช่วยสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย เช่น ปศุสัตว์อำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด เป็นต้น และ**การสนับสนุนงานพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในระดับหมู่บ้าน** จะเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นเจ้าของของคนในชุมชน เสริมสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและกลุ่มเป้าหมายกับคนในชุมชน รวมทั้งเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยดำเนินการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ **โดยกิจกรรมในระดับชุมชนจะประกอบด้วยการส่งเสริมอาชีพ การอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ภูมิปัญญา การศึกษา และกีฬา** ซึ่งการดำเนินกิจกรรมในระดับชุมชนได้รับผลตอบรับที่ดีเป็นอย่างมากจากประชาชนในพื้นที่

⑥ **กิจกรรมการประกวดเรียงความในหัวข้อ "สันติสุขชายแดนใต้ในความคิดของฉัน"** เพื่อเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการสร้างสันติสุขในพื้นที่ จชต. โดยการประกวดได้รับความสนใจจากนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากทั่วประเทศ ทั้งนี้ มีผลงานเรียงความที่ส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 336 คน ประกอบด้วยระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา โดยผู้ชนะในแต่ละระดับชั้น มีผู้ชนะ 3 คน **ผลจากการจัดกิจกรรมประกวดเรียงความเป็นการสร้างการรับรู้แก่เยาวชนและสังคมส่วนรวม** รวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาลผ่านการเขียนเรียงความ

⑦ **การเสวนาในหัวข้อ "นานาทัศนะสันติสุขชายแดนใต้ โอกาสและความท้าทาย"** ณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยมีผู้เสวนา 8 ท่าน ที่เป็นตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคเอกชน เพื่อถกแถลง สร้างองค์ความรู้ และอภิปรายและเสนอแนะแนวทางการดำเนินกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ความท้าทายที่สำคัญในการพูดคุยฯ การอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการพูดคุย สถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันที่เป็นปัจจัยสะท้อนความต้องการของคนรุ่นใหม่ การแก้ไขปัญหา การศึกษา ศาสนา และความยุติธรรม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

⑧ **สล.คพส. ได้ดำเนินการการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขและการแก้ไขความขัดแย้งแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ** เพื่อส่งเสริมแนวทางการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธีเพื่อสนับสนุนงานความมั่นคง และ**พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินการสนับสนุนกระบวนการพูดคุยฯ** ผ่านการอบรมและสัมมนา ได้แก่

8.1 **ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนมาตรการลดการเผชิญหน้าและยุติความรุนแรง** เพื่อรองรับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขในบริบทของต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 21 - 24 ธันวาคม 2563 ณ จังหวัดเชียงใหม่ ในการประชุมฯ ดังกล่าว พลจัตวา Ian Rigden ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการสร้างบรรยากาศลดการเผชิญหน้า การยุติความรุนแรง และกระบวนการหยุดยิง ในพื้นที่ความขัดแย้งต่างๆ ทั่วโลก อาทิ ไอร์แลนด์เหนือ ศรีลังกา เนปาล นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้ร่วมทำกิจกรรมจำลองสถานการณ์กระบวนการพูดคุยในประเทศสมมุติ ถือเป็นบทเรียนที่ได้รับเป็นประโยชน์อย่างมาก ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะนำบทเรียนที่ได้รับมาปรับใช้กับบริบทภายในประเทศต่อไป

8.2 **การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินสถานการณ์เชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้** ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 2 กันยายน 2563 ณ จังหวัดภูเก็ต โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ เข้าร่วมการประชุม และพิจารณาประเด็นต่าง ๆ เพื่อระดมสมองในการวิเคราะห์ เช่น สถานะของกระบวนการพูดคุยสันติสุขในนโยบายของรัฐบาลการเมืองมาเลเซียต่อสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน สถานการณ์โรคระบาดของ COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อบริบทสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานะของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐและหลากมุมมองต่อมิติกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงบทบาทขององค์การระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาสังคม

⑨ **การประชุมสำนักเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สล.คพส.)** โดยมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องทุกเดือน เพื่อเชิญคณะพูดคุยเพื่อสันติสุขฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาติดตามสถานการณ์ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สถานการณ์ทางการเมืองภายในมาเลเซีย สถานการณ์ด้านการข่าวกรองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ภายในกลุ่มขบวนการ รวมถึงสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วมกันพิจารณาถึงแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมในระยะต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมยังมีการพิจารณาแนวทางการดำเนินกิจกรรมในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ในห้วงการระบาดของ COVID-19 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพูดคุยฯ

ผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการพูดคุยในห้วงที่ผ่านมา

ได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ คือ กลุ่มขบวนการที่ก่อเหตุรุนแรงและเข้าถึงยาก ดำรงความต่อเนื่องในการเข้ามามีส่วนร่วมกระบวนการพูดคุยฯ กับรัฐบาลอย่างสมัครใจบนพื้นฐานของการให้เกียรติ จริงใจ และสอดคล้องกับแนวทางสากล โดยรัฐบาลจะพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐที่ใช้ความรุนแรงระดับแกนนำ ควบคู่กับกลุ่มขบวนการฝ่ายการเมืองให้ต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกกลุ่ม รวมถึงส่งเสริมการเปิดพื้นที่ทางการเมืองให้ภาคประชาสังคมและประชาชน และภาคส่วนอื่น ๆ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและปลอดภัย เพื่อนำข้อมูลและความเห็นมาใช้ประโยชน์บนโต๊ะการพูดคุยกับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาศักยภาพและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รัฐให้มีทักษะด้านกระบวนการสันติภาพสากล กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อให้สนับสนุนการดำเนินงานของคณะพูดคุยฯ ได้อย่างมีประสิทธิผล ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญคือการพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุยฯ เพื่อให้สามารถดำเนินการพูดคุยฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้องค์ความรู้ที่เป็นสากล

กรอบการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) จะหมดห้วงเวลาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กอปรกับสถานการณ์ความมั่นคง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความซับซ้อนเชื่อมโยงกันในหลายมิติ ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ ซึ่งเป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ในห้วงระหว่าง พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการปัญหาความมั่นคงและสามารถขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องกับห้วงที่ 2 ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) และมีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ในการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่เป็นแผนระดับที่ 1 ไปสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการรองรับในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่

กระบวนการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

การจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้ใช้เครื่องมือและหลักการทางวิชาการ พร้อมทั้งการประเมินสภาวะแวดล้อมในระยะ 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2566 - 2570 ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ภาควิชาการ และภาคการเมือง ซึ่งได้รับฟังความคิดเห็นและการสะท้อนมุมมองในเชิงนโยบาย ทั้งในรูปแบบการประชุม การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดส่งข้อคิดเห็น และการเปิดช่องทางออนไลน์ทางเว็บไซต์ สมช. www.nsc.go.th ให้สาธารณชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ทำให้ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามด้านความมั่นคง

แนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

① การกำหนดเค้าโครงและกรอบทิศทางเพื่อสร้างจุดเด่นและเพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ (Outline and Conceptual Framework)

1.1 **หลักการ** ศึกษาเปรียบเทียบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. 2541 - 2544) จนถึงฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2562 - 2565) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 รวมทั้งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของต่างประเทศ

1.2 **วิธีการ** ดำเนินการโดย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และนำเสนอคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) พิจารณาเห็นชอบ

② การระบุแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาสการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ (Strategic Security Foresight)

2.1 **หลักการ** วิเคราะห์ความสำคัญของภูมิรัฐศาสตร์ไทยและขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ โดยพิจารณาบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดเน้นสำคัญ (Positioning) ของนโยบายและแผนการขับเคลื่อนตามกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) นอกจากนี้ ผลกระทบและแนวโน้มสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เป็นกรอบการประเมินที่สำคัญของ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ ควบคู่กับการประเมินแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงจากบริบททั้งในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศไทย

2.2 **วิธีการ** แบ่งออกเป็น 1) **สำรวจเอกสาร** ได้แก่ แผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรายงานสถานการณ์ความมั่นคงในรอบ 5 ปี ของคณะที่ปรึกษาการข่าวจากการประมวลข้อมูลโดยสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และกองประเมินภัยคุกคามของ สมช. งานวิจัยของคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง 2) **ประชุมหารือและลงพื้นที่ร่วมกับทุกภาคส่วน** ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการในพื้นที่ ภาคการเมือง ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน และ 3) **หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับกลไกระดับนโยบายของประเทศ** ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ซึ่งอยู่ระหว่างทบทวนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ทั้งนี้ ได้นำเครื่องมือทางวิชาการมาใช้ในการประเมินสถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มที่สำคัญ คือ เครื่องมือการประเมินสถานการณ์แวดล้อม (Scenario Analysis) และนำมาจัดหมวดหมู่ของประเด็นความมั่นคงให้มีการพิจารณาอย่างรอบด้านผ่านเครื่องมือ PESTEL Analysis เครื่องมือ SWOT Anaysis และเครื่องมือ SOAR Analysis

③ การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศไทยในระยะ 5 ปี (National Security Priorities)

3.1 **หลักการ** สังเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาส (Trend Analysis) โดยใช้หลักการประเมินระดับความเป็นไปได้ (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impacts) โดยจัดลำดับความเร่งด่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประเด็นความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ ซึ่งจำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขภายในระยะเวลา 5 ปี 2) ประเด็นความมั่นคงทั่วไปพิจารณาประเด็นที่จะส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติโดยตรง และ 3) ประเด็นความมั่นคงที่มีแนวโน้มความเสี่ยงอันจะอาจเกิดขึ้นในอนาคต

3.2 **วิธีการ** เครื่องมือทางวิชาการร่วมกับคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ มุ่งเน้นการประเมินแนวโน้มอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight) และการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Matrix) ผ่านการสำรวจความเห็นและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรในแต่ละประเด็นความมั่นคง (Delphi Technique)

④ การกำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อน (Policy Recommendation)

4.1 **หลักการ** การกำหนดขอบเขตความมั่นคงแบบองค์รวมและจัดวางทิศทางการขับเคลื่อนให้ชัดเจนที่เล็งเห็นผลความสำเร็จในระยะ 5 ปี โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

4.2 **วิธีการ** กลไกหลักกับการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีขั้นตอนการนำเสนอเพื่อพิจารณาตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 คณะทำงานเพื่อยก (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง เป็นประธาน

4.2.2 คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน

4.2.3 คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน

4.2.4 คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

4.2.5 สภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

4.2.6 ขั้นตอนนำเสนอแผนตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา รวมทั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

4.2.7 คณะรัฐมนตรี

4.2.8 ประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- **กรอบ (ร่าง) นโยบายนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)**

① **ความสำคัญ**

1.1 **เป็นนโยบายรองรับยุทธศาสตร์ชาติ** (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงสู่การปฏิบัติ ร่วมกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (มุ่งเน้นประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ) และ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

1.2 **ระบุความเสี่ยงและโอกาส**การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติที่ควรมุ่งเน้นในระยะ 5 ปี

1.3 **เป็นกรอบทิศทางนโยบาย**ให้มีความชัดเจนและกำหนดขอบเขตประเด็นความมั่นคงเพื่อป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข และระงับยับยั้งภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

② **สาระสำคัญ** เพื่อกำหนดสถานะและสาระสำคัญในฐานะแผนระดับที่ 2 ด้านความมั่นคงซึ่งเป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ให้ชัดเจน ดังนี้

2.1 **ทิศทางเชิงลึกเพื่อขับเคลื่อนกรอบแนวคิด "ความมั่นคงแบบองค์รวม"** โดยกำหนดนิยามและขอบเขตที่จะบรรลุเป้าหมายให้สำเร็จในระยะ 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2566 - 2570 มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาตามประเด็นความมั่นคงที่จะส่งผลกระทบและความเสี่ยงต่อวิกฤตการณ์ของประเทศ ความสงบเรียบร้อย และความสุขของคนในชาติ รวมทั้งเพิ่มโอกาสเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศและกำลังอำนาจของชาติ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ใน (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

2.2 **ผลประโยชน์แห่งชาติ** มุ่งเน้นขอบเขตความต้องการที่สำคัญที่สุดของประเทศในห้วง 5 ปี โดยพิจารณาจากผลประโยชน์แห่งชาติที่มีความสำคัญสูงสุดและมีลักษณะถาวรที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และแนวทางการขับเคลื่อนผ่านกลยุทธ์ต่าง ๆ

2.3 **การชี้ชัดวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติในห้วง 5 ปี** เพื่อวางเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาหรือภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งระบุแนวทางการบริหารจัดการที่จะขยายโอกาสในการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติให้บรรลุวิสัยทัศน์ตามที่กำหนด

2.4 **ความสำคัญของภูมิรัฐศาสตร์ไทย และขีดความสามารถของประเทศไทยในบริบทความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ** ระบุความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับองค์ประกอบและลักษณะที่รัฐพึงมี โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ทรัพยากร เศรษฐกิจ การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และประชากร อันจะมีผลกับการกำหนดประเด็นและจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศ รักษาผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติ อีกทั้งเพื่อให้การจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับภูมิรัฐศาสตร์และสถานการณ์โลกปัจจุบันอีกด้วย

2.5 **การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงในเชิงอนาคตมากขึ้น** เพื่อนำมากำหนดทิศทางของประเด็นความมั่นคงในห้วง 5 ปี โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับโลก 2) ระดับภูมิภาค และ 3) ระดับประเทศไทย โดยใช้เครื่องมือและทฤษฎีทางวิชาการวิเคราะห์ในมุมมองจากผลกระทบภายนอกส่งผลต่อไทย (Outside-in) ผ่านบริบทโลกหลังโควิด - 19 ที่อาจมีแนวโน้มความเสี่ยงไปสู่โลกแห่งความปั่นป่วน (VUCA World) และมุมมองสถานการณ์ของไทยที่ส่งผลเป็นห่วงโซ่สู่ภายนอก (Inside-out) ซึ่งได้นำเครื่องมือการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ “PESTEL Analysis” มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบการประเมินและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อทำความเข้าใจโอกาส อุปสรรค และภัยคุกคามในมิติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในห้วงต่อไป ผ่านการประเมิน 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย/ระดับพื้นที่

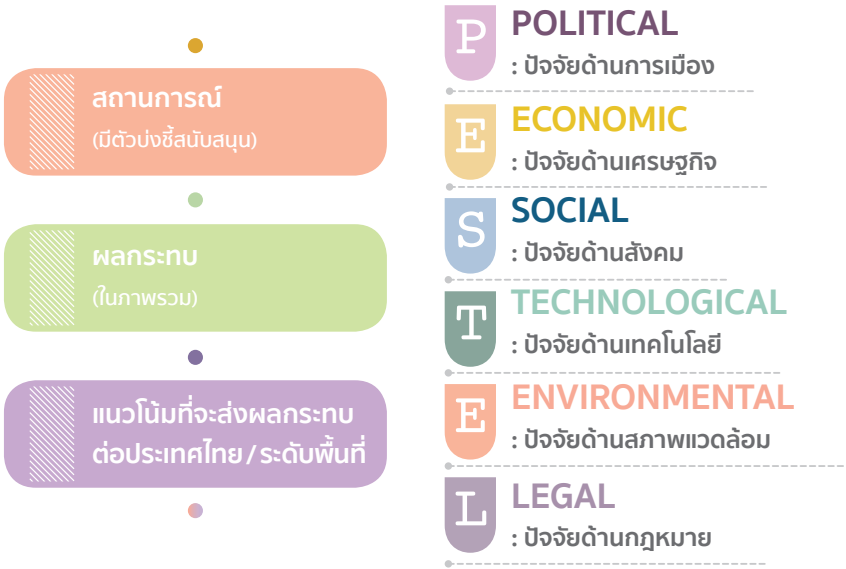

2.6 **การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงในห้วง 5 ปี** จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) ประเด็นความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ ซึ่งจำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขภายในระยะเวลา 5 ปี 2) ประเด็นความมั่นคงทั่วไป พิจารณาประเด็นที่จะส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติโดยตรง และ 3) ประเด็นความมั่นคงที่มีแนวโน้มความเสี่ยงอันจะอาจเกิดขึ้นในอนาคต

2.7 **การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ** ผ่านแผนระดับที่ 3 ด้านความมั่นคง ซึ่งรวมถึงแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนในระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

2.8 **กลไกการกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนในภาพรวม**

2.8.1 **กลไกระดับนโยบาย** ประกอบด้วย (1) สภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) (2) คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน) (3) คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน) และ (4) คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

2.8.2 **กลไกระดับอำนวยการ** คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (หัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธาน)

2.8.3 **กลไกระดับปฏิบัติ** ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการตามประเด็นความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และ (2) คณะกรรมการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

③ **เค้าโครง** แบ่งออกเป็น 6 ส่วนหลัก ดังนี้

- **ส่วนที่ 1** บทบาท ความสำคัญ และสถานะของ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)
- **ส่วนที่ 2** สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)
- **ส่วนที่ 3** วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
- **ส่วนที่ 4** นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)
- **ส่วนที่ 5** การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล
- **ส่วนที่ 6** ภาคผนวก

ส่วนที่ 2

บทสรุป

การดำเนินการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) กำหนดห้วงเวลาให้แล้วเสร็จประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งในระหว่างนี้ได้ดำเนินการคู่ขนานไปกับการปรับปรุงและทบทวนแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง นั่นคือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ รวมทั้ง (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยประสานและเชื่อมโยงสาระสำคัญผ่านกลไกระดับชาติที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การถ่ายทอดแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนระดับที่ 2 มีการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน และส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปเป็นแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 ได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สถานที่ตั้งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ทำเนียบรัฐบาล

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง (กนย.)

กองความมั่นคงภายในประเทศ (กภน.)

กองประเมินภัยคุกคาม (กปภ.)

กองความมั่นคงทางทะเล (กมท.)

กองความมั่นคงกิจการชายแดนและประเทศรอบบ้าน (กชป.)

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.)

กลุ่มกฎหมาย (กกม.)

สำนักงานเลขาธิการ (สลก.)

เลขที่ 1 ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2629 8000

อาคาร 20 ประกอบด้วย

กองความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ (กภช.)

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ชั้น 3

ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2280 1178, 0 2280 1258

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 7

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย

กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ (กตป.)

กองความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้และชนต่างวัฒนธรรม (กชต.)

กองความมั่นคงระหว่างประเทศ (กรป.)

สถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.)

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สล.คปต.)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2143 9353, 0 2142 0141

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เลขที่ 1 ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2629 8000 ต่อ 1212 โทรสาร 0 2629 8347
http://www.nsc.go.th